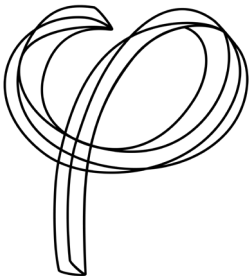

Happy Fuel

Happy Fuel ontwikkelt en creëert concepten voor mens, merk en omgeving.

Phidias

Phidias creëert woon-, werk- en leef-landschappen waar het geluk van de mens altijd centraal staat.

conceptontwikkeling

“De Baronie van Cranendonck”

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Plangebied	10
2. Proces	14
3. Analyse	22
3.1 Inleidend: Ambitiebepaling	24
3.2 Beleidsanalyse & Trends	28
3.3 Gebiedsanalyse	34
3.4 Doelgroepanalyse	56
4. Het Concept	60
5. Gebiedsvisie	76
6. De Beleving	108
7. Borging	128
7.1 Marketing	132
7.2 Collectieve gedachte	136
7.3 Ruimtelijke omzetting	142
7.4 Spelregels	144
Bijlage	146

S A M E N V A T T I N G

Vitaliteit staat centraal in de gehele conceptontwikkeling voor de Baronie van Cranendonck. Het belang van organische ontwikkeling sluit hierop aan. Alles afbreken en opnieuw beginnen is niet nodig. Voortborduren op hetgeen al aanwezig is biedt hier tal van mogelijkheden en kansen. Zo wordt een nieuw ruimtelijk hoofdstuk toegevoegd aan het verhaal van de Baronie van Cranendonck, dat aansluiting zoekt met het verleden (en daarbij ook de identiteit). De bestaande kwaliteiten worden daarbij uitvergroot en verbeterd. Vitaliteit ontstaat door complementaire connecties, waarbij het beschadigde ecosysteem van het gebied wordt hersteld, bijvoorbeeld middels wateradaptatie. In plaats van leven van de natuur gaan we leven met de natuur.

De ondergrond vormt hierin de basis, door natuur te herstellen en de bebouwing met het daarbij behorende programma aan te laten sluiten bij de kwaliteiten van de natuur. Hierdoor ontstaat een interessante wisselwerking. Zo wordt het Beekdallandschap hersteld, worden de zandgronden met de bebossing uitgebreid en krijgt het agrarisch landschap een nieuw karakter.

In plaats van het top-down ontwikkelen is bij de Baronie van Cranendonck gekozen voor een bottom-up aanpak. Bij het opstellen van het concept voor de Baronie van Cranendonck zijn de omgeving en initiatiefnemers betrokken. Temeer omdat een gedragen ontwikkeling enkel ontstaat en zowel waarde creëert voor een gebied en zijn omgeving als er sprake is van co-creatie. De omgeving en de groep aan initiatiefnemers zijn belangrijke spelers. Want alleen via gezamenlijk optreden is het mogelijk om te komen tot eenzelfde visie, waarmee het gebied weer tot bloei kan komen.

L E E S W I J Z E R

Allereerst geeft hoofdstuk 2 een toelichting op het proces, waarbij de dromen van de omwonenden, de bestaande initiatieven en de prijsvraag aan bod komen. Hoofdstuk 3 'Analyse' start met de ambitiebepaling, gevolgd door de uitgevoerde beleids-, trend-, gebieds- en doelgroepanalyse. Hoofdstuk 4 presenteert het concept voor de Baronie van Cranendonck. Hoofdstuk 5 geeft de gebiedsvisie weer. Hoofdstuk 6 'De Beleving' wekt het concept verder tot leven. Hoofdstuk 7 geeft inzicht in de borging van het concept en de coöperatieve gedachte, marketing, ruimtelijke omzetting en tot slot de spelregels.

1.1 A A N L E I D I N G

De uitdaging gesteld door de Gemeente Cranendonck om tot een concept en totaalvisie te komen voor de Baronie van Cranendonck, is als volgt geformuleerd:

Ontwikkel een totaalvisie voor het 395 hectare gebied de Baronie van Cranendonck. Deze visie zet in op visie en conceptontwikkeling. Het betreft een totaal (haalbare) conceptontwikkeling, waarin onder andere een vlekkenplan, een massastudie, een programmaverdeling en een haalbaarheidsanalyse zijn opgenomen.

1.2 P L A N G E B I E D

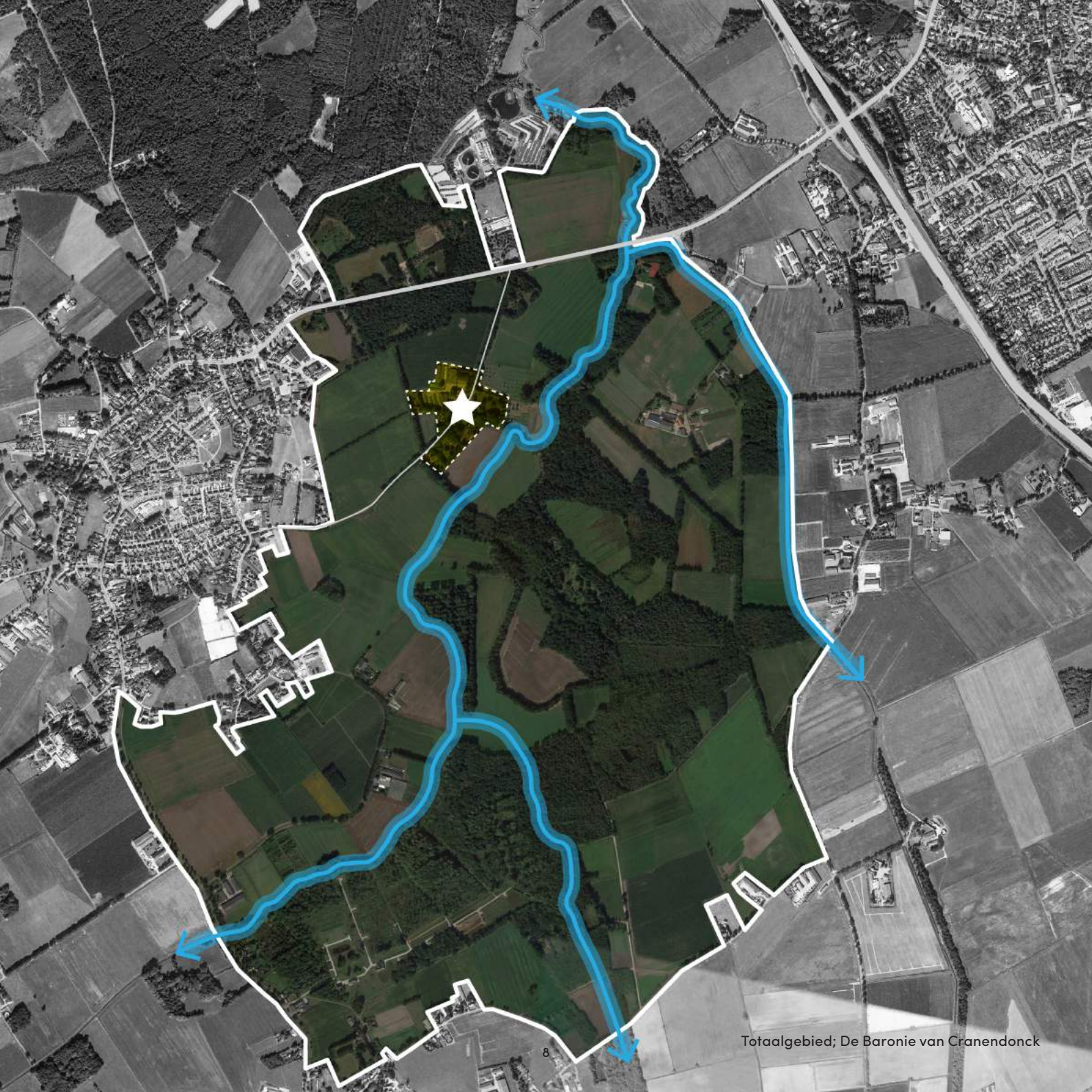
De omgeving aan het woord: wie via de eeuwenoude eikenlanen de Baronie van Cranendonck nadert, voelt meteen; dat dit is een speciale plek. In dit innemende gebied heeft een organische vorm van ontwikkeling plaatsgehad waar, uniciteit en diversiteit naadloos zijn verweven met creativiteit en innovatie. Er heerst evenwicht tussen dynamiek en rust, natuur en toegankelijkheid, en dat zo dicht bij de hectiek van alledag. Natuur- en cultuurpoort Cranendonck nodigt je uit voor een eigentijdse beleving van tradities en vernuft die verankerd zijn in dit landschap. Gastvrij vertelt de Baronie van Cranendonck over haar zichtbaar waardevolle en rijke verleden waar natuur, cultuur en educatie van oudsher elkaar versterken. Waarden van toen als inspiratie voor de ideeën van nu. En altijd met respect voor de biologische en landschappelijke variëteit en eigenheid van dit domein. De Baronie van Cranendonck laat als 'proeftuin van Brainport' haar kwaliteiten en kansen zien aan ondernemer en gast. Al snel is de scharnierfunctie duidelijk van de Baronie als knooppunt voor grensoverschrijdende tochten. Naar plaatsen die de bezoeker uitdagen tot ontdekken en verwonderen over dit mooie, vitale grensgebied. Om daarna terug te keren bij het vertrekpunt met een gevoel dat wij allang kennen: wat is deze omgeving buitengewoon bijzonder.

In het hart van de Gemeente Cranendonck, tussen de kernen Budel, Soerendonk en Maarheeze ligt het Cranendonckse Bos met daaromheen een bijzonder cultuurlandschap. Dat dit gebied potentie in zich heeft blijkt onder andere uit de kenmerkende samenhang tussen landbouw, natuur, water en cultuur. Een unieke setting waarbij aanwezige ecologische, landschappelijke en waterhuishoudkundig gevoelige en/of bijzondere waarden elkaar afwisselen en versterken en alwaar het historische agrarische landschap aansluit op de historische setting van de brink 'Cranendonck'. De aanwezigheid van het kasteeltje Cranendonck en de vroegere kasteelruïne geven het gebied extra allure.

De potentie van de Baronie van Cranendonck volgt ook uit de belangrijke positie die het inneemt als toekomstige poort van het natuurgebied de Groote Heide en de aangrenzing van het natuurgebied Kempen-Broek. De directe ontsluitbaarheid via de A2 en station Maarheeze maken de ideale uitgangspunten compleet.

Het totale plangebied is circa 395 hectare groot. Aan de oostzijde vormen deels de beek de Boschloop en vervolgens de Ruilverkavelingsweg de begrenzing van het plangebied. Aan de zuidzijde vormen de wegen Broekkant en Keunenhoek de grens en in het westen de Maarheezerweg en de grens van de bebouwde kom van de kern Soerendonk. Aan de noordzijde is de Molenheide de grens. Daar waar de Molenheide overgaat op De Kleine Bruggen gaat het plangebied ten noorden aan de overzijde van de weg het landschap in, waarmee de entree van het gebied een duidelijk markeerpunt in het landschap vormt.

¹ Gebiedsvisie Baronie van Cranendonck, bestuursopdracht Baronie van Cranendonck.

Een brede insteek van de gebiedsontwikkeling is van belang, zeker gezien de historie van de gebiedsontwikkeling tot nu toe. Onder andere door de ligging van de Baronie van Cranendonck als mogelijke Grootte-Heide-poort, de ligging ten opzichte van de Brainport, de gemelde initiatieven en de wens om de ontwikkeling in het gebied organisch te laten groeien, vraagt dit gebied om meer dan alleen een ruimtelijk-fysieke visie. Voorliggende visie ziet daarom ook toe op aspecten als sociale cohesie, economie, cultuur en leefbaarheidsvraagstukken. Vanuit de diverse facetten, de verbinding hiertussen en de versterking die dit met zich meebrengt, is nagedacht over waardecreatie en vanuit daar is dit gebiedsconcept vormgegeven.

Het gebiedsconcept is tot stand gekomen via een gezamenlijk proces, waarmee de eerste stappen zijn gezet tot het in beweging brengen van een vliegwiel.

Focusgebied; Gronden en gebouwen

2 Proces

---

2. P R O C E S

Wat is conceptontwikkeling?

De ontwikkeling van een concept bestaat uit het formuleren van een samenhangend geheel aan activiteiten die gezamenlijk zorgdragen voor het verbeteren van het vestigingsklimaat.

Conceptontwikkeling Baronie van Cranendonck.

In de ontwikkeling van het concept voor de Baronie van Cranendonck is gekozen voor een vraaggerichte aanpak. Door vraaggericht te werken zijn keuzes gebaseerd op wensen en knelpunten van de verschillende belanghebbenden; buurtbewoners en initiatiefnemers. Centraal bij deze aanpak stond het belang van het terugleggen van de verantwoordelijkheid voor de inrichting van het gebied naar de samenleving. Er is ruimte geboden voor initiatieven en daarbij zijn de verschillende belangen bekeken om zo tot de meest duurzame oplossing te komen.

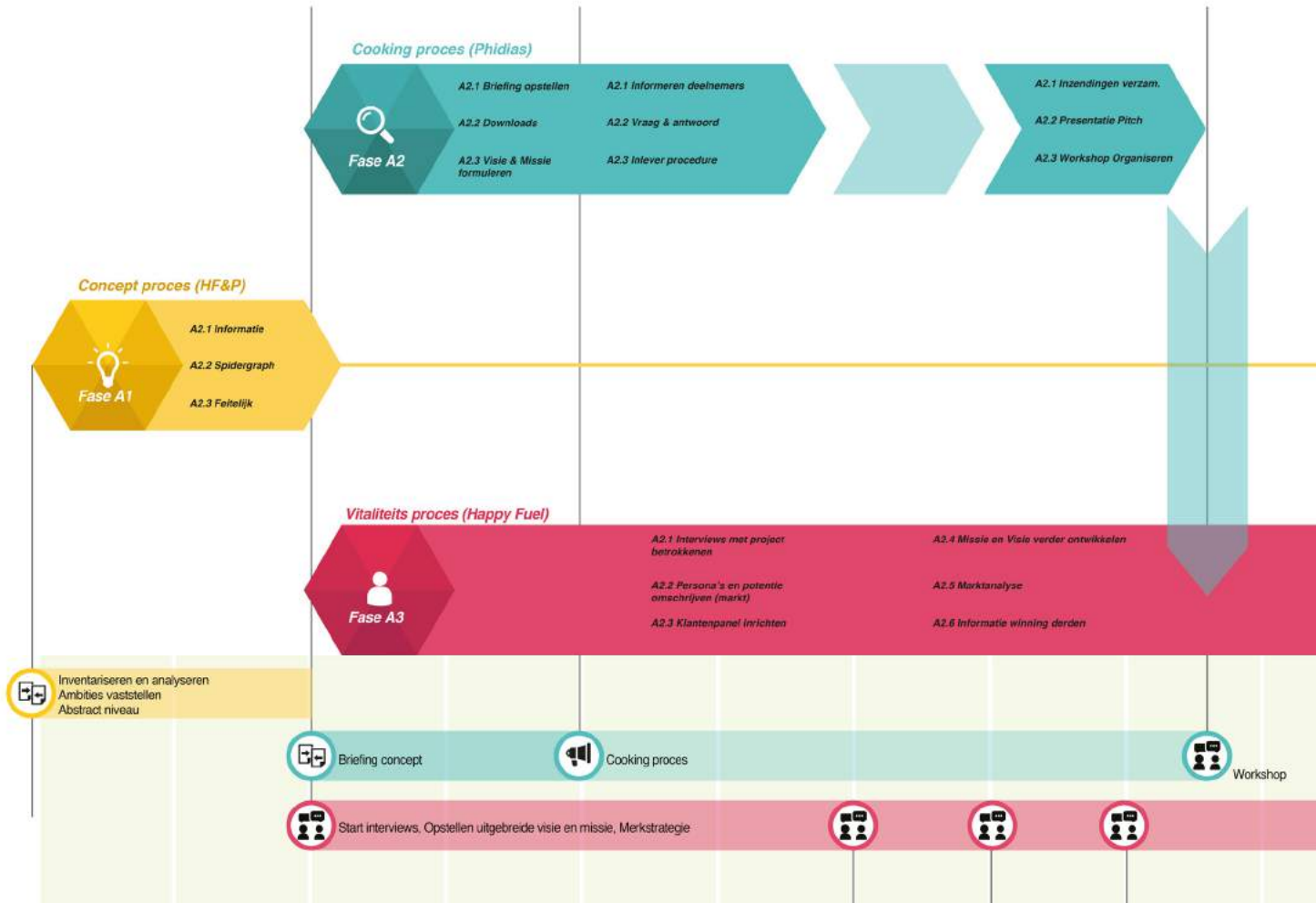
Er is gestart met de zoektocht naar de essentie van het concept: wat is de ambitie van de plek, natuur, gebouwen? Wat zijn de dromen van de bewoners, omwonenden, stakeholders, initiatieven, kortom alle toekomstige gasten? Waarom is het belangrijk om dit gebied te ontwikkelen? Wat zijn de diepere drijfveren? Om deze informatie te verzamelen, zijn er verschillende workshops, gesprekken en activiteiten georganiseerd. Daarnaast konden geïnteresseerden hun ideeën kenbaar maken via het online platform 'Ons Cranendonck'.

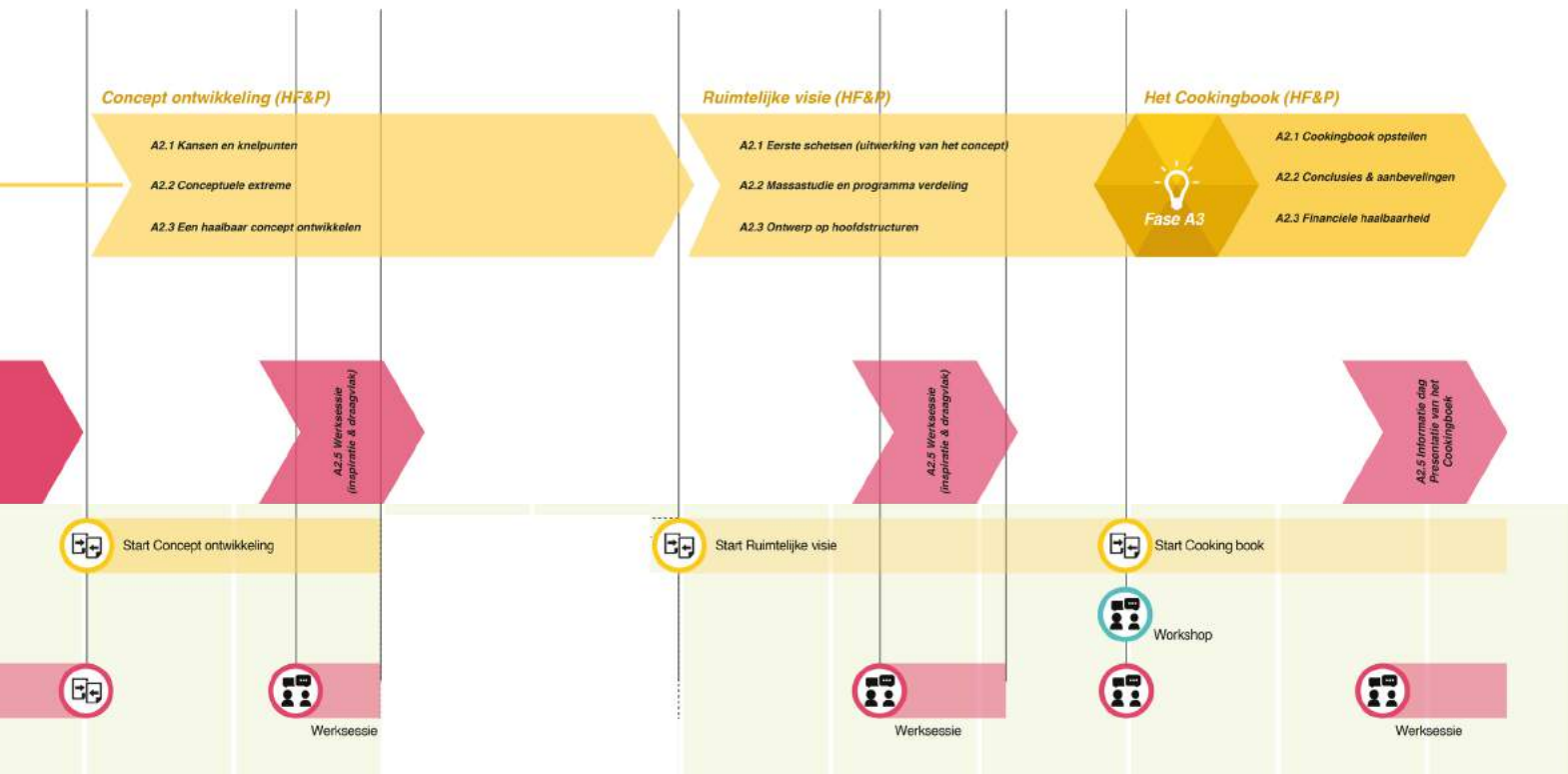
In de afgelopen jaren zijn er al veel waardevolle onderzoeken, plannen, ideeën, brainstorms, meetings, bijeenkomsten en rapporten opgesteld en verzameld, die ook zijn meegenomen als input.

2. PROCES - PROCESSCHEMA

Waar droom jij van?

happy fuel
 - 17 maart 2019
 Restaurant = gelegenheid voor koffie met appeltaart (appels uit de boogert) een leuke speelplek voor de kinderen, een bijkant nou ook leuk zijn past in een dorps kroeg.
 en laat de uitbater een grote moestuin aanleggen voor het bereiden van streek gerechten = grond genoeg.
 hopenlijft kan het eindlijft iets worden het mooiste plekje van Cranendonck moet op de kaart worden gezet. P. S. 80 plussen gaan met naar w.w.w. Waar
 teken of omschrijf hier je grootste wens voor "Beronie van Cranendonck"

happy fuel
 starters woningen in de lege gemeentelijke gebouwen en een gerellige horeca gelegenheid in de boerderij met evt. een outdoor centrum in de stallen. Een plek met een gerellige overkapping waar je graag even naar toe gaat om wat te drinken.

happy fuel
 Cranendonck
 teken of omschrijf hier je grootste wens voor "Beronie van Cranendonck"

- zijn droom van zijn dak de boerderij structuren die niet meer gebruikt worden, afgebroken worden.
- De gebouwen gebruiken voor creatieve doeleinden, atelier, expositie kunstenaars, lezingen, workshops.

- Een greep uit de opgehaalde suggesties & ideeën:
- brink/hart behouden.
  - kleinschalig
  - informeel
  - natuur op 1
  - beleving
  - overnachten en eten
  - verbouwen eerlijk voedsel.
  - diversiteit
  - bruisende community

Een gezellig, interessant straatje

door Jan van der Putten

3 maanden geleden

Het idee is een straatje te maken die in een S vorm loopt en waaraan veel van de "projecten" gelegen zijn. Inspiratie komt uit het dorpje Lourmarin gelegen in zuid Frankrijk waar ook een gemoedelijke en gezellige sfeer hangt o.a door de inrichting en 's avonds de verlichting van h...

Het straatje zou moeten beginnen tege vele plekken vanuit het straatje zichtbaa

Aan het straatje, waarvan het rijgedeelte s trottoirs, liggen de diverse projecten waar versprongen staan t.o.v. de as van de weg. Hi hoekjes waar terrasjes, kraampjes en andere z worden. De bewoners kunnen o.a. zijn de beke verleden gelanceerd, als: Het museum, de kinde hoogwaardig en laagdrempelig, cafee , hotel klei ...ing, bio- boerderij winkel. De bewoning van het straatje kan aangevuld worden met huizen voor burgers, evt. uitgevoerd, zoals gesuggereerd in de kennismakingssessie, als huizen met een B&B kamer.

Het hotel in het straatje moet kleinschalig zijn om te passen in de vriendelijke bebouwing. Indien gewenst kan er een dependance gema

Cultureel ontmoetingscentrum

door Jan Migchels

3 maanden geleden

Maak van het oude kantoorgedeelte van het gemeentehuis een cultureel ontmoetingscentrum, waarin de heemkundekring (De Baronie van Cranendonck) het IVN Afd. Cranendonck, scholen, enz. een ruimte heb' om inwoners te ontmoeten en of wetenswaardigheden te delen. Over voor de jeugd en in de middag en avond voor jeugd en volwassenen.

Algehele indeling, uitstraling en visie op centrum Baronie

VOORGESTELD

door Bram Verhoeven

3 maanden geleden - Laatst gewijzigd 3 maanden geleden

- Het karakteristieke en historische natuurlijke omgevingsma...

Creatief centrum voor jong en oud

door Roberto Bogers
2 maanden geleden

Creatief centrum voor jong en oud. Betaalbare atelierruimtes, workshop ruimtes, expositieruimte en een cultureel loket, waar ze samen hun creativiteit kunnen ontwikkelen. Waar creativiteit samengaat met milieu en natuur.

Vergelijkbaar met Sectie C en milieu educatief centrum in Eindhoven.

- Rust en natuur behouden en onderhouden. Eventueel aangevuld met wandelroutes, zoals de knooppunten route.

Welzijnscentrum

In de oude kantoren van het voormalige gemeentehuis kunnen ruimtes verhuurd worden aan mensen die de gemeenschap iets te bieden hebben.

Er kunnen exposities gehouden worden en kunstenaars en creatieve mensen kunnen workshops geven om hun kunde, kennis of ambacht te delen met belangstellenden. Ook zouden er boeken besproken of uitgewisseld kunnen worden in een huiselijke ruimte. Ook zouden er lezingen gegeven kunnen worden ontspanningsactiviteiten. Het zou een startpunt van (stille) wandelingen kunnen zijn.

In de boerderij zou een eetcafé en winkeltje gevestigd kunnen worden dat gerund wordt door mensen die met verstandelijk beperkte mensen, ouderen of kinderen bakken en/of koken.

Er kan ook een zorgboerderij gerealiseerd worden met een moestuin, bloemenpluktuin en weides met koeien, schapen en andere boerderijdieren. Het landschap zou weer terug gebracht kunnen worden naar de tijd voor de ruilverkaveling met houtwallen en kleine paadjes.

Ook kunnen misschien nog een aantal van de door Van Goyen uitgewerkte ideeën gerealiseerd worden. Ik heb ook een streekmuseum, lesprogramma's...

t kasteeltje met daarbij de rust van de en van kleinschaligheid en geen

an de proefboerderij tot voorbij

rink (pleintje Cranendonck). Groen n.

te realiseren direct rondom het

ren door middel van een jeu de pgaan. Bijvoorbeeld gemaakt door ... Voorkeur voor een schommel,

denadrukken door projecten hier te stimuleren. Zoals een buiten lokale toneelvereniging zijn/haar jaarlijkse (zomer)optredens hier te laten

creats vinden.

natpad vanaf de sevenbornlaan naar de fibula realiseren met bomen langs de kant ntionale boomdag door de kinderen van Soerendonck.

te realiseren en geen huidige gebouwen boerderij.

...kool in Heeze of

3 Analyse

3.1 A M B I T I E B E P A L I N G

Via het gebruik van 'de Spidergraph' is inzichtelijk gemaakt waar de grootste opgaven liggen voor het gebied. Door het bepalen van scores op verschillende thema's, zowel in de huidige situatie als in de gewenste toekomstige situatie, wordt inzichtelijk waar de grootste veranderingen nodig zijn. Hiermee worden ambities bepaald (zie de afbeelding hiernaast).

De volgende onderwerpen en de daarbij behorende uitkomsten zijn aan bod gekomen:

Regio:

De Baronie van Cranendonck wordt ook weleens de achtertuin van de kennis-regio's (Brainport, Keyport, Greenport etc.) genoemd. Het is een plek waar het natuurschoon altijd dichtbij is en je echt even tot rust kan komen. Deze ligging in samenhang met de gebiedskwaliteiten creëert (afhankelijk van de invulling) een groot bezoekerspotentieel. De aanwezigheid van de buurlanden België en Duitsland op korte afstand vergroten dit bezoekerspotentieel. Daarnaast is de bereikbaarheid van de plek erg goed, dankzij diverse routes en verbinding met omliggende steden. Deze verbindingen worden momenteel echter niet optimaal benut. Naar de toekomst, wanneer aan het gebied de Baronie van Cranendonck een attractieve waarde is toegevoegd, kunnen die verbindingen verder uitgenut en versterkt worden.

Terrein/gebied:

Het 395 hectare tellende gebied heeft vele kwaliteiten. Deze kwaliteiten zijn door haar omgeving en verschillende verenigingen en instellingen in het verleden al herkend en opgepakt. Hierdoor is er de afgelopen jaren via diverse projecten in het gebied geïnvesteerd. Voor verdere activering van het gebied liggen er naar de toekomst toe nog meer kansen.

Gebouwen:

De huidige bebouwing is onderdeel van het verhaal van de Baronie van Cranendonck en hebben allen hun eigen kwaliteiten. De samenhang tussen de gebouwen zorgt ervoor dat het gebied een bepaalde identiteit heeft en een bepaalde allure uitstraalt.

Dit wil echter niet zeggen dat er niets nieuws mag komen en er geen aanpassingen gedaan mogen worden, maar het betekent dat de historie gewaardeerd moet worden.

Openbare ruimte & verkeer:

De openbare ruimte van het gebied functioneert momenteel goed. Er wordt wel aangegeven dat de doorgaande route in het gebied vaak wordt gebruikt als sluiproute en er te hard wordt gereden. Een verbetering op dit gebied van veiligheid en verblijfskwaliteit is wenselijk.

Historie:

De rijke historie van het gebied is waardevol en mag terugkomen in de toekomstige plannen. Dit hoeft echter niet het uitgangspunt te zijn. Als de historie gebruikt wordt in de toekomstige plannen wordt dit gezien als pluspunt.

Imago:

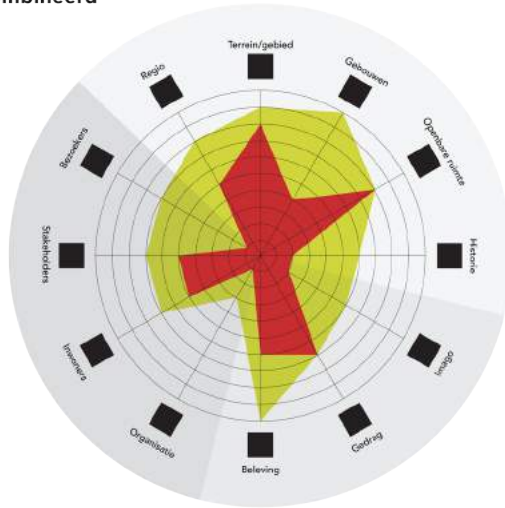
Op het gebied van imago valt nog veel te behalen. Het gebied is nauwelijks bekend en wordt nauwelijks gebruikt. De branding van het gebied en het opbouwen van naamsbekendheid kan hier een bijdrage aan leveren. Alhoewel het niet te druk moet worden.

Gedrag:

Het gedrag dat mensen vertonen in de omgeving is goed. Er is weinig zwerfafval en de natuur wordt gewaardeerd. Motorcrossers in het gebied wordt wel als aandachtspunt genoemd.

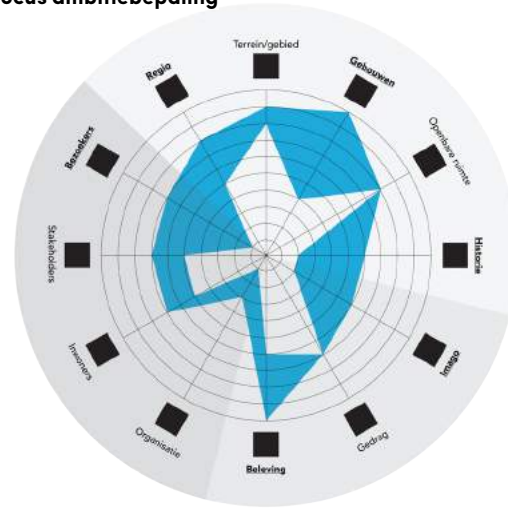

Gecombineerd

■ Score ambitie niveau
■ Score huidige situatie

Focus ambitiebepaling

Beleving:

In de huidige situatie ontbreekt dynamiek. Er gebeurt weinig en het is er te rustig. Ingebruikname van het gebied is om deze reden wenselijk. Het activeren van het gebied door de leegstand een nieuwe invulling te geven is zeer belangrijk. Voor de natuur geldt ook dat er weinig gebeurt. De beleving van de natuur is passief, terwijl dit ook actief kan zijn. De rust en sereniteit die het gebied uitstralen zijn maar op weinig plekken in Nederland terug te vinden. De moeilijkheid zit hem in het combineren van activatie van het gebied en tegelijkertijd de rust bewaren.

Organisatie:

Er is momenteel niet één organisatie aan te wijzen die in het gebied actief is. Het is voornamelijk de gemeente die het gebied onderhoudt

Bezoekers:

Aan de ene kant kan het gebied meer bezoekers gebruiken, waardoor het levendiger wordt. Aan de andere kant mogen het niet te veel bezoekers zijn, omdat anders de rust verstoord wordt. Ook hier geldt dat er een balans gezocht moet worden in het juiste bezoekersaantal en het type bezoekers.

3.1 A M B I T I E B E P A L I N G

Cranendonck aan het woord:

De omwonenden en andere betrokkenen zijn uitgedaagd hun ambities kenbaar te maken voor het gebied. De ambities die we ophaalden waren ruim en zorgden tegelijkertijd ook voor tegenstellingen c.q. uitdagingen:

Uitersten in ambities:

natuur laten zoals 't is
historie
magisch, mystiek
in ruïne investeren
bruisend gebied
levendige, bruisende community
doelgroep; mix van mensen
karaktergebied
economisch haalbaar

natuur helpen
innovatie
'doe maar normaal'
ruïne laten zoals 't is zonder investering
stille gebied
bezoekers binnen kern 50 km
focus op bewoners
pretpark
gemeente investeert

Stakeholders:

Tijdens de diverse sessies met initiatiefnemers zijn hun dromen en wensen opgehaald. Hierbij een overzicht van alle initiatieven die zijn ingediend.

Verblijven

- Kort verblijf met overnachtingen aanbieden op een bijzondere, natuurlijke omgeving/locatie voor gasten die tijd voor zichzelf nodig hebben
- Bed & Breakfast met aandacht voor mens & omgeving
- Unieke ruime camperplaatsen in een mooie, natuurlijke omgeving
- Overnachtingen aanbieden voor paarden & natuur liefhebbers die graag samen met hun paard willen genieten
- Mogelijkheid voor wonen door de initiatiefnemers

Eten & Drinken

- Diverse horeca initiatieven
- Verkoop van lokale producten

Natuur

- Agroforestry
- Creatie van natuurverbindingen
- Projecten om de natuurbeleving te verhogen
- Proefboerderij

Activiteiten

- Coaching
- Massages
- Workshops
- Meditatie
- Unieke paarden opfok methode
- Kinderopvang waarbij spelen in de natuur centraal staat.
- Natuurwandelingen
- Yoga
- Kinder-belevingswandelingen waarbij de historie & natuur centraal staat.
- Trainingen
- Educatie
- Clinics
- Natuuractiviteiten organiseren om de mens beter in contact brengen met de natuur.
- Natuureducatie

3.2 BELEIDSANALYSE & TRENDS

Beleidsanalyse

Om ervoor te zorgen dat de gebiedsvisie past bij het provinciaal beleid en het gebied straks aansluit bij de omgeving, zijn diverse beleidsdocumenten doorgenomen. Op basis hiervan zijn aanknopingspunten ontstaan welke van toepassing kunnen zijn voor de Baronie van Cranendonk. Op deze manier ontstaat niet alleen een gebied dat voldoet aan de wensen van mogelijke bezoekers en gebruikers, maar ook een gebied dat op een groter schaalniveau past binnen de visie van Euregio, het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de verschillende samenwerkingsverbanden als Brainport, Keyport, de stedelijke regio, de a2-samenwerking, Groote Heide en Kempen-Broek. De aanknopingspunten uit deze analyse dienen als haakjes voor de concept- en gebiedsvisie.

De volgende beleidsstukken en de daarbij behorende onderwerpen dienen als aanknopingspunten bij de conceptontwikkeling van de gebiedsvisie:

BrUG: Brabant Uitnodigend Groen

Pijlers vanuit de provincie:

- 1. een samenhangend en robuust netwerk van natuurgebieden inclusief verbindingen;*
- 2. behoud en herstel van biodiversiteit Brabantbreed van stad tot land;*
- 3. een Brabants mozaïek van landschappen met regionale identiteiten gericht op een goed leef- en vestigingsklimaat;*
- 4. verankering van natuur en landschap in de samenleving, in samenhang met economische en sociale culturele ontwikkelingen in een ruimtelijke context.*

SER Brabant

Het SER-advies noemt het hanteren van de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen publiek en privaat, waarbij de overheid haar regulerende rol durft los te laten, en de 'cross-overs' tussen natuur en de economische sectoren waaraan zowel natuur als economie verdienen, als meest ingrijpende uitdagingen voor het te formuleren natuurbeleid. Zij gaat daarbij uit van gelijkwaardigheid van natuur en economie en de meerwaarde van natuur en landschap voor de regionale economie.

Transnationaal Landschap Groote Heide (TNLGH)

TNLGH is centraal gelegen tussen stedelijke gebieden. Vanwege haar ligging binnen de Brainport- regio, 'de slimste regio' van de wereld in 2011/2012, willen we het gebied profileren als 'het slimme bos' met kenmerken als werkplekken in het 'WiFi-bos' en de nieuwste snuffjes gekoppeld aan natuur en landschap. De ambitie van de samenwerkende gemeenten is hiermee de 'Brainport-beleving' te versterken, maar ook om een zeer aantrekkelijk recreatief gebied te ontwikkelen, waarin vrijetijd en werktijd in elkaar overlopen.

Structuurvisie Provincie

1. Veranderingen klimaat

In de komende decennia gaat het klimaat merkbaar veranderen. Er komen vaker extremen in neerslag, de zeespiegel stijgt en de temperatuur gaat omhoog. Het water- en ecosysteem heeft hierin een cruciale rol. Aan de ene kant moeten de pieken in de afvoer goed op worden gevangen. Aan de andere kant is er toenemende behoefte aan extra water om de droogtes te bestrijden. Dit werkt door in de opgave voor de natuur, de landbouw, de recreatie en in het stedelijk gebied.

2. Achteruitgang biodiversiteit

De opgave is om door te gaan op de ingeslagen weg door natuurgebieden te vergroten, te verbinden en de milieuomstandigheden (gezonde en schone leefomgeving, bodem, water en lucht) te verbeteren en bewezen effectieve maatregelen voor herstel van biodiversiteit te ondersteunen met passend beleid en financiering. Daarnaast ligt er de uitdaging om economische ontwikkeling en sociaal-culturele ontwikkeling te koppelen aan investeringen in natuur. Omgekeerd moet natuur ook bijdragen aan die ontwikkelingen. Ook buiten de natuurgebieden is het een opgave om de bescherming en vooral de ontwikkeling van natuurwaarden meer dan voorheen te koppelen aan de ontwikkeling van (nieuwe) functies zowel in het buitengebied als in en rond de stedelijke gebieden. Om zo een robuuste en veerkrachtige natuur te realiseren.

3. Een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem

Bij toekomstige ontwikkelingen in stad en land wil de provincie dat het patroon van beken en kreken beter beleefbaar wordt. De water-, natuur- en recreatieve ontwikkelingen worden sterker aan dit patroon gekoppeld en het systeem wordt meer ingericht en afgestemd op de gevolgen van de klimaatverandering. Dorpen en steden verbeteren de relatie met de rivier, de beek en krekensstructuur. Dit betekent dat de beken en kreken als doorgaande structuur meer kwaliteit krijgen. Daarbij wordt gekeken naar de grensoverschrijdende relaties van natuurgebieden en het watersysteem.

3.2 BELEIDSANALYSE & TRENDS

Trends

Om ervoor te zorgen dat het concept en de visie goed aansluiten met wat er in de maatschappij gebeurt, zijn de trends en ontwikkelingen in de markt onderzocht. Daarbij is gekeken naar waar de mensen behoefte aan hebben, wat passend is bij het gebied en hoe deze zaken zijn te combineren, zodat er synthese kan ontstaan die straks een positieve impact achterlaat bij alle gasten.

De volgende trends zijn als richtingwijzer genomen bij de conceptontwikkeling van het gebied:

Drukverlaging

De komende jaren is er een streven naar drukverlaging en behoefte aan meditatie, pelgrimstochten, Netflixen. Er wordt gezocht naar een hernieuwde connectie met de natuur, techloze reflectiemomenten en bosbaden waarin individuen zich 'baden' in de natuur, zijn een trend. (Bron: Trendrede 2019)

Van Solide naar Vloeibaar

De wereldberoemde socioloog Zygmunt Bauman (1925-2017) schrijft over de overgang van een solide naar een vloeibare moderniteit. Gaf de solide realiteit ons zekerheid met instituten die we vertrouwden, vaste carrièrepaden en langdurige liefdesrelaties, de vloeibare moderniteit biedt tijdelijke loopbanen, episodes met ervaringen en on-zekerheid over de toekomst. Doordat we permanent en overal bereikbaar zijn, is werk non-lokaal geworden. Dagritmes worden fluïde, eetmomenten variëren van dag tot dag, de ooit in beton gegoten scheiding tussen werk en privé, tussen week en weekend, werk en vakantie verdwijnt. Gemak, prijs en snelheid zijn nog steeds belangrijk op het dashboard van conceptontwikkeling, maar de creatie van solide momenten in een vloeibare moderniteit wordt onderscheidend. Producten krijgen betekenis en merken zingeving. Waarbij de nieuwe consument hybride is en niet meer te classificeren.

(Bron: Trendrapport 2019 Celebrate Diversity)

Waardering voor voedsel

De verbinding tussen consument en producent en tussen mens en natuur is essentieel. Het zal ertoe leiden dat waardering voor voedsel stijgt. In zogenaamde voedselbossen worden landbouw en natuurfunctie gecombineerd. Aan de ene kant kan er gewoon geoogst worden uit zo'n systeem, aan de andere kant wordt er ook iets teruggegeven: de organische stoffen in de bodem worden aangevuld en daarmee wordt ook het waterbergend vermogen van de grond vergroot. (Bron: Trendrede 2019)

Healthify

Het wordt al langer geroepen: food is de innerlijke cosmetica van de mens. De wereldvisie op voedsel evolueert van voedend naar helend en reinigend. De komende jaren worden trends als vegan en non-alcoholisch definitief mainstream. In de wereld van drinks signaleren we de opkomst van function over flavour, waarbij consumenten steeds meer de functie van een drankje belangrijk gaan vinden ten opzichte van smaak. De volgende stappen in de healthify trend zijn leefstijl adviezen op basis van voeding, een gezondheidsslag in de gastronomie en toenemende erkenning van de rol van voeding in de zorg.

(Bron: Trendrapport 2019 Celebrate Diversity)

Bewuste producten

Deze trend is er al een tijdje en zet in 2019 zeker door. De consument kiest tegenwoordig steeds meer voor bewuste producten. Zonder toevoegingen, geen toegevoegde suikers en 100% natuurlijk zijn een aantal termen die de consumenten steeds vaker omarmen, omdat onze bewustwording groeit. Waar mogelijk wordt een goed stuk vlees van de biologische slager of biologische groente van de groenteboer boven een aanbiedingspak uit de supermarkt verkozen. Voor verlichting van gezondheidsklachten valt de keuze ook steeds vaker voor natuurlijke geneesmiddelen. (Bron: Voedseltrends 2019 BAYER)

Voorbij Zeewier

Zeewiersnacks zijn een paar jaar geleden aan populariteit toegenomen en worden nu zowel door gezondheidsbewuste volwassenen als door peuters en kleuters genoten. De experts verwachten het komende jaar nog meer invloed van de oceaan in de kruidenierswinkelgangen. Denk verder dan zeewiersnacks. Zeegroenten verschijnen in gerechten zoals zeewierboter en kelp-noedels, terwijl consumenten nieuwe diepten van oceaansmaken met superfood eigenschappen zoals unieke algen- en kelp-variëteiten ontdekken. Gepofte snacks gemaakt van waterleliezaden, plantaardige tonijnalternatieven met algeningrediënten, knapperige snackbare zalm-schillen met omega-3s en kelpjerkies zijn slechts een paar testen van de wateren.

(Bron: Whole food Market Voedseltrends 2019)

3.2 B E L E I D S A N A L Y S E & T R E N D S

Ambacht als antwoord

In ambacht komen veel trendlijnen samen. Gericht zijn op het product in plaats van op onszelf. Bij ambacht horen ook nog eens geduld, voldoening en de kans op mislukking (de feilbaarheid van de mens). Het zijn belangrijke drukverlagende aspecten in een wereld die neigt naar snelle bevrediging. Het ambacht is een economische buffer en een plaatselijke groeibriljant. Gemeenten maken er graag ruimte voor, bijvoorbeeld op leegstaande fabrieksterreinen.

(Bron: Trendrede 2019)

Noodzaak tot samenwerken

Niemand is perfect en niemand komt in zijn eentje verder. Imperfekte individuen kunnen wel een geweldig team vormen. Samenleven en samenwerken zijn werkwoorden en vereisen inspanning. Steeds meer coöperatieve verenigingen, burgerinitiatieven en start-ups wakkeren het verlangen naar een groter wij verder aan. Samen sturen we de toekomst.

(Bron: Trendrede 2019)

Holisme

Samenleven is een werkwoord en vraagt om anders kijken en anders doen. Onze samenleving is fluïde geworden en neemt in de tijd telkens andere vormen aan en wordt daardoor telkens krachtiger en krachtiger.

Op zoek naar samenhang. Trendwoorden voor de komende jaren zijn domein-integratie, samenhang, overzien en ontschotting. Wie door het systeem heen het hele plaatje ziet, komt met betere oplossingen om het menselijke leven - en de context waarin we leven, de aarde - zo goed mogelijk te ondersteunen. Het holistische gedachtegoed wordt maatgevend.

Aandacht geeft betekenis. En betekenis zorgt voor grip op een fluïde wereld. Alles hangt met elkaar samen en het is logisch dat we kijken naar het grotere geheel en niet naar de som der delen. Holisme stamt af van het Griekse woord Holon. Dit betekent 'heel' of 'alomvattend'. Holisme is een filosofie, een visie of levensovertuiging waarbij het fysieke en het emotionele omringd worden door subtiele dimensies en doordrongen worden door details.*

(*Bron: Trendrede 2018 en Trendrede 2019)

Innovatie door Technologie

De maatschappij staat nog aan het begin van de innovatiegolf op datagebied en tegelijkertijd komt de ethiek achter de Technologie hoger op de maatschappelijke agenda te staan. Met een beter inzicht in de beschikbare data en een optimale exploitatie ervan, kan dit het gebied en haar ondernemers helpen om met meer kennis van zaken belangrijke beslissingen te onderbouwen en daar dan ook een concurrentieel voordeel mee te behalen.

(*Bron: Trendrede 2019)

Vertakkingen van deze trends zijn:

- Lang gezond willen leven
- Authenticiteit en geluk
- Regie over eigen leven
- Ruimte en aandacht
- Groen denken
- Innovatieve producten
- Leren van de natuur
- Digitalisering
- Anders werken
- Netwerkvorming

Feiten

Vrijtijdsbesteding

Wandelen voor het plezier staat bovenaan de ranglijst van meest ondernomen vrijetijdsactiviteiten (441 miljoen keer). Uit eten gaan in een restaurant of eetcafé neemt de derde plaats in (194 miljoen keer). Op de vierde plaats staan fietstochten voor het plezier (193 miljoen fietstochten waarbij ze minimaal een uur van huis waren). De helft van deze activiteiten vinden plaats in de eigen gemeente.*

(*Bron: CBS 2017 Nederland)

Reizen

Bij vakanties in eigen land reisde bijna 90 procent met de auto, dit zijn ruim 16 miljoen vakanties. Bij de resterende binnenlandse vakanties koos men 1 miljoen keer voor de trein en 1 miljoen keer voor andere vervoermiddelen, zoals de fiets of een touringcar.*

Populaire vakantiebestemmingen

1. Gelderland (3,0 miljoen Nederlandse toeristen)
2. Limburg (2,3 miljoen Nederlandse toeristen)
3. Noord-Brabant (2,2 miljoen toeristische reizen)*

Honkvast

Binnen Nederland had een grote meerderheid van 93 procent één vakantie locatie.*

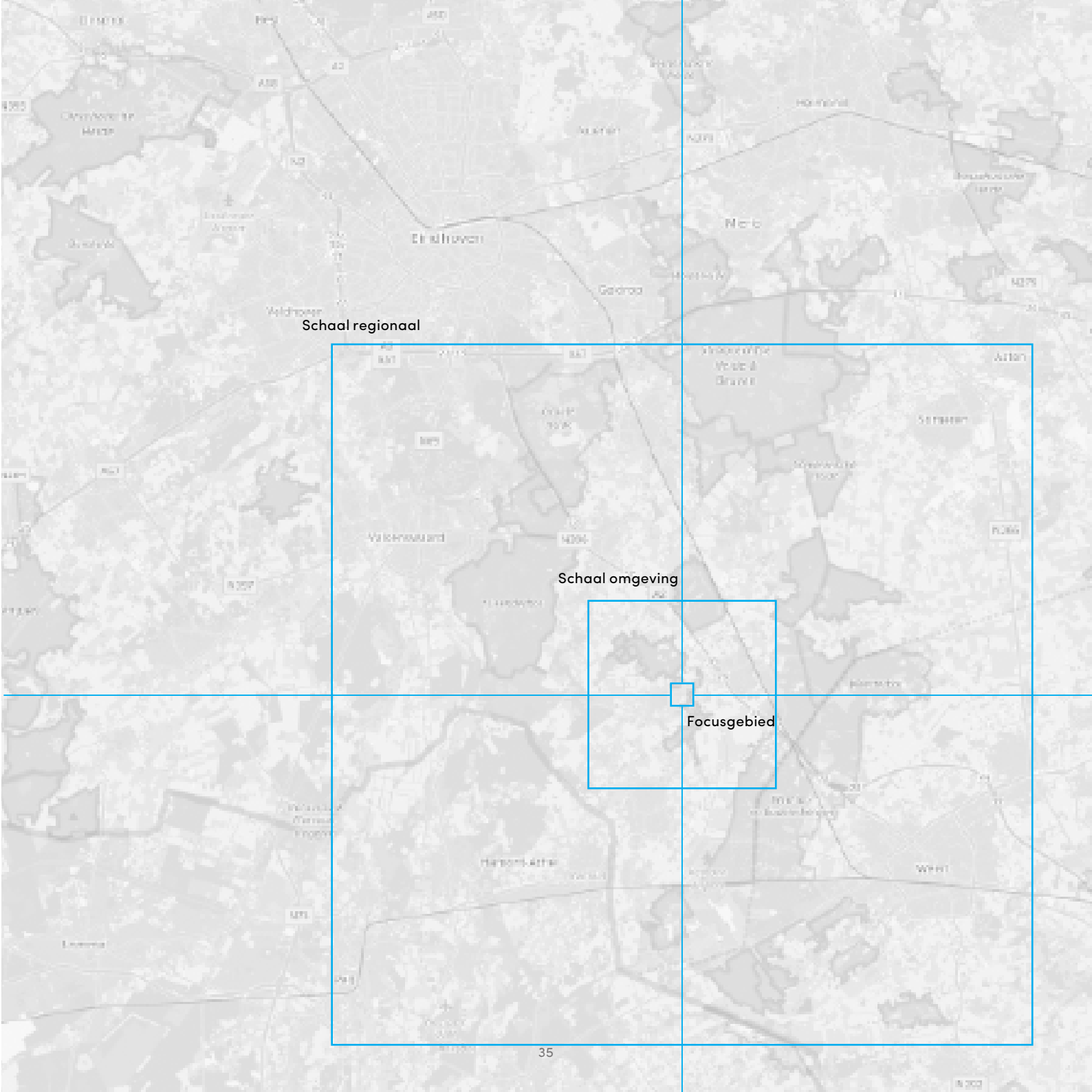
Bos- heidegebied

In eigen land begaf men zich in 2017 het vaakst in bos- en heidegebied (37 procent). *

3.3 G E B I E D S A N A L Y S E

Verschillende partijen hebben zich gebogen over het vraagstuk: hoe kunnen we de Baronie van Cranendonck verder ontwikkelen? Vaak wordt er met veel enthousiasme gestart, waarbij de meest wilde plannen de revue passeren. Uit al deze plannen kan opgemaakt worden dat de Baronie van Cranendonck veel potentie heeft om allerlei doelgroepen naar zich toe te trekken (wat ook blijkt uit de doelgroepen analyse), maar tegelijkertijd dient gewaakt te worden voor het behoud van de kwaliteiten in het gebied. De tegenstrijdigheid zit hem in het combineren van naamsbekendheid en tegelijkertijd ook de rustige sfeer en sereniteit behouden.

Op de volgende pagina's is een gebiedsanalyse en de bestaande gebiedskwaliteiten omschreven. Deze zullen in een later stadium als startpunt dienen voor de gebiedsvisie.

Schaal regionaal

Schaal omgeving

Focusgebied

Brainport

Techniek en innovatie

	Trein	Bus	Auto	Fiets
Eindhoven	20 min	38 min.	20 min.	1 uur
Helmond	35 min	1 uur 38 min.	29 min.	1 uur 30 min.
Weert	10 min	50 min.	13 min.	40 min.
Neerpelt	2 uur	2uur 30min.	25 min.	50 min.

Achtertuintuin

Rust en ontspanning

België

Internationaal

Automotive

smart mobility

Keyport

Maakindustrie

Regionaal

Cranendonck als achtertuin van de kennisregio's.

Diverse kennisregio's in de omgeving van de Baronie van Cranendonck (zoals Brainport en Keyport) ontwikkelen zich steeds verder met als voornaamste doel kennis te delen en te gebruiken om een (lokale) economie te starten of door te ontwikkelen. De steden en bedrijventerreinen maken hier dankbaar gebruik van en zullen de komende jaren nog blijven groeien.

Om als Brainport door te groeien tot metropool, is niet enkel de ontwikkeling van een campuslandschap en bedrijvigheid van belang. Het ontwikkelen van een kwalitatieve groene buitenruimte met een diversiteit in het voorzieningenaanbod is hierbij ook van belang. De verweving van voorzieningen met een aantrekkelijke groene buitenruimte, passend bij het profiel van centrumstad Eindhoven (technologie, design en kennis) is een vooraanstaande wijze van het versterken van de aantrekkelijkheid van het landschap in de regio én daarmee van het versterken van de metropool Brainport. (bron: Brainport Nationale Actieagenda 2018) Dit is precies de reden waarom de Baronie van Cranendonck zo interessant is.

Het gebied maakt onderdeel uit van natuurpark de Groote Heide en de Kempenbroek, waarbij het een belangrijke schakel vormt tussen het "Cranendonckse Bos" en "de Heide", maar ook tussen de twee natuurgebieden. Het is een plek waar de natuur floreert en de rust centraal staat (precies datgene waar in de stad een te kort aan is).

De Baronie van Cranendonck als achtertuin klinkt dan zo gek nog niet.

3 kilometer

Soerendonk

Gastel

Budel

A2

Maarheeze

Station M

38

	Trein	Bus	Auto	Fiets
Eindhoven	20 min	38 min.	20 min.	1 uur
Helmond	35 min	1 uur 38 min.	29 min.	1 uur 30 min.
Weert	10 min	50 min.	13 min.	40 min.
Neerpelt	2 uur	2uur 30min.	25 min.	50 min.

- **Bestemming (verkeer of centrum)**
- **Bushalte nabij de Baronie van Cranendonck**
- **Snelweg A2**
- **OV-verbinding**
- **Sluiproute (van Schoonvorstlaan - Sevenbornlaan)**

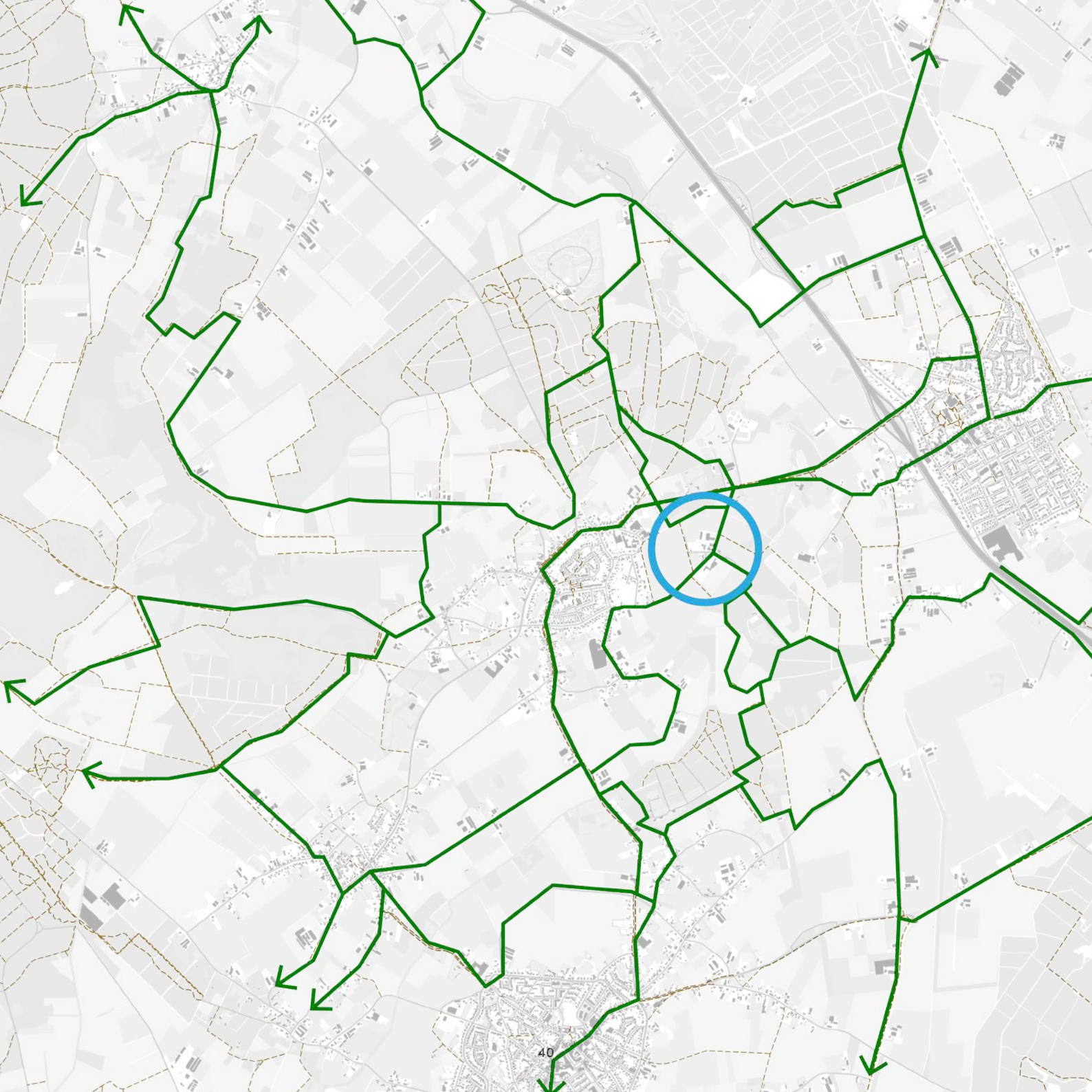
Bereikbaarheid

De Baronie van Cranendonck als achtertuin is nog interessanter wanneer gekeken wordt naar de bereikbaarheid van het gebied. Gesitueerd aan de snelweg, nabij station Maarheeze en verbonden met omliggende steden middels diverse OV-routes, maakt dat het gebied snel te bereiken is (op meerdere manieren). Binnen 30 minuten kan het gebied vanuit de stad met de auto en trein bereikt worden. En binnen 1 uur fietsen (uitgezonderd Helmond) staan bezoekers bij de Baronie van Cranendonck.

In een straal van 3 kilometer zijn de volgende locaties te bereiken:

- Bushalte Molenheide
- Buslijnen + haltes: 11, 255, 258, 611
- Toe- en afrit A2
- Treinstation Maarheeze
- Centrum: Soerendonk, Maarheeze, Gastel, Budel

Door de nabijheid van de kernen Maarheeze, Budel, Soerendonk en Gastel kan het gebied zich ook een belangrijke functie toe-eigenen richting deze omwonenden. Hiermee neemt de bezoekerspotentie van het gebied toe. Het aantrekken van bezoekers van buitenaf zal daarnaast ook een wisselwerking hebben op deze directe omgeving. Echter vanwege de goede bereikbaarheid van de Baronie is deze wisselwerking gericht in gang te zetten, indien hier behoefte aan is. De ontsluiting van de Baronie kan door de ligging zonder veel extra belasting van het gebied plaatsvinden.

Langzaam verkeer

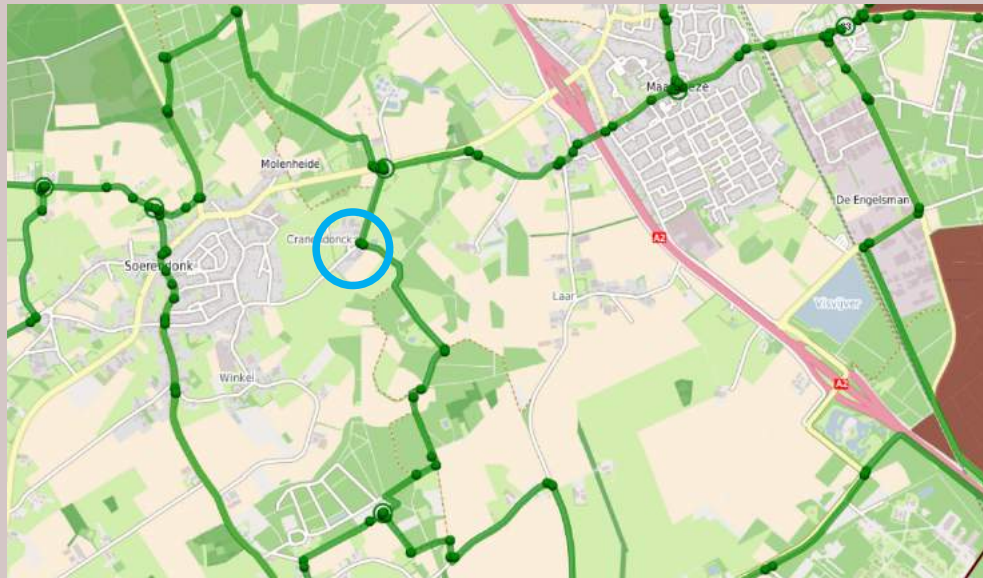
De Baronie van Cranendonck is goed verweven met het huidige recreatieve netwerk, waarbij diverse hoofdfietsroutes en wandelroutes samenkomen nabij het focusgebied. Dit houdt in dat de Baronie van Cranendonck in verbinding staat met omliggende steden en dorpen (en vice versa). Als onderdeel van de routes heeft het gebied de potentie te functioneren als start- of eindbestemming. Ook de men- en fietsroutes vormen een onderdeel van het netwerk, waarbij een verbinding met Valkenswaard nog geoptimaliseerd kan worden.

De hoofdroutes van het recreatieve netwerk vormen een belangrijk onderdeel wat betreft de bereikbaarheid, maar wanneer men eenmaal op locatie is kan het gebied ook nog verkend worden. De secundaire recreatieve routes dragen hieraan bij. Op de kaart is duidelijk te zien dat dit recreatieve netwerk nog summier is en niet optimaal wordt benut. Het landschap (ofwel de natuur) kan momenteel minimaal worden beleefd.

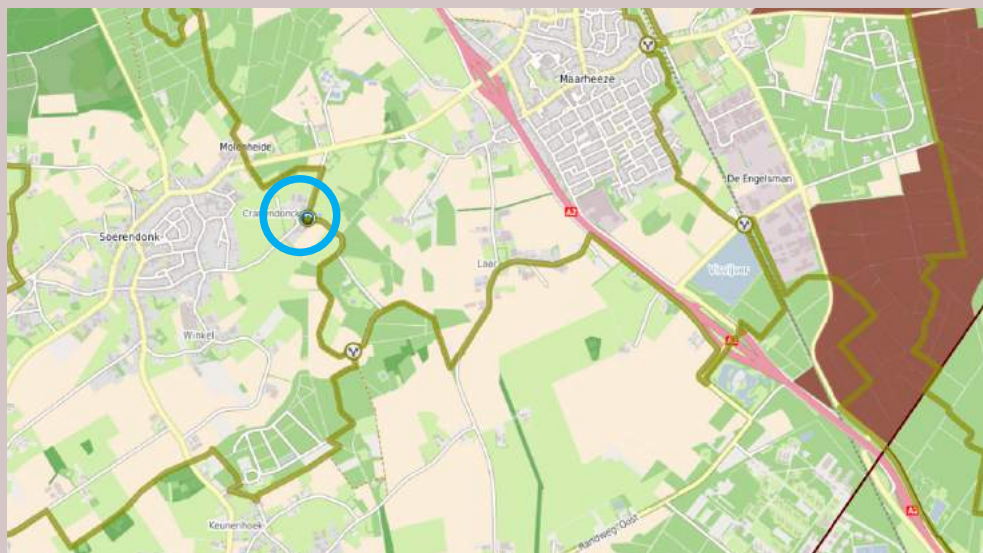
- **Hoofd recreatief netwerk**
- **Secundair recreatief netwerk**

INTERMEZZO - ROUTES

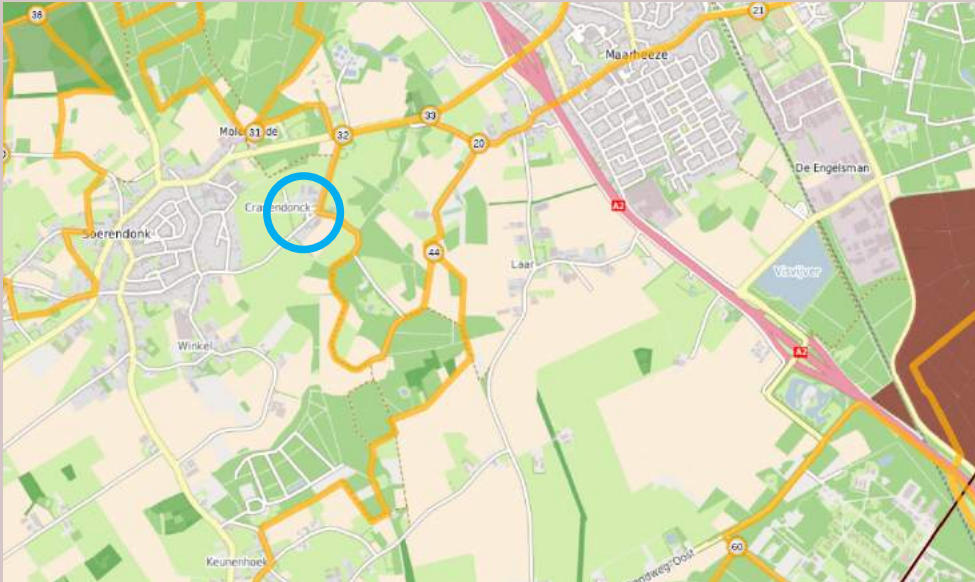
Op de kaart van de vorige pagina is in het groen de belangrijkste route aangegeven. Deze route bestaat uit diverse verkeersstromen zoals aangegeven op bovenstaande kaarten.

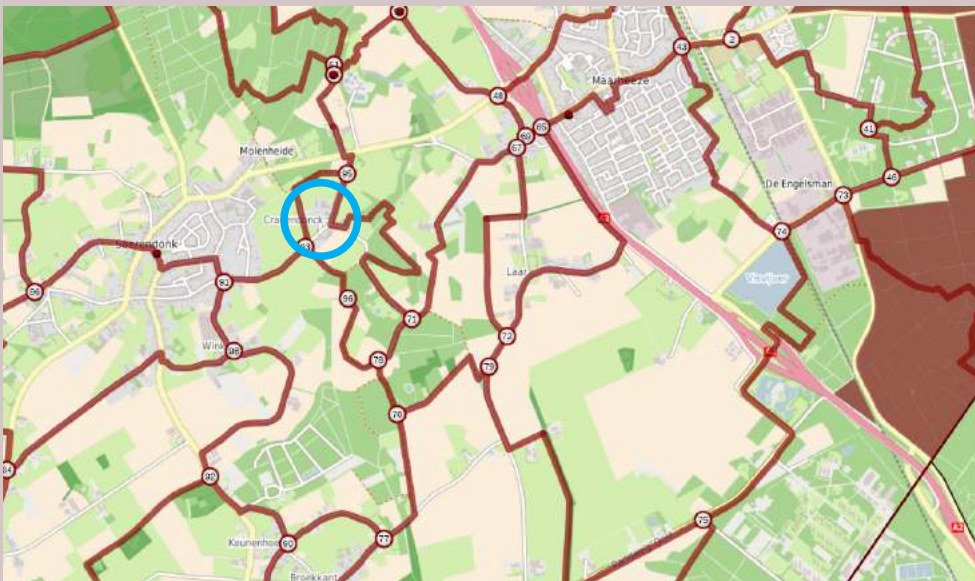
Fietskaart

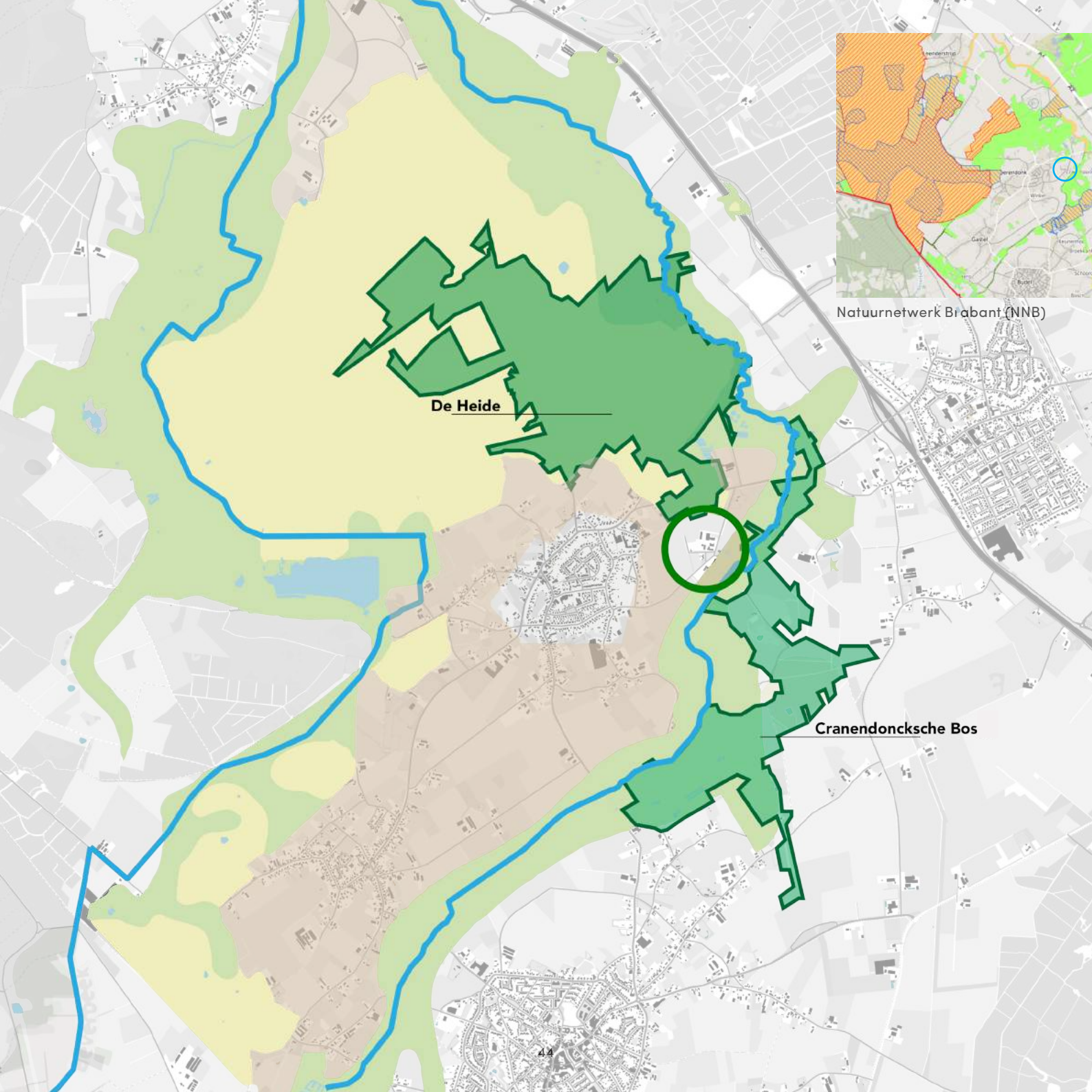
MTB-route

Ruiterkaart

Wandelkaart

De Heide

Cranendoncksche Bos

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Natuurgebied(en)

De Baronie van Cranendonck ligt in natuurpark de Groote Heide. Dit natuurpark reikt van Neerpelt (België) tot aan Eindhoven en Lierop. De Groote Heide vormt een optelsom van tal van kleinere natuurgebieden met elk hun eigen waarde, charme en mogelijkheden. De connecties tussen deze gebieden zijn van belang om het ecosysteem van de Groote Heide intact te houden. Door de natuurgebieden met elkaar te verbinden (middels connecties; water, routes, landschap en bomen), ontstaat een robuust natuurlijk netwerk.

De Baronie van Cranendonck ligt exact in een zone tussen twee natuurgebieden, namelijk: het Cranendonckse Bos en de Heide. Door de Baronie van Cranendonck als verbinding te laten functioneren, ontstaat een robuuste connectie waarbij het natuurlijke ecosysteem versterkt wordt. Tegelijkertijd vormt de Baronie van Cranendonck ook de schakel met het natuurgebied de Kempenbroek, dat aansluit bij het landschap van Noord-Limburg.

Natuurgebied

Zandgronden

Beekdallandschap

Eerdgronden

Beek

De ondergrond speelt hierbij een belangrijke rol, omdat bij een bepaald type ondergrond een specifiek soort natuur hoort. De twee natuurgebieden zijn dan ook van heel andere aard. Zo is de Heide gelegen op zandgronden met de daarbij behorende flora en fauna en is het Cranendonckse Bos onderdeel van het beekdallandschap. Het focusgebied ligt precies op de grens van deze twee typologieën. Dit zorgt voor een divers karakter wat betreft natuur.

Daarnaast ligt aan de westkant van het gebied de nederzetting Soerendonck met de daarbij behorende landbouwgronden (eerdgronden), waar het agrarisch landschap duidelijk te herkennen is.

De omgeving van de Baronie is bijzonder door de diversiteit aan natuur en grondgebruik. Dit is de plek waar zandgronden, het beekdallandschap en het agrarisch landschap samenkomen. Ofwel de plek waar de mens en natuur in balans moeten zijn.

Het gebied maakt tevens onderdeel uit van het natuurnetwerk van Brabant, waardoor het belang van de natuur ook op het niveau van de provincie wordt erkend.

Zandgronden

Agrarisch landschap

Beekdallandschap

Natuur & Landbouw

Bij aankomst in de Baronie van Cranendonck valt direct de grote diversiteit aan natuurlijke elementen op. In de afgelopen jaren is deze kwaliteit steeds meer erkend en zijn er diverse kleine ingrepen gedaan om de natuur te laten floreren en versterken. Denk daarbij aan het plaatsen van een vistrap, het creëren van een bijenhotel en het aanleggen van knuppelpaden. Ondanks dat het terrein zich op het gebied van natuur al ver heeft ontwikkeld, liggen er nog vele kansen. Inzet op verdere activatie zorgt ervoor dat de natuur en de natuurbeleving hier nog beter tot hun recht komen.

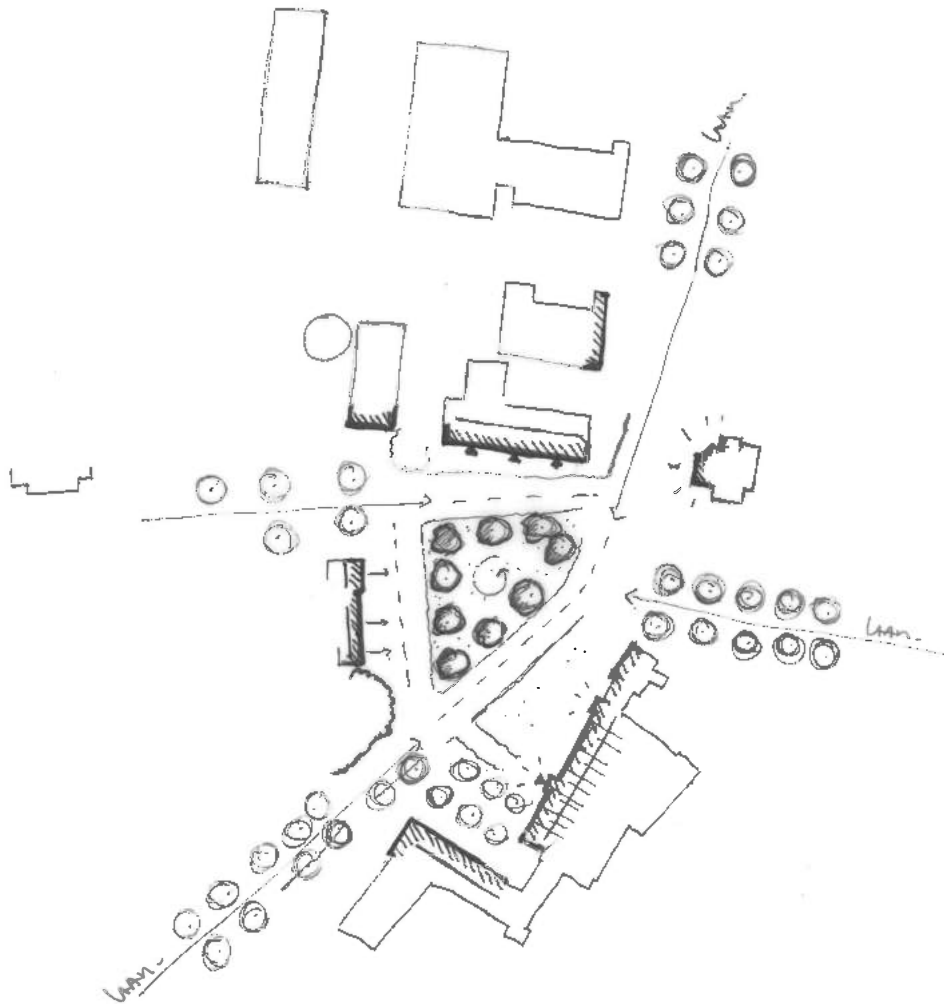
De omliggende natuur heeft ervoor gezorgd dat de Baronie van Cranendonck zich heeft gevormd tot een bebouwings-enclave in het landschap. Vanuit deze enclave zijn diverse landschappen te bewonderen. De natuur en daarbij behorende ondergrond zijn van belang om de diversiteit te kunnen waarborgen. Voor toekomstige ontwikkelingen in het gebied betekent dit dat de ondergrond gerespecteerd dient te worden.

Zandgronden (afbeelding boven): De zandgronden bestaan voornamelijk uit “droge natuur”, waarbij open heidevelden en dichtbegroeide naaldbossen nadrukkelijk aanwezig zijn.

Agrarisch landschap/eerdgronden (afbeelding midden): Dit landschap kenmerkt zich door de open velden gesitueerd binnen natuurlijke kamers welke gebruikt worden om gewassen op te verbouwen. Er is vaak maar een soort gewas (relatief lage begroeiing) aanwezig waardoor het landschap overzichtelijk en efficiënt overkomt. De velden worden omkaderd door houtwallen die de kadastrale grenzen zichtbaar maken en tegelijkertijd kamers vormen in het landschap. De overgebleven historische structuren zijn daardoor duidelijk zichtbaar.

Beekdallandschap (afbeelding onder): Het beekdallandschap wordt gevormd door de beek Bulder AA die in het gebied stroomt. Het natte landschap dat gekoppeld is aan de beek kenmerkt zich door het open karakter, vergezichten en de daarbij behorende flora en fauna. In het geval van Cranendonck bevindt zich nabij de beek ook een broekbos. Dit bos in combinatie met het open landschap en de typische flora en fauna zorgen voor een uniek karakter.

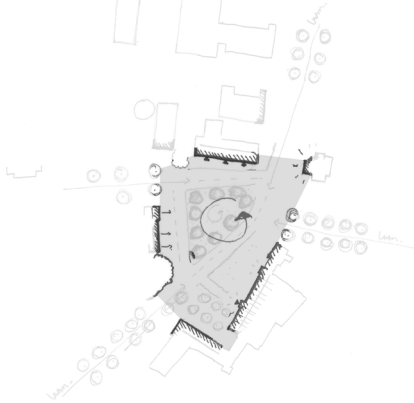
3.3 GEBIEDSANALYSE

Bestaande situatie centrumgebied - ruimtelijke opzet

Brink als centrale plek met een omkaderde openbare ruimte.

Oriëntatie van de bebouwing als onderdeel van De Brink.

Dakrichtingen zijn allemaal het zelfde t.o.v. De Brink (met het kasteel als uitzondering).

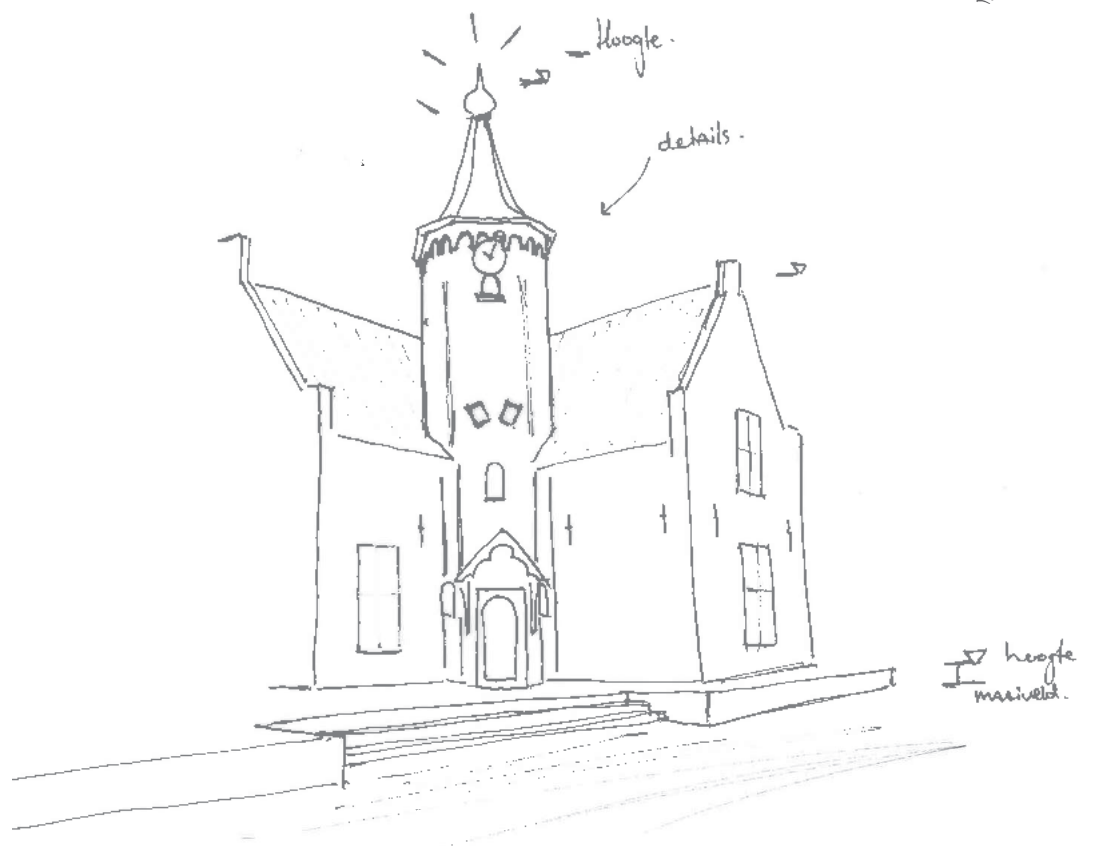
Centrum

De kern van de Baronie van Cranendonck kenmerkt zich door diverse ruimtelijke elementen. Deze elementen zorgen ervoor dat het gebied ter plaatse van De Brink aanvoelt als centrum. Dit is de plek waar diverse routes (langzaam-verkeer en snel-verkeer) samenkomen. De Brink vormt hierin het middelpunt waaromheen bebouwing is geconcentreerd. Wanneer bezoekers naar de Baronie van Cranendonck gaan, zal dit als bestemming worden gezien. Ondanks deze kwaliteit komt dit momenteel nog niet goed tot uiting. In onderstaande tekst wordt dit verder toegelicht.

Openbare ruimte

Momenteel sluit De Brink zich af van de omgeving door de strakke omkadering met hagen. De Brink is parkachtig ingericht. Deze inrichting sluit aan bij de groene omgeving, maar niet bij het gedachtegoed van De Brink als een ontmoetingsplek. Het besloten karakter en de inrichting kunnen geoptimaliseerd worden, waardoor het geheel meer als bestemming en ontmoetingsplek aan gaat voelen. Voornamelijk de toegankelijkheid en de gebruiksmogelijkheden dienen hierbij sterk verbeterd te worden. Ook de aansluiting met de omliggende panden kan een belangrijke rol spelen in relatie tot de dynamiek en verblijfskwaliteit.

3.3 GEBIEDSANALYSE

Bebouwing

Random het centrum zijn diverse panden gesitueerd, die allemaal dezelfde oriëntatie en uitstraling hebben. Dit zorgt ervoor dat De Brink als centrale plek aanvoelt en er een eenheid ontstaat.

De kaprichtingen zijn allemaal hetzelfde, waarbij de schuine kanten van de kap georiënteerd zijn richting De Brink. (Hierdoor ontstaat een bepaald volume dat voelbaar is in relatie tot de maat en schaal van het plein). Daarnaast zijn de entrees en erkers van de bebouwing ook georiënteerd op De Brink, waardoor interactie en dynamiek ontstaat. Ondanks deze bestaande interactie is dit nog te optimaliseren.

Eenheid in het gebied ontstaat door de witte gevels en massa van maximaal twee lagen en een kap. Deze uitstraling zorgt voor een bepaalde sfeer die de nadruk legt op het gebied als enclave. De rustige en nostalgische uitstraling zorgt voor een bepaalde sereniteit in het gebied, zonder dat het ouderwets aanvoelt. De witte gevels met daarbij behorende zadeldaken vormen de basis voor de architectuur.

Een uitzondering in het gebied is het kasteeltje. De uitzondering zit hem niet zozeer in de materialisatie maar in het volume en de detaillering van het gebouw. Het kasteeltje springt boven de rest uit (letterlijk en figuurlijk) door de hoogte en de gedetailleerde gevel elementen. Dit zorgt ervoor dat dit gebouw de aandacht trekt en als bijzonder aanvoelt.

1955

2000

Voor wie?
de natuur, onszelf,
de gemeenschap en
andere gelukzoekers,
zolang het geen
bussen vol zijn.

De Baronie van Cranendonck is een aantrekkelijk gebied voor velen, van jong tot oud. Zoals ook aangegeven in 3.1 bij de spidergraph van de ambitiebepaling kan het gebied meer bezoekers gebruiken, zodat het levendiger wordt maar wel met behoud van voldoende rust. Rekening houdend met het natuurgebied, behoud van kleinschaligheid, omwonenden, trends en duurzaamheid leggen we de focus op regionale bezoekers en de rustzoekende verblijfstoerist. Hierbij is een zestal doelgroepen geconstateerd:

1. Buurtbewoners

Mensen uit de buurt die gebruik maken van de aanwezige horeca-, sport- en/of ontspannings-activiteiten.

2. Dagtoerist

Dagrecreatie speelt in het leven van de inwoners uit Limburg en Noord-Brabant een belangrijke rol. Vier van de vijf inwoners van deze gebieden gaan regelmatig voor een dagrecreatieve activiteit van minstens 4 uur op pad (bijna drie keer per maand!). Woonachtig binnen een straal van maximaal 200 km. (Let wel: 70% van de Nederlander is niet bereid meer dan 50 km enkele reis af te leggen voor een dagrecreatie). Bij het aanhouden van de scope van 50 kilometer trekt de Baronie dus bezoekers uit Nederland, België en Duitsland aan. Voor iedereen van jong tot oud die behoefte heeft aan rust & ontspanning.

(Bron: VVV Limburg - Netwerkmarketing dagtoerisme)

3. Verblijfstoerist

Bezoekers die voor een bepaalde tijd, maar ten minste een nacht in het gebied willen verblijven. Woonachtig buiten of binnen een straal van 100 km. Deze verblijfstoeristen trekken weg uit de dagelijkse hectiek van de stad op zoek naar rust en ontspanning in de natuur.

4. Zakelijke bezoeker (dag en meerdaags)

Strategiedagen, heidagen, heisessies: ze worden steeds gevarieerder. Inmiddels is ook hier de trend duurzaam en groen.

5. Talenten

- Expats

Expats wonend en werkend in Noord-Brabant en Limburg. Het aantal internationale kenniswerkers in Noord-Brabant en Limburg is sinds 2007 bijna verdrievoudigd tot meer dan 13.000. De totale populatie economisch actieve internationals in deze regio is in die periode verdubbeld tot bijna 70.000. Onder deze gemeenschap is Eindhoven de populairste stad om te wonen en werken. Deze expats krijgen ondersteuning in het verkrijgen van de benodigde papieren, het vinden van huisvesting en het leren van de taal. Maar als het gaat om vrijetijdsbesteding, oftewel bijdragen aan een binding met de regio, maar ook aan persoonlijk geluk en sociale contacten, ligt er nog een uitdaging.

Door goede verbindingen te leggen met het Brainport Talent Centre, High Tech Campus Eindhoven en bv ASML kan de Baronie van Cranendonck een relevante bijdrage leveren voor degenen die willen onthaasten, opladen en nieuwe contacten leggen. (Bron: Economische analyse van het aantal internationals in Zuid-Nederland, Holland Expat Center South)
- Kenniswerkers van bedrijven en kennisinstututen uit de regio.

6. Bedrijven

Het stimuleren van de vestiging van meer bedrijven/ ondernemers/initiatiefnemers passend binnen het concept leidt tot een grotere economische spin-off en onderstreept de waarde van het merk "De Baronie van Cranendonck". Door verschillende initiatiefnemers met elkaar te combineren passend in dit gebied zal het de aantrekkingskracht vergroten voor bezoekers die combinatiebezoeken kunnen afleggen. Dit versterkt het imago van het gebied en is zodoende interessanter als vestigingsklimaat voor bedrijven.

3.4 D O E L G R O E P A N A L Y S E

De lifestyle consument

Waarom slaapt de één het liefst in een tent, terwijl een ander het liefst een hotel boekt? En waarom zoekt de één graag de gezelligheid van de ander op, terwijl de ander juist veel liever de rust en stilte alleen beleeft?

De consument van de 21ste eeuw is een echte lifestyle consument, en maakt andere keuzes dan de consument van vroeger. Met de toegenomen welvaart heeft vrije tijd en recreatie ook een andere betekenis gekregen. Het gaat al lang niet meer om een ontspannende activiteit alléén! De recreant van vandaag is vooral op zoek naar beleving. Voor de een betekent dit een leerzame activiteit, voor de ander een bijzondere ervaring of misschien juist back to basic.

Achter het gedrag van mensen liggen verschillende, en ook telkens weer andere motieven en beweegredenen die voor ondernemers lang niet altijd eenvoudig te doorgronden zijn. Daarnaast worden demografische variabelen als leeftijd, gezinsfase, of inkomen steeds minder doorslaggevend voor het feitelijk gedrag van consumenten. Wensen, motieven, behoeftes en interesses juist meer! Het is daarom van belang inzicht te hebben in deze drijfveren achter het gedrag, omdat daarmee ingespeeld kan worden op de motieven van de doelgroep, en de producten en diensten daarop afgestemd kunnen worden.

De Zwitserse psycholoog en psychiater Carl Gustav Jung (1875-1961) is de grondlegger van de analytische psychologie en geeft inzicht in de verschillende lagen in type mensen en hun gedrag.

Ieder type kijkt door een andere bril en als we deze vertalen naar het gedrag van de bezoekers (doelgroepen) van de Baronie van Cranendonck onderscheiden we zes gedragsprofielen.

1. Avonturier: wil ontdekken, leren, is nieuwsgierig, staat open voor creativiteit en wil (zichzelf) ontraadselen, is graag op zichzelf.
2. Gezelligheidsmens: gericht op samen, activiteiten met anderen, gevoelig voor sfeer.
3. Uitdager: wil competitie, een spelelement, met gadgets het gebied verkennen.
4. Praktisch ingestelde mens: wil verzekerd zijn van goede voorziening en dat alles klopt, geen verrassingen, afspraak= afspraak.
5. Lefgozer: wil doorpakken, doorzetten, doorbijten, is ongeremd en toont daadkracht.
6. Nestor: heeft aandacht voor symboliek, rituelen, verhalen, helden & sagen, hecht aan clubgevoel, ergens bij horen.

Het is belangrijk om in de ontwikkelingen van voorzieningen van de Baronie van Cranendonck de kijk door verschillende brillen telkens mee te nemen. Denk bijvoorbeeld aan stilteplekken en lezingen voor de avonturiers, een duidelijk aangegeven wandelroute voor de praktisch ingestelde mens, georganiseerde groepsactiviteiten voor de gezelligheidsmensen, terugkerende seizoensrituelen (bijv. zaai- en oogstdagen) voor de nestor, ondernemerscompetitie/-prijzen voor de lefgozers en uitdagers in het gebied etc.

Avonturier

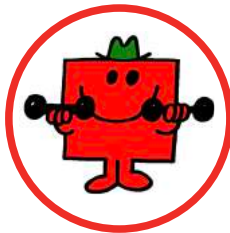
Gezelligheidsmens

Uitdager

Praktisch

Lefgozer

Nestor

4

Het Concept

—

4 H E T C O N C E P T

Wat is een concept?

“Een uitgangspunt van een gedachtenstroom.

Een concept is als een kapstok waaraan je alles kunt

ophangen. Het is de Pachamama, de vruchtbare

Moeder Aarde, waaruit nieuwe scheuten ontstaan.

Een concept moet toegevoegde waarde hebben

en het liefst iets bijdragen aan het beter of mooier

maken van de wereld. Het moet mensen inspireren.”

(Bron: Lidewij Edelkoort)

Waarom heb je een concept nodig?

De wereld is in een snel tempo aan het veranderen. We zijn ons steeds meer bewust dat dingen anders moeten.

Natuurlijk door de komst van het internet, maar ook door de snelheid van technologische ontwikkelingen, klimaatopwarming en het verlies van biodiversiteit, het dwingt ons om andere oplossingen te bedenken. Willen we in deze tijd van overproductie en overconsumptie echt verschil maken, dan dienen wij dicht bij onszelf te blijven.

Organisaties die authentiek communiceren en werken vanuit hun eigen passies kunnen doelgroepen nog raken. De huidige consument prikt namelijk overal zo doorheen. Er komt nu dagelijks een enorme hoeveelheid aan informatie op ons af, waarbij het steeds lastiger wordt om hiertussen op te vallen. Hoe? Echt, betrouwbaar, origineel en authentiek. Een goed concept vertelt waarom je ertoe doet, schept vertrouwen en is sympathiek. Een krachtig concept onderscheidt zich door de sterke verbindingen tussen alle verschillende initiatieven, verhalen, activiteiten, omgeving en communicatie tot één krachtig verhaal, dat een blijvende impact achterlaat op al zijn bezoekers. Haal je deze verbinding weg, dan is er geen sprake meer van een concept maar een verzameling losse identiteiten.

Onderzoek naar ons gedrag toont aan dat wij mensen de meeste beslissingen niet beredeneerd nemen maar juist onbewust. Een sterk concept speelt in op het onbewuste brein om de aandacht te pakken en het “goede gevoel” te creëren. De mensen moeten zorgen voor het grootste onderscheid, de omgeving moet alle zintuigen laten prikkelen en dit alles samen met ‘het verhaal’ zal de emotie van ‘alle’ gasten moeten raken.

4 H E T C O N C E P T

Het concept wordt veel krachtiger en onderscheidend als dit niet 'bedacht' is, maar zijn basis vindt in de karakteristieke en historische eigenschappen van het gebied, de mensen die er wonen, wat zij belangrijk vinden en nog sterker wat hen in hun hart raakt.

Dit concept is dan ook gebouwd vanuit het DNA en de kernwaarden van het gebied in combinatie met de dromen en behoeftes van de omwonenden, initiatiefnemers, stakeholders en overige toekomstige gasten.

Wat zit er in het DNA van De Baronie van Cranendonck?

Natuur:

Nadruk leggen op de schitterende natuur, het water, de moeraslanden, de rust bewaken en karakteristieke identiteit versterken.

Historie:

De ruïne van het kasteel. De heksenjacht die heeft plaatsgevonden op deze plek, de rijke verhalen van heren, ridders, dwaallichtjes en nog veel meer!

Verbinding:

Krachtige verbinding tussen de bewoners, omwonenden, initiatieven, bestaande gasten en nieuwe gasten. De natuur, het water gebruiken van vroeger en nu, omgeving, organisaties, nabije projecten en innovaties.

De kraanvogel is wereldwijd bekend als **geluksbrenger** en symbool voor **gezondheid, een lang leven** en de boodschappers van **wijsheid**. De Baronie van Cranendonck is vernoemd naar deze vogel. Vermoedelijk door de aanwezigheid van kraanvogelbroedplaatsen in vroegere tijden. De kraanvogels zijn heel kieskeurig. Ze landen alleen in grote, open, kleddernatte gebieden met voldoende voedsel en veel rust. Als kraanvogels eenmaal hebben gebroed in een gebied komen ze terug.

Wat is het 'waarom' van het concept voor de Baronie van Cranendonck?

Een greep uit de dromen:

Een nog mooiere plek om van te kunnen genieten. Een plek om tot rust te komen. Om jezelf en elkaar beter te leren kennen. Een plek waar meerdere dromen elkaar versterken en meer impact achterlaat. Een plek waar je vitaler en gelukkiger vandaan gaat. Een plek waar we trots op kunnen zijn! Waar we zelf graag naartoe gaan. Een plek waar jong en oud kunnen beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. Waar we onze kleinkinderen, kinderen, familie, vrienden en kennissen met alle liefde naartoe meenemen. Een nalatenschap.

Visie

Creatie van een krachtig bewegend, natuurlijk speelveld als energiegever voor een gelukkiger en gezonder leven.

- 1. Geluksbrenger (verbinden)** - We willen dat alle gasten (dieren en mensen) gelukkiger vertrekken dan dat ze aankwamen. Dat de Baronie aanvoelt als een warm nest waar je op kracht komt, aansterkt en je letterlijk vleugels geeft om te doen wat je graag wilt in het leven - uitvliegen en altijd weer in een warm nest thuiskomen.
- 2. Gezond en een lang leven (natuur)** - We zetten de vitaliteit van de mens en natuur centraal in een duurzaam ecosysteem.
- 3. Wijsheid (historie)** - Oude verhalen uit de historie die nooit vergeten mogen worden maar ook verzonden verhalen, eeuwenoude mythen, mooie filmverhalen, sprookjes of toneelstukken. We worden allemaal geraakt of ontroerd door verhalen en deze geven ieder op hun manier wijsheid en inzichten door. Een plek waar naast oude ook vooral nieuwe verhalen ontstaan.

4 H E T C O N C E P T

Wat doet “De Baronie van Cranendonck”
en voor wie?

Missie

Wij zijn gelukbrengers met de natuur als belangrijkste energiebron voor alle mensen die wel een boost kunnen gebruiken.

Hoe doen we dat? Wat zijn onze kernwaarden?

Vitaliteit: Alles wat we doen moet een bijdrage leveren aan de vitaliteit van het gebied en aan ‘alle’ gasten, dus ook onszelf.

Bewegend: Wij blijven altijd gericht op vooruitgang en vernieuwing, gedreven door onze eigen nieuwsgierigheid en creativiteit.

Puur: Wij blijven altijd trouw aan onszelf en de roots van het gebied.

Samen: Bewust samen beter.

Beleving: Altijd een klein beetje mysterieus en alle zintuigen prikkelend.

vitaliteit

bewegend

samen puur

beleving

Gekozen conceptthema:

Vitaliteit

Vitaliteit wordt de rode draad door het hele concept.

Vitaliteit betekent letterlijk: 'levenskracht'. Vitaliteit raakt ons allemaal. Iedereen wordt ouder, blijft graag gezond en heeft graag een leuk leven.

Het thema Vitaliteit voor de Baronie van Cranendonck concentreert zich op een aantal factoren die tezamen, zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek, bepalen in welke mate iemand meer of minder vitaal is.

Hoe sterker de verbinding met de natuur, hoe vitaler een mens is blijkt uit allerlei onderzoeken.

Fysiek

Sport en beweging spelen een rol bij de mate van vitaliteit. Baronie van Cranendonck biedt een scala aan mogelijkheden om te bewegen: (georganiseerde) wandel-, men-, fiets-, belevingsroutes.

Slaap & Rust

Verder bepalen voeding en slaap in hoeverre een persoon vitaal is. De kwaliteit en duur van de slaap zijn daarbij van belang. Op Baronie van Cranendonck is er voor ieder wat wils op het gebied van slapen. Slaap je beter in de buitenlucht in een tent of liever in een luxe bed in een hotel? Op basis van jouw persoonlijke behoefte maak je gebruik van de slaapbehoefte die bij jou past.

Persoonlijke Ontwikkeling

Een persoon is vitaler naarmate hij meer invloed heeft op regie over zijn eigen leven. Bij Baronie van Cranendonck kun je gebruik maken van onder andere (natuur-)coaching, yoga, bosbaden.

Elementen gericht op het vergroten van je veerkracht om met de dagelijkse ups en downs om te gaan.

De natuur dient bij de Baronie als inspiratiebron voor Persoonlijke Ontwikkeling. Er is inmiddels al veel onderzoek gedaan naar de invloed van de natuur op mensen. Rust, ruimte, een omgeving waarin alles van nature verloopt, draagt bij aan genezing en welzijn.

Voeding

Alles wat ons lichaam nodig heeft, vinden we terug in de natuur. De natuur biedt ons een rijkdom aan groenten, fruit, zaden, peulvruchten, granen, noten en geneeskrachtige planten. Door gebruik te maken van voeding dat zo min mogelijk bewerkt is, zullen mensen zich in korte tijd veel fitter voelen. Door natuurlijke voeding verdwijnen veelal de klachten. Baronie van Cranendonck maakt mensen bewust hoe waardevol het is om natuurvoeding te eten, door het zelf verbouwen en vervolgens bereiden van voeding die de natuur zelf aanbiedt.

Wat is er te beleven op de Baronie van Cranendonck?

Je kunt er overnachten, eten, plezier maken, genieten, tot rust komen, ontmoeten, historie herbeleven, experimenteren, leren, en ontdekken.

Overnachten

Waarbij alles draait om jouw optimale slaap omgeving te creëren. Hierbij is de keuze uit een hotel, een lodge, een tent, een camper of buiten in een hangmat.

Nieuwe methode tegen slapeloosheid

Slapen in de natuur. Wie moeilijk in slaap valt en lastig kan opstaan zou eens moeten overwegen om in de buitenlucht te slapen. Volgens wetenschappers kan je door buiten te slapen je innerlijke klok resetten, waardoor je beter slaapt.

Ontdek het effect van geur

Er is de mogelijkheid voor een aromatherapie om te ontspannen voor je gaat slapen. Eerst ga je op ontdekking naar je favoriete geur voor een optimaal effect; lavendel, sandelhout, ylangylang, mandarijn, sinaasappel, vetiver of ho-hout, ceder of bergamot.

Er is een diversiteit aan mogelijkheden afgestemd op je persoonlijke wensen.

Ontspannen

Restaurant, openlucht stille bioscoop, bibliotheek, bosbaden, bezinningsplekken midden in de natuur om je terug te trekken, tot rust te komen, weer op te laden, plekken waar de natuur volledig beleefd kan worden.

Sporten

Door aantrekkelijke routes die aansluiten op de verschillende doelgroepen en persoonlijkheidstypen worden bezoekers aangezet tot een actief verblijf. Beleving is in verschillende vormen verkrijgbaar: wandelend, fietsend, te paard, of éénwording met de natuur via yoga en meditatie.

Ontwikkeling

Workshops en coaching omwille van je persoonlijke ontwikkeling en ter verrijking van je kennis van de natuur.

Producten

Waterboerderij, kweekvijvers, voedselbos, boslandbouw, bloementuin, pluktuin, kruidentuin, hightech bijenkorf (flow hive: bevat een slim mechanisme waardoor honing rechtstreeks getapt kan worden uit de bijenkorf) en medicinale plantenkweek.

Door de introductie van een waterboerderij gebaseerd op de **paludicultuur** (specifieke vorm van duurzame, natte landbouw op veen, gericht op het behoud van veengebieden) zal het gebied een nog krachtigere, onderscheidende identiteit krijgen. Deze natte landbouw zorgt ervoor dat het veen kan blijven bestaan en dat voor droge periodes water kan worden opgeslagen. Daarnaast brengt paludicultuur de kringloop van een boerenbedrijf weer in balans: lisdodde, riet, cranberry, waterkers en andere paludicultuurgewassen nemen efficiënt fosfor op. En ze verwijderen stikstof uit het oppervlaktewater, zodat het water wordt beschermd.

Bloementuin en Eetbare bloementuin.

Er is een flinke opkomst van de eetbare bloemen. Heel logisch: de algemene liefde voor plantaardige voeding is gegroeid, we staan weer open voor onbekende en wilde (eetbare) planten en het ziet er mooi uit op je bord. Daarnaast maken bloemen je vrolijker, minder gestrest en meer ontspannen.

Kruiden

Tal van kruiden hebben in de praktijk bewezen dat ze werkzaam zijn, vaak zonder de bijwerkingen die synthetische geneesmiddelen geregeld wel hebben. Veel van die kunstmatig geproduceerde, farmaceutische producten zijn overigens imitaties van actieve plantenstoffen. De teelt van geneeskrachtige planten is erg beperkt in Nederland, terwijl er veel mogelijkheden zijn. Moerasspirea tegen gewrichtsaandoeningen, paardenbloem tegen ontstoken ogen, brandnetel versterkt levenskracht, moederkruid tegen migraine-aanvallen en nog 37.000 soorten met genezende werking.

Een goed werkend ecosysteem met een grotere variëteit in soorten zorgt ervoor dat de balans beter is.

4 H E T C O N C E P T

Programma's

Natuurcoaching, stilte retraite.

Virtual reality routes aan de hand van een app en bril brengt zowel de historie tot leven als lessen uit de natuur.

Ruime keuze uit zowel eeuwenoude als de nieuwste wellness belevingen: bloemen- en kruidenbaden, opgietingen, nieuwe soorten massages zoals bv. kruidenstempelmassages, flotatiebaden, klankschalentherapieën, etc.

Workshops

Om meer te weten te komen over de genezingskrachten uit de natuur, het voedselbos, veganistisch koken, bijen, eetbare bloemen en de nieuwste producten van de waterfarm zijn er diverse workshops te boeken. Daarnaast is er de mogelijkheid om zelf de ingrediënten te gaan verzamelen voor je ontbijt.

Schilderen met grondstoffen uit de natuur.

Bloemschikken.

Evenementen rondom het thema vitaliteit die ervoor zorgen dat er een connectie ontstaat tussen mens en de natuur.

Winkeltje & Markt

Nagenieten? Er is in het kasteeltje een winkeltje met een diversiteit aan producten. Daarnaast is er elke zondag een markt vlakbij De Brink.

Verhalen

Er zijn diverse verhalenroutes voor jong en oud met kaart of app die, zowel overdag als s'nachts zijn te volgen. Ze eindigen op dezelfde plek rondom een kampvuur, waar de onderlinge verhalen kunnen worden gedeeld. "Op pad met Ridder Kuno", "Heksenvervolging" en bv "Zoek de dwaallichtjes".

De **heksenwaan** in Peelland bereikte een hoogtepunt in 1595. Daar eindigde in de zomer en het vroege najaar het leven van 23 vrouwen in het vuur; de jongste was een meisje van twaalf, de oudste negentig en dement.

Ridder Kuno en het Geheim van het Universum is het verhaal van de dappere ridder Kuno die als jongeling een droom heeft gehad waarin de Ouroboros, een mythische slang die in zijn eigen staart bijt, aan hem is verschenen. De Ouroboros vertelt hem dat er een groot geheim is in het Universum en dat diegene die dit geheim ontdekt alles kan krijgen wat zijn hart begeert.

Vastberaden om dit geheim te ontdekken komt ridder Kuno aan op het kasteel van Cranendonck, waar hij in de leer gaat bij de hofalchemist. Na een reeks van avonturen, die zijn moed, kracht en intelligentie op de proef stellen, verdwaalt onze jonge held in het Cranendonckse moeras op zoek naar zijn grote liefde Walburgis. Zal het hem lukken uit het moeras te ontsnappen, zijn grote liefde voor zich te winnen en het geheim van het universum te ontrafelen?

Belevingsroutes

Bezoekers kunnen in het gebied op ontdekkingsreis, op zoek naar de kracht van de natuur. Routes die zowel online als offline zijn te boeken. De behoeftes van verschillende gasten staan hierin centraal en worden aan de hand van een speciaal ontwikkelde online tool opgehaald en vertaald in programma-suggesties.

Een aantal route mogelijkheden wordt in een later hoofdstuk verder toegelicht.

5

Gebiedsvisie

---

5 G E B I E D S V I S I E

Dit hoofdstuk geeft de ruimtelijke visie op het gebied weer. Het vormt een abstracte weergave voor een toekomstige ontwikkeling. Middels deze abstractie worden verschillende kaders (op hoofdlijnen) geschetst, waar een toekomstige ontwikkeling aan moet voldoen. Het unieke aan de Baronie van Cranendonck is dat er veel belangstelling is vanuit de omgeving en zich veel initiatieven hebben gemeld. Om alle ideeën en plannen te laten landen zijn enkele kaders gesteld. Deze kaders zorgen ervoor dat het gebied functioneert als een geheel, waarbij evenwicht ontstaat tussen de natuur, het programma en de gebruikers. De bottom-up benadering voor deze visie zorgt ervoor dat een bepaalde flexibiliteit in het plan gewaarborgd dient te worden. Hierdoor kan het gebied organisch groeien, waarbij wordt gereageerd op vraag en aanbod. Dit zorgt voor een haalbaar plan met veel draagvlak.

In de visie is nagedacht over de wijze waarop een lokaal ecosysteem kan ontstaan. In plaats van tegen elkaar te concurreren worden connecties gelegd. Hierdoor worden concepten en ideeën sterker en ontstaat saamhorigheid. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten voor de visie benoemd:

Ondergrond

De ondergrond is een gegeven dat niet ontkend kan worden. Door ingrepen te doen in deze ondergrond verandert het complete (eco-)systeem van het gebied. Samenwerken met de ondergrond is daarom van belang. Het herstel van het landschap vormt daarbij het uitgangspunt.

Toegankelijkheid

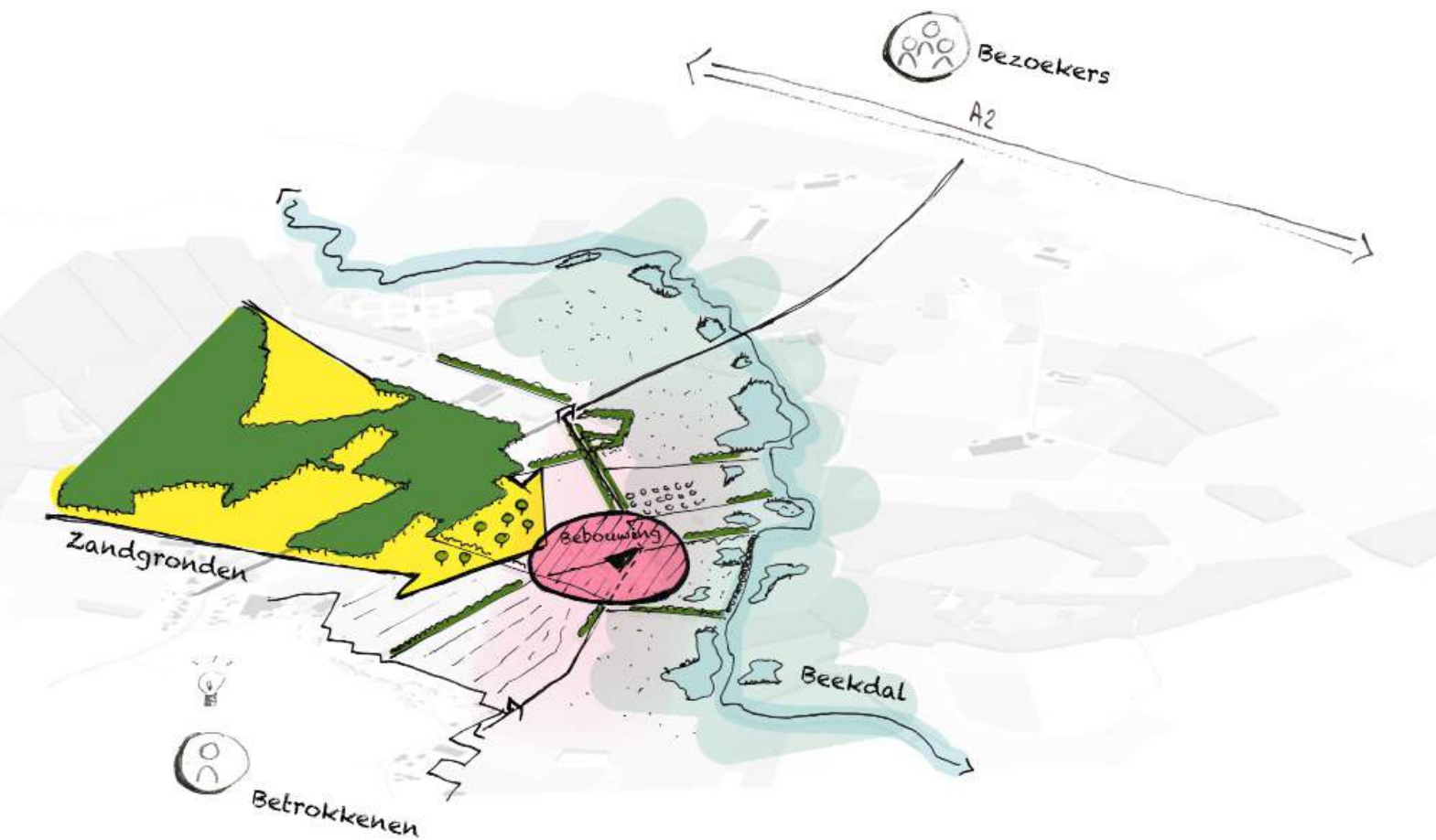
Om het gebied te activeren en dynamischer te maken, dient de toegankelijkheid verbeterd te worden. Door het introduceren van (figuurlijke) ruimtelijke poorten wordt het focusgebied extra benadrukt. Daarnaast is een aanvulling op het huidige, secundaire recreatief netwerk en de herontwikkeling van De Brink van belang om de beleving van het unieke (historische) landschap te verbeteren en zo de verblijfskwaliteit te verhogen.

Bruikbaar landschap

In plaats van enkel het landschap in te richten als natuurgebied en er niets mee te doen, kan er ook gebruik gemaakt worden van het landschap, waarbij het bijdraagt aan een exploitatie. Op die manier wordt een systeem gecreëerd waarbij niet alleen de natuur wordt verbeterd maar ook het vestigingsklimaat. Door niet te concurreren maar samen te werken ontstaat een uniek belevingslandschap.

Het programma

Gebruik wat er is, is het motto van de visie. In plaats van nieuwbouw te introduceren, een hoop geld te investeren en lange ontwikkelprocessen te starten kan er ook direct gebruik gemaakt worden van het gebied. De huidige bebouwing in het gebied is geconcentreerd en staat (voornamelijk) leeg. Door nieuwe invullingen te introduceren, kunnen programma's elkaar versterken. Hiervoor zijn geen grote ingrepen nodig, maar daarvoor in de plaats samenwerking en een gezamenlijk belang.

- Zandgronden
- Bebouwingkern
- Beekdallandschap

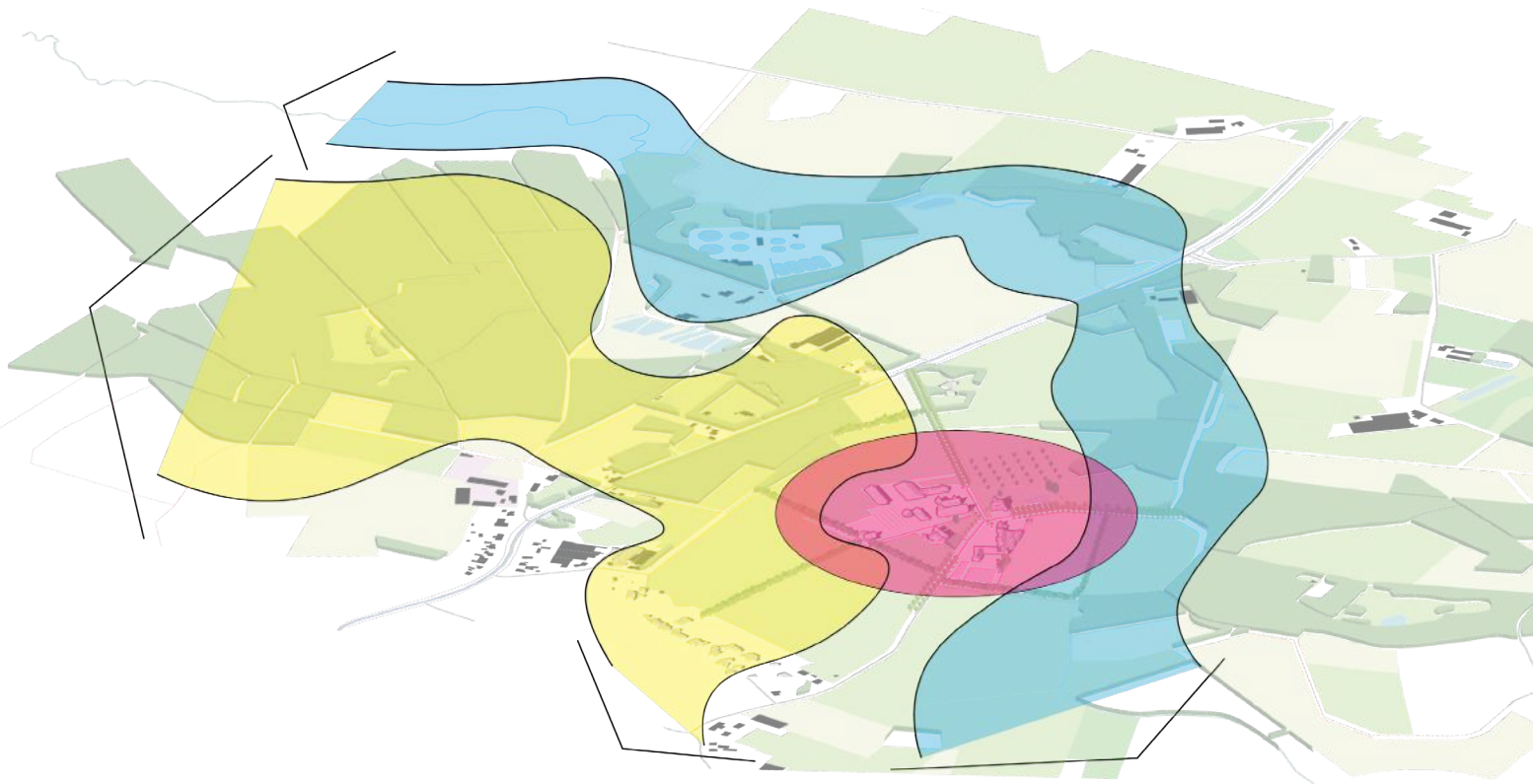
De ondergrond

Het landschap en de daarbij behorende ondergronden vormen de identiteit van het gebied. Deze ondergrond heeft zich eeuwen geleden gevormd en is in de huidige situatie nog steeds te herkennen aan de aanwezige flora & fauna, hoogtelijnen en bodemsamenstelling. De Buulder broek, de Buulder AA en de Grootte Heide vormen hierin de basis. Daarnaast heeft ook de mens al jaren invloed uitgeoefend op het gebied, waardoor de bebouwing en agricultuur onderdelen zijn geworden.

Door het landschap als onderlegger te waarderen en te gebruiken wordt de identiteit gewaarborgd. Tevens worden, door het landschap te waarderen, actuele beleidsthema's van de provincie aangepakt. Het bestaande landschap zal leidend zijn voor de gehele visie.

- Beekdal landschap
- Zandgronden
- Bebouwingskern

Beekdallandschap

Intensivering van het landschap nabij de Buulderbroek en de Buulder Aa vormt het uitgangspunt bij het natte landschap. Het maximaliseren van het stroomgebied en het terugbrengen van de natte biotoop schept een karakteristieke sfeer, die verwijst naar vroegere tijden. Op deze manier wordt niet alleen de identiteit van het gebied versterkt, maar ook een aansluiting gezocht bij actuele thema's zoals verdwijnende ecosystemen, klimaatverandering en bijbehorende overstromingen. Omringd door het drassig grasland, het broekbos en de meanderende Buulder Aa, wordt de Baronie van Cranendonck eveneens sterker gedefinieerd als een enclave in het landschap. Dit landschap heeft een open karakter met weidse vergezichten die worden afgewisseld met broekbossen (typerend bebossing in een natte biotoop).

Zandgrond

De Grote Heide: voorheen een groot heideveld in Noord-Brabant waar Cranendonck onderdeel van uit maakt. Grote delen van dit landschap zijn ontgonnen en vervangen voor bos, weiden en akkers. De bestaande structuur is veranderd en heeft niet meer de uitstraling als voorheen, maar heeft nog steeds vele kwaliteiten door het gevarieerd landschap. De Baronie van Cranendonck is onderdeel van dit landschap en vormt de schakel tussen het natuurgebied "De Heide" en "Het Cranendonckse Bos". Echter dit wordt nu niet als zodanig ervaren, vanwege de aanwezige landbouwvelden. In deze visie worden de reguliere landbouwvelden vervangen door natuur (gecombineerd met landbouw, zie het bruikbaar landschap), waardoor de link met "De Heide" wordt gemaakt. Het nieuwe landschap zal als transitiezone functioneren door een soepele overgang van dichte bebossing naar een bomenlandschap.

Bebouwingskern

Op de grens van het natte landschap en de zandgronden is de bebouwing gepositioneerd. In het verleden is dit gedaan vanuit een functioneel perspectief, waardoor beide landschappen ontgonnen konden worden. Langs de hoofdroute van het gebied is de bebouwing ontstaan en deze heeft zich langzaam uitgebreed. Het kenmerkende aan de Baronie van Cranendonck is dat deze uitbereidingen kleinschalig zijn en gesitueerd rondom een brink, waardoor de bebouwingskern functioneert als een enclave in het landschap. Het principe "de enclave" dient gewaarborgd te worden, waarbij de interactie met het landschap versterkt kan worden. Op deze manier wordt de belevingswaarde, de identiteit en het unieke karakter van het gebied groter en functioneert de Baronie van Cranendonck als schakel tussen de verschillende landschapstypes.

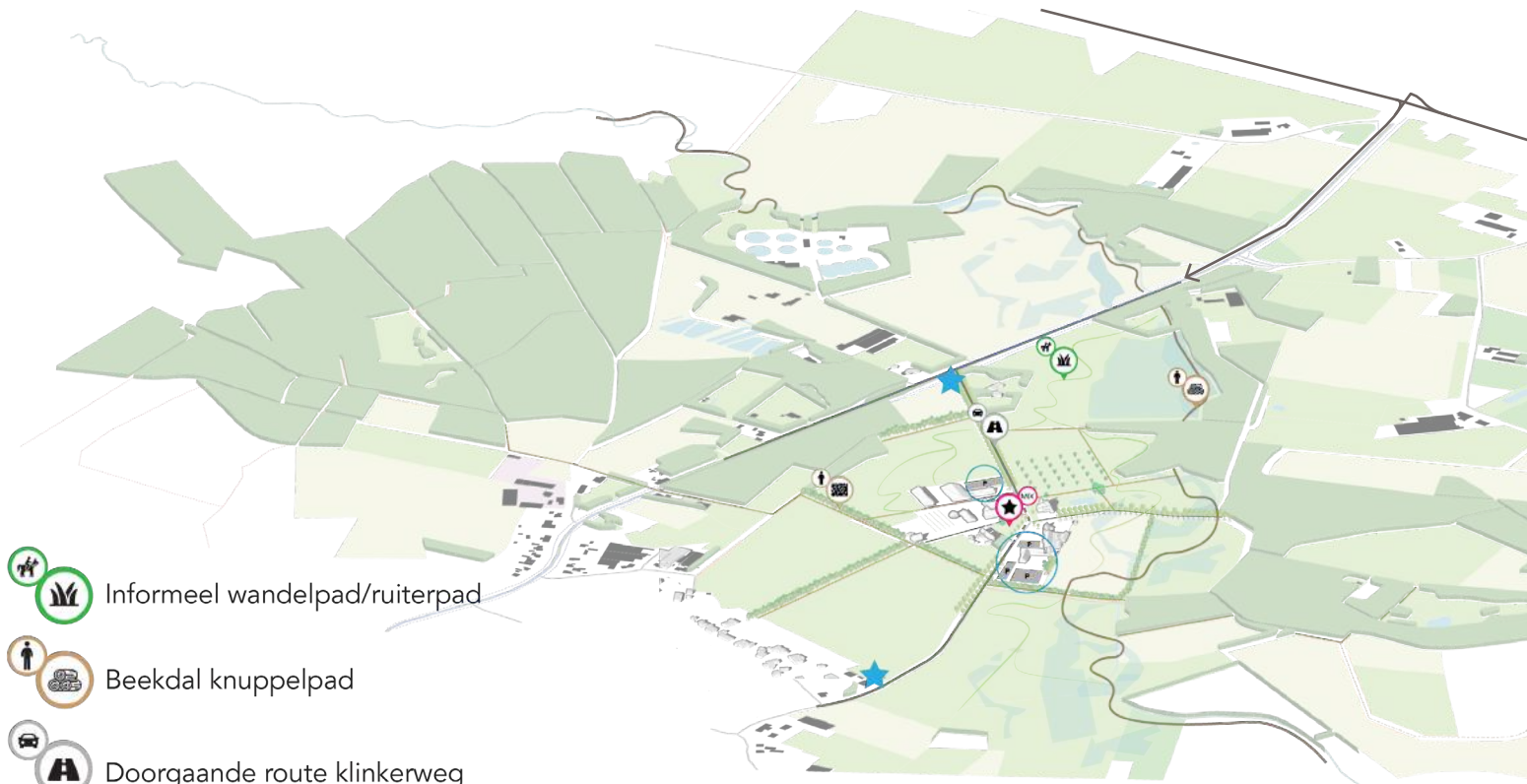
- Kleinschaligheid.
- Functie als enclave in het landschap.
- De brink als centraal punt.

De bereikbaarheid

Op 20 minuten rijden van Eindhoven ligt een veelbelovend gebied, genaamd de Baronie van Cranendonck. Het rustige karakter en de sereniteit van het gebied zijn exact het tegenovergestelde van de hectiek in de stad. Even tot rust komen gebeurt hier.

De Baronie van Cranendonck heeft een goede bereikbaarheid door zijn ligging nabij de A2, het treinstation Maarheeze en diverse OV-routes. Daarnaast bevinden zich in het gebied diverse wandel-, men- en fietsroutes, die onderdeel zijn van het recreatief netwerk. Ondanks deze goede bereikbaarheid kan er nog een optimalisatie plaatsvinden op het gebied van herkenbaarheid, beleving en aansluiting vanuit Eindhoven.

Herkenbaarheid en beleving kunnen vergroot worden door de routes meer te koppelen aan het landschap. Denk daarbij aan het benadrukken van de entrees en het aanvullen/aanpassen van het fijnmazige recreatief netwerk, waarbij een link wordt gelegd met de historie. Op deze manier wordt niet alleen passief maar ook actief gebruik gemaakt van het landschap.

 Informeel wandelpad/ruiterpad

 Beekdal knuppelpad

 Doorgaande route klinkerweg

 Wandelpad

 Centrumgebied (Shared space)

 Parkeerterrein (aan de randen van het focusgebied)

 Entree's van het focusgebied

Op weg naar de Baronie van Cranendonck

Door de Baronie van Cranendonck meer op de kaart te zetten middels signage of accenten zullen geïnteresseerden eerder geneigd zijn om te stoppen en een kijkje te nemen. De route naar de Baronie van Cranendonck start op de A2, vanaf hier volgen bezoekers middels bebording hun route naar het gebied. Eenmaal de snelweg af, zal het gebied gemarkeerd worden nabij de entrees. Deze entrees markeren het focusgebied, waarbij voornamelijk de entree gelegen aan de Molenheide/De kleine Bruggen van belang is. Deze ligt aan een van de gebiedsontsluitingswegen van de gemeente, waardoor er veel passanten komen. Door hier een ruimtelijke poort te creëren, weten bezoekers wanneer zij zich in het gebied bevinden. De poortfunctie zorgt voor het gevoel alsof je een nieuw gebied binnen rijdt. Doordat deze overgang extra wordt benadrukt, zal dit ook zijn weerslag hebben op het rijgedrag.

Langzaamverkeersroutes

Ondanks dat het gebied al diverse langzaam-verkeersroutes kent (zie analyse omgeving), kan dit nog geoptimaliseerd worden. Door nieuwe, korte routes te introduceren om passanten langer in de directe omgeving te laten verblijven, wordt het landschap toegankelijker en de beleving groter. De nieuwe routes passen zich aan aan het landschap en bestaan uit een verhoogd knuppelpad (nabij de beek en in het natte landschap), diverse onverharde paden (gesitueerd op basis van de kavelstructuren en houtwallen) en olifanten paden (welke informeel door de grasvelden en het bomenlandschap liggen).

Wanneer men besluit een route te gaan volgen, zal deze beginnen vanuit het centrum (De Brink). Dit wordt het startpunt van een avontuurlijke, leerzame of vitale beleving. Iedere route zal zijn eigen thema hebben die gelinkt is aan de historie. Denk daarbij aan de heksenroute of ridderroute. Afhankelijk van het thema zal langs de route ook "landschapskunst" en "virtual reality" een rol spelen. Op deze manier functioneert de plek niet alleen als park/natuurreservaat, maar ook als museum waarbij de verhalen van vroeger hun plek krijgen.

Centrum

De Brink gaat de rol van het centrum voor de Baronie van Cranendonck vervullen. Dit is waar alle routes (zowel de auto als het langzame verkeer) samen komen. De huidige inrichting van de plek voldoet echter nog niet om dit op een goede manier te laten functioneren. Hiervoor zijn enkele aanpassingen nodig om de gewenste sfeer en belevingswaarde te kunnen creëren:

- De Brink als toegankelijke plek (minder omsloten, meer openheid en ontmoetingsplek)
- Van gras naar groen plein (bruikbaarheid vergroten, waardoor ook de dynamiek vergroot)
- Van sluiproute naar shared space (onderbreking in de doorgaande route door openbare ruimte door te trekken naar het kasteel)
- Parkeren aan de randen van het gebied (gebruik maken van huidig parkeren en aanvullen aan de noordzijde van de proefboerderij)

Het bruikbaar landschap

Een landschap functioneel maken zit in de aard van de mens en dat is bij de Baronie van Cranendonck niet anders. Waar men voorheen veel gronden heeft gecultiveerd (ten koste van de natuur) is het nu tijd om het anders te doen. In plaats van cultivatie ten kosten van de natuur dient in dit gebied cultivatie plaats te vinden met de natuur. Op deze manier kan de natuur hersteld worden en het landschap toch bruikbaar zijn. De combinatie van mens en natuur staat voorop.

De Baronie van Cranendonck doet het net even anders. De ondergrond is leidend en bepalend voor de uitgangspunten over hoe het landschap gebruikt mag worden. Het natte landschap, de zandgronden en het productielandschap vormen samen een ecosysteem waarvan de mens gebruik maakt. Andersom onderhoudt de mens het landschap, waardoor de natuur zich optimaal kan ontwikkelen. Er ontstaat een systeem dat complementair is, waarbij de kansen van ieder landschapstype benut worden.

- Beek/beekdallandschap
- Productielandschap
- Belevingslandschap
- Beekdallandschap

- Dierenweide
- Bloemenweide
- Boomgaard
- Trouw tuin
- Stilte tuin
- Kruidentuin
- Landbouw
- Voedselbos

- Graasweide
- Beekdal natuur
- Campeerplekken
- Kasteel ruine
- Bijenhotel
- Waterlandbouw

*Paludicultuur is een concept waarin met innovatieve technieken natte gronden beheerd kunnen worden en er kansen ontstaan voor natuurontwikkeling. Het levert mogelijkheden op voor terreinbeheerders, agrariërs en waterbeheerders. In Duitsland heeft paludicultuur al geleid tot een succesvolle samenwerking tussen deze verschillende gebruikersgroepen. Er is al praktijkervaring opgedaan met de teelt van onder andere riet, lisdodde, els en veenmos.

Water & het beekdallandschap

Het natte karakter in het beekdallandschap (oostkant van het focusgebied) zorgt ervoor dat een bepaald type flora en fauna hier kan groeien. Dit vertaalt zich ruimtelijk in open velden, waarbij zichtlijnen door het gehele gebied ontstaan. Om het karakter zo goed mogelijk te behouden maar wel functioneel te maken dienen de gronden als graasweide, waarbij diverse soorten vee (koeien, paarden en schapen) in het landschap grazen. Daarnaast kunnen op strategische plekken accenten worden gelegd middels interventies door de mens, denk daarbij aan kleinschalige bouwwerken zoals lodges, verblijfsplekken, follies, kunstwerken etc. Ook het bijenhotel is hier een goed voorbeeld van. De interventies situeren zich aan de rand van het broekbos, waardoor de aanwezigheid minder opvalt en het open landschap zo goed mogelijk ervaren kan worden.

Het water ofwel de beek speelt een belangrijke rol in het landschap. Het heeft in het verleden het landschap gevormd en zal dit in de toekomst (vanwege de actuele klimaat vraagstukken) weer gaan doen. Het landschap zal zich voornamelijk ontwikkelen als natuurgebied, waarbij de flora en fauna zich kan herstellen. De natte gronden kunnen echter ook functioneel gebruikt worden, de Paludicultuur* is een goede referentie naar welke potentie natte gronden kunnen hebben. Het voorstel is om waterlandbouw mogelijk te maken. Een natuurvriendelijke manier van een productielandschap dat de ondergrond niet verstoort maar versterkt.

Productielandschap

De velden aan de westkant van de Baronie van Cranendonck (richting Soerendonck) worden al jaren gebruikt als landbouwgrond. Dit heeft ervoor gezorgd dat de ondergrond is veranderd van zandgrond naar eerdgrond (een humusrijke bovengrond), dat uitermate geschikt is voor de productie van voedsel. Door een kleinschalig productielandschap nabij de kern toe te staan, ontstaat een divers landschap dat bijdraagt aan de beleving. De velden verder van de kern zullen gebruikt worden voor de agricultuur, zoals nu ook het geval is. Dit zorgt ervoor dat de ruimte tussen Soerendonck blijft behouden en Cranendonck blijft functioneren als enclave. Aan de noordwestkant van het gebied wordt aansluiting gezocht met het natuurpark "De Heide", door een transitiezone te creëren waarbij van een bosrijklandschap, naar een boomrijklandschap wordt gegaan. Dit boomrijklandschap draagt ook bij aan het produceren van producten, waarbij allerlei vruchten en materialen afkomstig van de bomen voor consumptie gebruikt kunnen worden (ook wel agroforestry genoemd).

Beleving

De gebieden rondom het centrum functioneren als verlengde van het centrum. De kwaliteiten van de bestaande situatie worden gebruikt om het gebied te activeren. Zo zullen de boomgaard, het bijenhotel en de kasteeltuin worden behouden, waar nieuwe programma's aan worden gekoppeld. Nieuwe belevenistuinten worden geïntroduceerd, waardoor het landschap nog beter ervaren kan worden. De focus zal liggen op leren, informeren, rusten en bewust-/welzijn. Enkele voorbeelden zijn de rusttuin, het bloemenveld en de paardenweide.

Het programma

Leegstand is een van de problemen waar de Baronie van Cranendonck momenteel mee te maken heeft. Dit probleem zorgt ervoor dat de dynamiek en de belevingswaarden ontbreken. Door het landschap te activeren ontstaan er kansen voor de bebouwing en het programma in het focusgebied. Deze ontwikkelingen lopen parallel aan elkaar. De koppeling tussen landschap en programma is daarbij van groot belang, omdat het één niet zonder het ander kan functioneren. Door deze koppeling te maken ontstaat een klein ecosysteem in het gebied, waarbij de verschillende componenten elkaar versterken.

Om deze reden is in de huidige bebouwing gezocht naar een specifiek soort programma dat past bij de omgeving. De natuur bestaat niet alleen uit een ecosysteem, maar zal ook aan het programma zijn bijdrage leveren. Het streven is niet om alles compleet nieuw te bouwen, maar gebruik te maken van hetgeen dat er al is. Het is onnodig investeringen te doen in vastgoed om de ruimtelijke kwaliteit te vergroten, de bestaande ruimtelijke kwaliteit is namelijk al aanwezig. Daarnaast kan er direct gestart worden door gebruik te maken van de aanwezige elementen of aanwezige mogelijkheden en ontstaat er een organische groei in het gebied, waarbij het landschap niet verder wordt aangetast.

- Verbleiven
- Produceren
- Informeren/Leren
- Consumeren
- Wonen

Produceren

Het creëren van producten en diensten vindt plaats aan de westkant van het gebied. Dit is het gebied gelinkt aan het productielandschap waar facilitaire zaken voor landbouw al aanwezig zijn. Gezien de voormalige stallen van de proefboerderij kan vrijwel direct gestart worden met een nieuw programma. Het creëren van producten gaat echter verder dan het maken van tastbare producten. Een product kan namelijk ook een ervaring of beleving zijn. Niet alleen agrarische bedrijven mogen zich vestigen in deze bebouwing, maar ook diensten gerelateerd aan de natuur en leisure. Denk bijvoorbeeld aan verhuur, trainingen, cursussen en tours. Door het productielandschap open en transparant te laten functioneren kunnen bezoekers het landschap beter ervaren, waardoor activatie van het landschap plaats vindt.

Consumeren

Naast het creëren van producten is er ook een locatie waar de producten geconsumeerd kunnen worden. De functies gerelateerd aan consumptie dienen vooral gebruik te maken van producten uit de omgeving. Een restaurant zou bijvoorbeeld de waterkers uit het natte landschap kunnen verkopen en een lokale winkel de kruiden uit de kruidentuin. Horeca en Retail zijn functies die zijn gekoppeld aan consumptie. Door deze te laten grenzen aan De Brink, zal De Brink dynamischer aanvoelen. Er ontstaat meer reuring, waarbij mensen een product komen kopen of wat langer verblijven om een kopje waterkers-thee te drinken.

Informereren

Het gebied bevat diverse elementen die aan elkaar verbonden zijn, waardoor een nieuw ecosysteem is ontstaan. De combinaties tussen het landschap, het programma, de routing en de historie werken samen in de vorm van een community en een systeem. Er valt veel te leren van deze nieuwe ontwikkelingen (als nieuw ecosysteem), maar dan moet dit wel op de juiste manier gecommuniceerd worden. Een informatiepunt in het focusgebied is wenselijk om mensen wegwijs te maken in het gebied. Het kasteeltje als prominente plek in het gebied is de locatie waar een dergelijke functie zich kan vestigen. Maar informeren stopt niet bij een informatie-punt. Zo kan ook onderwijs, opvang, talent ontwikkeling etc. een plek vinden in het gebied. Door dit programma te koppelen aan de nabijgelegen proefboerderij, het productielandschap, de belevingstuinen en de natte biotoop kan men leren van al het moois wat gaande is.

Verblijven

Het gebied is uniek door zijn rustige setting. Deze kwaliteit kan gebruikt worden om even te ontsnappen aan de hectiek en drukte van de stad. Verblijven vormt daarom een belangrijk onderdeel van het programma (onder verblijven wordt verstaan overnachten en tot rust komen). Het is van belang dit te situeren in een rustige setting in de nabijheid van parkeervoorzieningen. Door de rust centraal te stellen, wordt het verblijven uniek, iets dat alleen hier te beleven is. De zuidkant van het gebied leent zich perfect om dit te realiseren. Een parkeervoorziening is aanwezig en de gebouwen zijn geschikt om verschillende type kamers te realiseren. Daarnaast dient verblijven in de natuur ook tot de mogelijkheden te behoren. Deze mogelijkheid wordt gecreëerd in de bosrand en bij het voormalige zwembad, waardoor ook hier een unieke ervaring ontstaat.

De nieuwbouw

Het uitgangspunt van de visie is om de bestaande bebouwing opnieuw te gebruiken. De eerste fase zal dan ook bestaan uit het herontwikkelen van hetgeen dat er al is. Dit wil echter niet zeggen dat er in de toekomst geen ruimte is om door te ontwikkelen. Om deze reden is er een eerste algemene doorkijk naar een 2e fase meegenomen in de ontwikkeling.

Uitbreidingen zijn onlosmakelijk verbonden met de bestaande bebouwing, er is geen ruimte vanuit de ruimtelijke wenselijkheid om bebouwing toe te voegen aan het gebied. Onder verbondenheid aan de bestaande bebouwing wordt ook verstaan: bouwwerken in en ondergeschikt aan het landschap.

Zodra fase 1 is afgerond, kan fase 2 “nieuwbouw” starten. De reden van deze strikte verdeling is om spreiding in het gebied tegen te gaan en de verbindingen tussen de onderlinge programma’s krachtig te houden. Enkel wanneer de bestaande bebouwing is voorzien van een nieuw programma kan uitbereiding plaatsvinden. Aanvullend op deze strikte verdeling kan enkel in fase 2 woningbouw worden geïntroduceerd. Het idee is om het gebied te activeren en de combinatie met het landschap te maken. Het creëren van een woonwijk draagt niet bij aan het herstel van het landschap, het realiseren van een programma middels voorzieningen die gebruik maken van het landschap wel.

- Uitbreiding fase 2, eerste voorkeur
- ◼ Uitbreiding ecolodges (verblijven)

Locaties

Momenteel functioneert het gebied als enclave in het landschap, waarbij het groengebied (natuur of landbouw) als bufferzone dient tussen, de Baronie van Cranendonck en omliggende bestaande dorpskernen. Deze bufferzone dient gehandhaafd te worden om zo het unieke karakter te behouden. Daarnaast ontstaat er een bepaalde compactheid in de Baronie van Cranendonck, wat inhoudt dat de dynamiek zich concentreert nabij De Brink. Om deze reden zijn uitbreidingen in eerste instantie niet wenselijk. In fase 1 zal voornamelijk de focus liggen op de concentratie van functies waarbij de bestaande bebouwing een nieuw programma zal krijgen. Zodra de huidige bebouwing gevuld is, kan er gestart worden met fase 2 "nieuwbouw". In deze fase zullen echter de compactheid en bufferzone nog steeds een prominente rol spelen. In de visie zijn twee voorkeurlocaties aangeven.

Programma

Het toekomstig programma staat nog niet vast en zal nader bepaald moeten worden. Daarbij dient goed gekeken te worden naar de situatie van dat moment. Het uitgangspunt dat er een verbinding gemaakt wordt met de ondergrond zal niet veranderen. Ieder programma zal zijn bijdrage moeten leveren aan zowel de natuur maar ook aan het programma van dat moment. Op deze manier wordt het nieuwe programma onderdeel van het grotere systeem. Dit betreft een bottom-up benadering die vraagt om een flexibele houding betreffende de juridische kaders. Het gebied kan worden gezien als natuurlijke experimenteer-tuin waarbij een organische groei wordt gefaciliteerd.

Massa & uitstraling

Om te voorkomen dat er grootschalige bouwprojecten met een hoge dichtheid zullen starten die niet passen in de omgeving, dient nieuwbouw en/of verbouw altijd lager en ondergeschikt te zijn aan het kasteeltje. Op deze manier blijft het kasteeltje de centrale plek nabij De Brink. Dit houdt in dat er maximaal 2 lagen met kap gemaakt mogen worden. Ook qua uitstraling dient de nieuwbouw en/of verbouw te passen in het geheel, wat inhoudt dat ontwikkelingen op zijn minst worden voorzien van witte gevels en een schuine kap, toevoegingen middels natuurlijke elementen uit de omgeving zijn wenselijk, maar niet noodzakelijk.

Daarnaast dient de architectuur en het verwachte programma te passen bij de ondergrond (zand, beekdal, bebouwing), het bestaande programma en de bestaande bebouwing, waarbij de interactie tussen het gebouw en de buitenruimte complementair dient te zijn en niet te contrasteren. Afhankelijk van de plek kan de architectuur verschillen, maar zal het altijd voldoen aan:

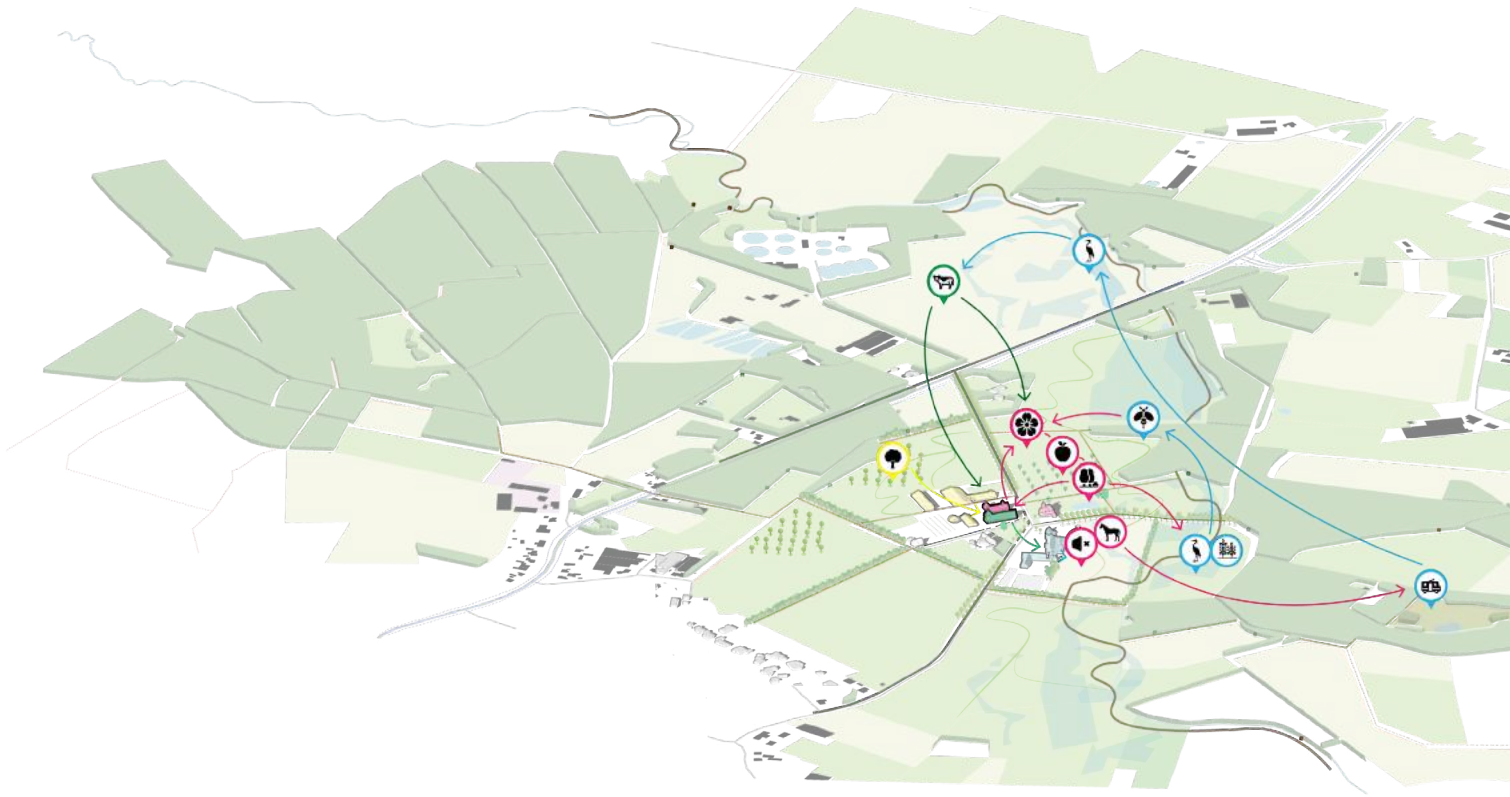
- Witte gevels
- Nieuwbouw: max. 2 lagen + schuine kap
- Verbouw: ondergeschikt aan de hoofdmassa
- Interactie met de omgeving (complementair)

Een verdere 'Go' voor nieuwbouwprojecten dient in gezamenlijkheid gegeven te worden door zowel de gemeente als de gelande initiatieven en de bewoners. Hierbij zijn ruimtelijkheid, de relatie met het ecosysteem en de uitstraling van belang. Wenselijkheid wordt dus in gezamenlijkheid (door de betrokkenen) bepaald.

Het systeem

Het gebied zal functioneren als een ecosysteem. In dit ecosysteem bevinden zich diverse onderdelen die samenwerken en complementair zijn aan elkaar. Voor de Baronie van Cranendonck betekent dit dat er een koppeling tussen de mens en natuur wordt gemaakt, waarbij vitaliteit centraal staat.

Verbindingen

De verbindingen worden gemaakt tussen de mens en natuur, doordat beide onderwerpen complementair zijn aan elkaar. Zo dient de natuur de mens te versterken (middels producten van de natuur, rust, sereniteit, educatie etc.) en de mens de natuur (door onderhoud, herstel, ontwikkeling en instandhouding). De verbindingen die gemaakt worden zijn van essentieel belang en zullen voor iedere ingreep overwogen moeten worden door samen besluiten te nemen over nieuwe ingrepen/projecten, waarbij iedere keer weer de vragen gesteld worden: wat levert dit op voor de natuur, wat levert dit op voor de mens, en hoe sluit het aan bij de rest van het gebied? Op deze manier kan een weloverwogen keuze gemaakt worden.

Natuur inclusief

We zouden de nieuwe Baronie van Cranendonck kunnen omschrijven als een ontwikkeling die zich richt op natuur inclusief. Het is een type landgebruik waar mens en natuur in harmonie zijn. Dit sluit aan bij de beleidsdocumenten van de provincie en kenmerkt zich door:

- Landschap als drager van natuur en biodiversiteit
- Landschap als basis van onze voedselproductie
- Landschap als belevings- educatie- en recreatiegebied
- Landschap als voorbeeld van de circulaire economie.

Voorbeeld; Van het stuifmeel tot de thee met appelgebak

Het natte landschap is zich aan het herstellen en dat is te merken. Niet alleen mensen maar ook steeds meer insecten, zoals vlinders en bijen komen op de unieke flora van het landschap af. Dankbaar maken de insecten gebruik van de vele bloemen dat het landschap rijk is, terwijl de mensen vooral leren van wat er allemaal gebeurt. Doordat de bijen en vlinders van bloem naar bloem vliegen ontstaat er kruisbestuiving, waardoor nieuwe planten maar ook vruchten kunnen groeien. Dit is duidelijk terug te zien in de boomgaard. Er zijn namelijk nog nooit zoveel appels geweest als nu en wat zijn ze lekker! Dat de appels lekker zijn, is niet alleen de passanten opgevallen, maar ook de eigenaar van het restaurant. Hij gebruikt de appels en andere lokale ingrediënten in zijn recepten, wat de gerechten net dat extraatje geeft. Mensen van heinde en ver komen voortaan naar het restaurant om zijn appeltaart, waterkers thee en eetbare bloemen te proeven. Ook het hotel maakt dankbaar gebruik van deze producten. Maar zij zijn niet de enigen: zo nu en dan vindt er ook nog een trouwerij plaats. Kun je het je voorstellen? Prachtige foto's met je trouwjurk of pak in een natuurlijke setting zoals het bomenlandschap of het beekdallandschap. In de avond een feest, waarbij de catering enkel en alleen producten uit de omgeving serveert aan de gasten, om vervolgens de nacht door te brengen in een van de luxe (maar rustige) suites aan de rust-tuin of in een van ecolodges in de bosrand van het Broekbos.

GEBIEDSVISIE - UITGANGSPUNTEN

De visie voor het gebied is opgesteld aan de hand van een bottom-up benadering. Om deze benadering te kunnen waarborgen is een bepaalde flexibiliteit in de planvorming nodig. Het is namelijk niet de bedoeling het plangebied top-down in te vullen.

Het gebied zal op een organische manier groeien, waarbij connecties tussen verschillende programma's en het landschap zullen ontstaan. Afhankelijk van de initiatieven die zullen gaan landen in het gebied, zullen ook de connecties vorm gaan krijgen. Het is onmogelijk om dit op voorhand vast te kunnen leggen, dit moet groeien.

Hetzelfde is van toepassing voor de toekomstige ontwikkelingen (fase 2). Deze fase start nadat de bestaande bebouwing een nieuwe invulling heeft gekregen. Welke ontwikkelingen dit zal zijn, is sterk afhankelijk van wat er in fase 1 gebeurt. Om deze reden is het niet verstandig op dit moment alles vast te leggen. Zoals de provincie ook omschrijft en onderstreept in de Gebiedsagenda 2013; Transformatie en Experimenteerruimte Landschapsontwikkeling.

Door met de visie in te steken op een transformatie en experimenteerruimte wordt de Baronie van Cranendonck een sterk samenhangend geheel, waarbij connecties op allerlei mogelijke manieren ontstaan. Uiteraard zijn hiervoor wel enkele basisuitgangspunten opgesteld om alles in goede banen te kunnen leiden en de natuur ook een kans te geven.

De ondergrond:

Door het landschap als onderlegger te waarderen en te gebruiken worden relaties gelegd met de identiteit van het gebied. Tevens worden actuele thema's aangepakt die op de agenda staan om de leefbaarheid van de provincie te vergroten. Het bestaande landschap zal leidend zijn voor de gehele visie en de basis vormen voor alle ontwikkelingen, waarbij altijd wordt gezocht naar aansluiting of verbetering.

De bereikbaarheid:

Herkenbaarheid en beleving kunnen vergroot worden door het gebied meer te koppelen aan de routes. Denk daarbij aan het benadrukken van de entrees en het aanvullen/aanpassen van het fijnmazige recreatief netwerk door ze te koppelen aan de historie van het gebied.

Bruikbaar landschap:

De Baronie van Cranendonck doet het net even anders. De ondergrond is leidend en vormt het uitgangspunt voor hoe het landschap gebruikt kan worden. Het natte landschap, de bebossing en de landbouw vormen samen een systeem waarvan de mens gebruik maakt. Andersom onderhoudt de mens het landschap, waardoor de natuur zich optimaal kan ontwikkelen. Ieder landschapstype heeft zo zijn eigen kenmerken en kansen, die gewaarborgd dienen te worden.

Het programma:

In de huidige bebouwing is gezocht naar een specifiek soort programma dat past bij zijn omgeving. Op deze manier bestaat niet alleen de natuur uit een ecosysteem, maar zal ook het programma hier een onderdeel van uit maken. Het streven is niet om alles compleet nieuw te bouwen, maar gebruik te maken van hetgeen dat er al is. Er kan direct gestart worden, de identiteit van de Baronie van Cranendonck blijft behouden en er hoeven geen nieuwe investeringen gedaan te worden in het vastgoed.

Nieuwbouw:

Er wordt in eerste instantie geen nieuwbouw gerealiseerd, om op deze manier spreiding van het gebied tegen te gaan en de verbindingen tussen de onderlinge programma's krachtig te maken. Tegelijkertijd wordt zo het gebied als enclave gerespecteerd en versterkt. Enkel wanneer de bestaande bebouwing is voorzien van een nieuw programma kan uitbereiding plaatsvinden (fase 2), maar ook dan geldt dat het gebied als enclave dient te functioneren, wat inhoudt dat de mogelijkheden voor nieuwbouw beperkt zijn.

Het systeem:

Het gebied zal functioneren als een ecosysteem. In dit ecosysteem bevinden zich diverse onderdelen die als een geheel zullen functioneren. Voor Cranendonck betekent dit dat er een koppeling tussen de mens en de natuur wordt gemaakt, waarbij vitaliteit centraal staat.

Bij de Provincie Noord-Brabant staat duurzaamheid hoog op de agenda. Om beleidsmakers bij overheid en niet-overheid te helpen is er een duurzaamheidsscan beschikbaar voor projecten. Aan de hand van deze duurzaamheidsscan kan getest worden of een project/ontwikkeling duurzaam is.

Duurzaamheid in de duurzaamheidsscan wordt gemeten in 3 aspecten:

1. kansen voor alle mensen (people)
2. ecologische draagkracht (planet)
3. economische ontwikkelruimte (profit)

Voor de gebiedsvisie zoals omschreven op voorgaande pagina's betekent dit:

People:

- Iedereen krijgt de gelegenheid een bijdrage te leveren aan het project. Dit kan als initiatiefnemer, bezoeker of omwonende, waarbij het maatschappelijk belang van natuurontwikkeling voorop staat;
- Mensen zijn in staat zich economisch staande te houden. Ze kunnen hun eigen initiatief starten en doorontwikkelen waarbij de gemeente faciliteert;
- Er is de gelegenheid om deel uit te maken van een collectief, waarbij de besluitvorming in samenspraak zal plaatsvinden. Dit werkt community-vorming, verbinding, gezamenlijkheid en innovatie in de hand;
- Mensen zijn lichamelijk en geestelijk gezond én

voelen zich ook zo. Vitaliteit en gezondheid staat centraal in de gebiedsvisie.

- Er is een groot en divers samengesteld culturaanbod waaraan iedereen passief en/of actief kan deelnemen. Daarnaast wordt ons cultureel erfgoed versterkt en beschermd, doordat de bestaande bebouwing wordt herbestemd.
- De publieke en dagelijkse voorzieningen zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor iedereen. De Brink speelt hierbij een belangrijke centrale rol waarbij, bezoekers en omwonenden producten uit de omgeving kunnen kopen.
- Het gebied straalt rust en sereniteit uit. De veiligheid wordt vergroot door aanpassingen in het verkeer en de sociale controle wordt vergroot door het toevoegen van dynamiek.
- Er wordt educatie aangeboden op een nieuwe, innovatieve manier, namelijk leren van de natuur. Mensen worden uitgedaagd en kunnen zich op deze manier verder ontwikkelen.

Planet:

- Het centrale doel is een vitale en gezonde bodem, waarin natuurlijke processen op een goede manier plaatsvinden, zodat de bodem ook in de toekomst veerkrachtig blijft. Essentiële bodemfuncties, zoals de productiefunctie voor voedingsstoffen en de waterbergingsfunctie, zijn beschermd en worden in stand gehouden.
- Er komen geen vervuilende functies of voorzieningen in het gebied die schadelijk zijn voor mens en natuur.

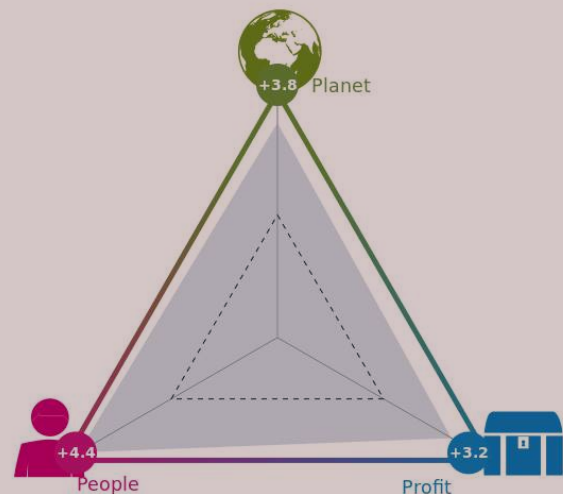
- Het water is schoon en in voldoende mate aanwezig door de natte biotoop te herstellen. Hierdoor wordt de overlast door tekort (droogte) of teveel (overstromingen) aan water aangepakt.
- De nog aanwezige natuurlijke diversiteit van planten en dieren wordt behouden en zo goed mogelijk uitgebreid, doordat de natuur wordt onderhouden en waar nodig hersteld.
- De belevingswaarde van het landschap wordt versterkt. Hierdoor kunnen mensen genieten van en in een prettige, gezonde en bereikbare omgeving met ruimte voor natuur en natuurlijke processen.
- Menselijke activiteiten zijn complementair aan het landschap en de natuur.
- Bedrijven maken gebruik van het landschap op een natuur inclusieve manier.

Profit:

- De Baronie van Cranendonck is een aanvulling op het huidig aanbod aan voorzieningen. Vitaliteit staat centraal en door de nieuwe voorzieningen ontstaat werkgelegenheid voor de omgeving.
- Kennis wordt vergaard door te experimenteren met de natuur en daarvan te leren. Deze kennis wordt overgedragen aan degenen die geïnteresseerd zijn, waarbij ook de koppeling met omliggende kennisregio's gemaakt kan worden.
- De verschillende initiatieven die gezamenlijk de gebiedsontwikkeling vormen, maken winst waardoor er geïnvesteerd kan worden.

Daarmee wordt het productieve vermogen van de regio vergroot. Daarnaast is het mogelijk dat vernieuwing en versterking van de regionale, economische structuur plaatsvindt door de komst van startende en zich nieuw in de regio te vestigen ondernemingen.

- Bedrijven/voorzieningen in het centrum van de Baronie van Cranendonck zijn goed bereikbaar via de weg (A2), het spoor (station Maarheeze) en de lucht (Eindhoven Airport).

U I T S L A G   D U U R Z A A M H E I D S S C A N

6

De Beleving

6 D E B E L E V I N G

De Brink was het centrale hart in vroegere tijden: het middelpunt van de Baronie van Cranendonck waar ooit het geschreeuw van marktlieden te horen was. Nu heerst hier weer opnieuw bedrijvigheid en er hangt de verleidelijke geur van versgebakken cranberrytaart, koekjes en lisdodde pannenkoeken.

Bijna wekelijks zijn er nieuwe producten te proeven, te ruiken en nieuwe ervaringen op te doen. Of je nu een nachtje overnacht in het boetiekhotel, een hapje gaat eten in het restaurant of een workshop volgt. Je wordt omringd door producten uit de natuur die je zelf kunt gaan ontdekken in het gebied. Hoe leuk is het om te zien hoe de buurt op deze plek samenkomt om nieuwe gerechten uit te proberen, een handje te helpen in de nieuw aangelegde belevingstuin of gewoon te genieten van de krant onder de bomen?

Om er voor te zorgen dat de fruitbomen en struiken veel fruit gaan dragen, wordt de huisimker met zijn bijenvolken ingezet om zoveel mogelijk bevruchtingen tot stand te brengen. Een mooi voorbeeld van de natuur en de mens die samenwerken is de innovatieve bijenkorf (de Flow Hive) met honingtap waar de huisimker een verbeterslag op heeft ontwikkeld. Terwijl de eerste reacties sceptisch waren, is het nu een grote trots in het gebied en bespaart het de imker veel tijd. Hierdoor heeft hij tijd om met zijn vrouw hun andere passie, kaarsen maken, ook een plek te geven binnen de Baronie van Cranendonck. Ze gaan vandaag aan de slag met de nieuwe bestellingen kaarsen voor in het winkeltje en de online verkopen. De kaarsen zijn gemaakt van sojabonen uit de moestuin en bijenwas.

Het uitzicht vanuit de kasteeltoren is magnifiek. Je waant je in het buitenland. Een drassige vlakte met veenpluis en pijpenstrootje, wilgen en zwarte elzen.

De boer staat de oogst van de kinderen te bewonderen die vrolijk terugkeren uit de agroforestry. Hij heeft nu alle tijd om samen met de kinderen op pad te gaan op zoek naar lekkernijen en ze te leren over de intelligentie van de natuur. Vroeger was hij altijd al voor dag en dauw op om zijn land te bewerken. Vandaag is zijn kleindochter er ook bij. De kale akker die hier 6 jaar geleden nog was heeft nu plaatsgemaakt voor bomen en struiken die een jong voedselbos vormen. Grote bomen, kleine bomen, struiken, kruiden, klimmers en kruipers zijn zo geplant dat ze de ecologische principes van een natuurlijk bos stimuleren. Een bos groeit helemaal vanzelf. Ieder jaar leven daar meer soorten, ieder jaar neemt de bodemvruchtbaarheid verder toe. Dat gebeurt zonder dat je hoeft te mesten, te spuiten of te gieten.

Samen met de cranberry's, bessen, planten, zaden, kruiden, noten, insecten is het een voedselparadijs geworden voor de kraanvogels. De rust en de ruimte in het 395 hectare metende natuurgebied vormen ideale condities voor de typische vogels die symbool staan voor geluk, lang leven, vrede en wijsheid.

Zo nu en dan vindt er een trouwerij plaats. Prachtige foto's met je trouwjurk of pak in een natuurlijke setting. In de avond een feest, waarbij de catering enkel en alleen producten uit de omgeving serveert aan de gasten, om vervolgens de nacht door te brengen in een van de luxe (maar rustige) suites aan de rust-tuin.

Belevingsroutes

Bezoekers kunnen in het gebied op ontdekkingsreis, op zoek naar de kracht van de natuur. Routes die zowel online als offline zijn te boeken. De behoeftes van alle gasten staan hierin centraal en worden aan de hand van een speciaal ontwikkelde online tool opgehaald en vertaald in programma-suggesties.

Wil je je hele verblijf verrast worden dan kies je voor de 'mystery' route, die speciaal voor jou samengesteld wordt na een aantal vragen om je behoeftes beter te leren kennen.

Liever precies weten wat je te wachten staat maar wil je wel geholpen worden bij het maken van je keuzes? Je kunt, nadat je een aantal vragen doorlopen hebt aan de hand van allerlei suggesties, je eigen verblijf & programma samenstellen.

Welkom in de Baronie van Cranendonck

Vandaag staat een dagje Cranendonck op de agenda en dat begint zodra je op de A2 dichtbij de afslag bent. Middels bebording wordt al snel duidelijk dat de rit niet meer lang duurt. Eenmaal van de snelweg af en bij de ingang van het terrein wordt direct duidelijk dat je je in een andere omgeving bevindt.

De entree werkt als een soort poort, waardoor je echt een andere ruimte binnen rijdt. De subtiele witte muurtjes met belettering bij de ingang verraden al een klein beetje wat je zometeen gaat zien en dit wordt nog eens extra verstrekt door de landschapskunst (met materialen uit de omgeving). Eenmaal door de poort merk je meteen dat je je in een andere omgeving waant. De historisch aanvoelende klinker verharding en natuurlijke setting bevestigen dit gevoel.

De auto eenmaal geparkeerd aan de rand van het focusgebied, wordt de weg naar het centrum te voet vervolgd. Deze keer kiezen we voor de Heksen route. Deze route leidt je langs allerlei kunstobjecten die het verhaal van de heksen vertelt. Tegelijkertijd verken je de natuur op een unieke manier, waarbij de uitleg van flora en fauna via je telefoon wordt verschaft. Het lijkt wel een klein museum en informatiecentrum in een!

Benut de kwaliteiten van het landschap

Van rust tot productie en van water tot bebossing, alles komt terug in het landschap van de Baronie. De diversiteit is goed te ervaren door de routes in het gebied maar ook door de gebruiksmogelijkheden.

Even ontspannen kan in de rusttuin waar, nauwelijks iets gebeurt, en het landschap zich in volle glorie profileert.

Leren van de natuur kan bij de boomgaard en de bloementuin waar het wemelt van de insecten die alle hun bijdrage leveren aan het ecosysteem.

Genieten van het water doe je natuurlijk bij de beek, maar wat het bijzonder maakt is dat je kan ervaren welke potentie het water eigenlijk heeft! Proef bijvoorbeeld eens de waterkers door hem te plukken voor je thee of ervaar hoe de productie van algen in zijn werk gaat.

Tot slot ga je naar de landbouwtuin waar kruiden, fruit, noten en voedsel geproduceerd worden om dit later terug te vinden in een van de gerechten in het restaurant.

Een verbindend programma

Alles lijkt wel samen te komen op de Baronie van Cranendonck! Het functioneert als een systeem waarbij de natuur en mens in harmonie zijn. De plek is nieuw leven ingeblazen door goed gebruik te maken van de omgeving. De dynamiek en diversiteit is overal te herkennen en dat terwijl de bestaande bebouwing alleen maar een nieuwe invulling heeft gekregen. De historie is gewaardeerd en er is voortgeborduurd op de bestaande kwaliteit.

Neem bijvoorbeeld het gezellige restaurant aan De Brink, waar ze die speciale "Baronie" aanbieding hebben: overheerlijke waterkers thee met huisgemaakte notentaart! Niet alleen verrukkelijk maar ook nog eens natuurbewust.

Of het hotel waar je echt helemaal tot rust kan komen. De natuur ligt hier letterlijk in de achtertuin. Sterker nog, als je echt helemaal tot rust wil komen, heb je ook de mogelijkheid om in een van de ecolodges in de broekbosrand te slapen.

Is er toch wat meer spanning gewenst, dan kun je via het Manege arrangement gaan paardrijden in de omgeving en de natuur op een hele andere manier beleven.

Ingepast in de omgeving

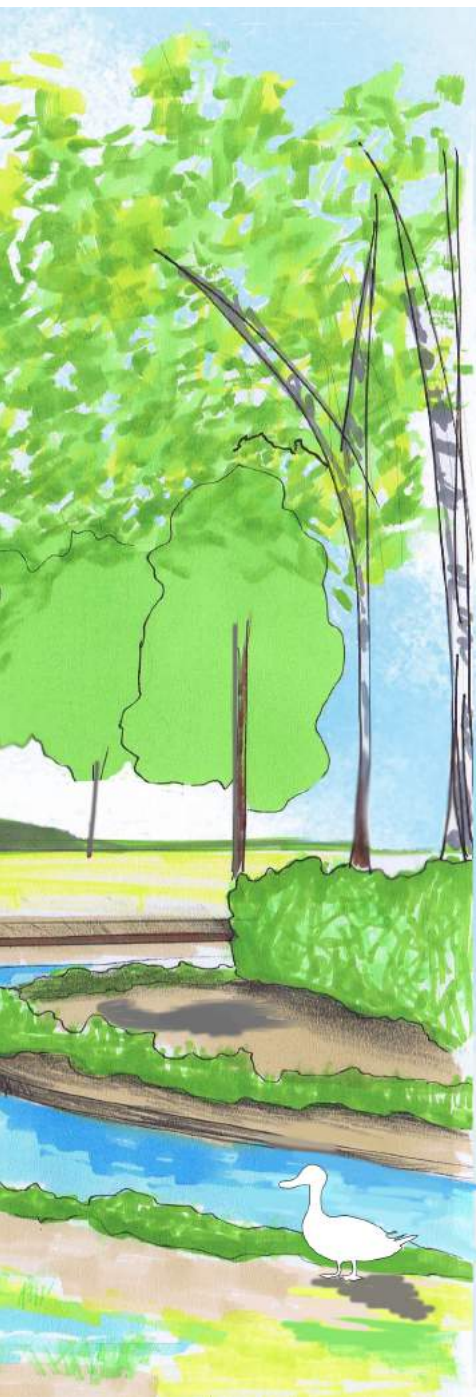
De bestaande witte bebouwing blijft een lust voor het oog! Zelfs als er nieuwbouw ontwikkelingen plaats gaan vinden in fase 2 zal het witte karakter terugkomen. Een bijzondere ontwikkeling wat betreft nieuwbouw zijn de lodges in de randen van de bossen. Je moet goed kijken wil je ze zien, maar dat maakt het ook zo leuk. Tijdens je wandeling in het gebied kom je allerlei objecten tegen aan de rand van het landschap. En wellicht als je geluk hebt, kun je er ook nog even verblijven!

De toren van het kasteeltje zal altijd een beeldbepalende rol hebben, qua oriëntatie maar ook qua karakter. Deze bevindt zich nabij De Brink en is gemakkelijk te herkennen. Om deze reden zal nieuw-/ ver-/ aanbouw altijd ondergeschikt zijn aan het kasteel.

Diversiteit alom

Omdat verschillende landschappen samenkomen nabij de Baronie van Cranendonck heeft de omgeving veel te bieden op het gebied van natuur. Een dagje naar de Baronie van Cranendonck zal ogen doen openen over de natuur in Noord-Brabant. Het is een plek waar dynamiek, natuur, water, zandgronden en bebossing elkaar afwisselen.

Slenter over het knuppelpad langs de Bulder Aa, ontdek nieuwe plant- en diersoorten in de Grootte Heide en pluk je eigen groenten in het productielandschap van de Baronie om dit vervolgens op te eten bij De Brink. De Baronie van Cranendonck is bij uitstek de plek waar dit allemaal (door de onderliggende gronden) mogelijk is.

Door de ondergrond op te waarderen zal het ecosysteem zich herstellen, waarbij ook de flora en fauna in balans zullen raken. Wellicht komt het ooit nog zo ver dat ook de kraanvogel weer terugkeert in het gebied.

Iris Visser

Woonplaats: Rotterdam
Leeftijd: 36 jaar
Verblijf: 1 nacht
Behoeftte: Volledige ontspanning

1

3

2

4

5

6

7

8

Niek Vogels

Woonplaats: Budel
Leeftijd: 6 jaar
Verblijf: Dag & avond besteding
Behoefte: Spelen

1

2

4

3

5

6

7

6 DE BELEVING

Jeffrey Adams

Woonplaats: Eindhoven
Leeftijd: 42 jaar
Verblijf: 1 nacht
Behoefte: Verbinding & Rust

1

2

3

4

5

6

7 Borging

B O R G I N G

De eerste stap in dit project is het herontwikkelen en verduurzamen van het gebied en de gebouwen. De volgende stap wordt de gebruikers met elkaar te gaan verbinden en een community te creëren, waar kennisdeling en conceptbewaking centraal staan. Om dit goed tot uitvoering te brengen benadrukken wij het belang voor het aanstellen van een gebiedscurator. De gebiedscurator dient erop toe te zien dat er wordt bewogen naar het delen van grondstoffen en energie met elkaar om een daadwerkelijke doorontwikkeling van de Baronie van Cranendonck tot stand te laten komen.

7.1 M A R K E T I N G

Een merkpositionering is niet anders dan de plek die jouw merk inneemt in het hoofd en het hart van mensen. Het liefst een unieke plek, natuurlijk. En niet zomaar een unieke plek; een hele waardevolle, onvervangbare, unieke plek. Een diepere verbinding. Die verbinding ontstaat door je merk te laden met positieve, emotionele associaties bij de mensen die je wilt bereiken. Hoe sterker die associaties, hoe sterker de verbinding.

En zo'n specifieke plek claimen in het hoofd van de ontvanger, vereist hele scherpe keuzes in hoe je bekend wilt staan. Focus is key! Hoe scherper het beeld is dat je van jouw merk creëert, hoe beter je mensen helpt om jou in het juiste hokje te plaatsen (hokjesdenkers zijn we allemaal!).

Wat laat je zien?

Hoe breng je het merk tot leven?

Een sterk merk bouw je continu vanuit zijn eigen identiteit. Alles waar de Baronie van Cranendonck voor staat zal ervaren moeten worden via de medewerkers/initiatiefnemers, door de omgeving en alle uitingen. Het moet vooral echt zijn, verankerd in alle facetten van het merk.

De naam "De Baronie van Cranendonck" zal ook getoetst worden aan de identiteit. Welk gevoel roept het op en is dit wel het juiste?

De Baronie van Cranendonck: Heerlijkheden waar de heer ook de rechtsprekende macht bezat, hoge heerlijkheden, werden in de loop de geschiedenis betiteld als Baronie. De Baronie Cranendonck betreft een gebied dat aanvankelijk bekend stond als (het Land van) Cranendonck, op verschillende wijzen geschreven, maar verwijzend naar de op deze plaats vroeger veel voorkomende kraanvogel.
(*Bron: erfgoedgeowiki)*

Een Baronie is van origine een regeringsvorm waarbij de macht bij één persoon berust, de baron. Dit staat natuurlijk haaks op het concept. Heerlijkheden in een andere betekenis en de verwijzing naar de kraanvogel in Cranendonck zijn natuurlijk wel passend. De zoektocht naar de juiste naam is essentieel bij de verdere ontwikkeling van de identiteit.

Het concept zal moeten worden doorgetrokken in alle uitingen. Naam, logo, website, interne en externe communicatie, fotografie, vormgeving, signing, interieur, exterieur, tone of voice, social media, etc.

Creatie van eigen, unieke content is hierbij key 'typisch de Baronie van Cranendonck';

Divers, dynamisch, verhalend, onderscheidend door zijn puurheid en een beetje mysterieus.

Essentieel voor de brede doelgroep van jong tot oud is de juiste mix aan middelen, programma's en producten afgestemd op de behoeftes, voorkeuren en passies van de gasten. De diversiteit van de verschillende generaties en hun persoonlijke voorkeuren vraagt om een breed aanbod in middelen van papier tot app, van internet tot mond-tot-mond, alles tot in de puntjes verzorgd vanuit dezelfde identiteit.

Voor de jongere generatie is het belangrijk dat ze zelf moeten kunnen meepraten, invloed uitoefenen en ervaringen delen. Op een manier die bij hun generatie past.

7.1 M A R K E T I N G

Lokaal talent verbinden.

De tekening op de kaff is speciaal voor het concept gemaakt door kunstenaar Angeline Maas.

Angeline Maas, schildert, illustreert, fotografeert, 3D, animeert en is schrijfster van het kinderboek “Kuno”. Als hobby verzamelt ze pigmenten uit de natuur van de Baronie van Cranendonck om mee te schilderen.

Een mooi voorbeeld van iemand die de identiteit van de Baronie van Cranendonck als geen ander kent, de historie wilt doorvertellen en met schatten uit de natuur werkt.

Elk detail vertelt het verhaal.

Als je een community weet te creëren rondom je merk en dit goed weet aan te pakken, dan zal je zichtbaarheid en naamsbekendheid vergroten, je een sterk imago neerzetten en loyale klanten krijgen. Het mooiste is vooral dat je fans en ambassadeurs mond-tot-mondreclame voor je zullen maken. En dat is wat je wilt; want als anderen jou aanprijzen is dat veel geloofwaardiger dan je dat zelf doet!

Community Building on- en offline.

Waar begint het mee? Een totaalbeleving die uniek is, waar je gasten behoefte aan hebben en wat volledig aansluit bij de waarden van het gebied. Als je een community weet te creëren rondom je merk en dit goed weet aan te pakken, dan zal je zichtbaarheid en naamsbekendheid vergroten, je een sterk imago krijgen en loyale gasten krijgen. Het mooiste is vooral dat je fans en ambassadeurs mond-tot-mond reclame voor je zullen maken. En dat is wat je wilt.

Doel van een sterk concept met een duidelijke visie en identiteit is om ‘community building’ te kunnen creëren. Een on- en offline platform waar de initiatiefnemers samen meer zijn dan de som der delen om meer impact achter te laten bij de gasten. Een community waarmee de gasten zich verbonden voelen, wat hen positief raakt, waar ze bij willen horen en delen met hun naasten. Om dit te bevorderen zal een online platform en social kanalen zullen moeten worden opgezet, waar alle initiatiefnemers en gasten op zijn aangesloten om binnen de ‘community’ informatie met elkaar te kunnen delen.

Hoe starten we? In alle focusgroepen maken we sleutelfiguren deelgenoot en trekken we influencers aan.

We delen unieke content en gaan in gesprek. We gaan dit ondersteunen door loyaliteitsprogramma’s voor gasten, vrienden, ambassadeurs en overige belanghebbenden.

vitaal & duurzaam ecosysteem
diversiteit, onderlinge afhankelijkheid,
individuele groei en beweging

7.2 COLLECTIEVE GEDACHT E

Om de visie zoals omschreven te kunnen bereiken en onderhouden is er echter wel wat meer nodig dan enkel een visie op ruimtelijk en programmatisch niveau. De visie dient enkel ter ondersteuning, het zullen uiteindelijk de mensen zijn die het moeten gaan doen. Dat is ook precies de reden waarom zij het centrale punt moeten zijn in de Baronie van Cranendonck. Niet als individu maar als collectief.

Bij de vraag welke ondernemingsvormen geschikt kunnen zijn om een collectief te creëren en te behouden, kan de coöperatie weleens hoog scoren.

De volgende basiswaarden en principes uit een coöperatie kunnen een collectief vooruit helpen:

1. open en vrijwillig lidmaatschap
2. democratische controle door leden
3. economische participatie van de leden
4. autonomie en onafhankelijkheid
5. onderwijs, vorming en informatie
6. samenwerking
7. zorg voor een duurzame maatschappij

Kortom het collectief is van belang voor de borging van de gezamenlijkheid en kwaliteit nu en in de toekomst. Het collectief krijgt in gezamenlijkheid met initiatiefnemers vorm en verdere inhoud.

INTERMEZZO - DE COÖPERATIE

De coöperatie als ondernemingsvorm staat al een tijdje flink in de belangstelling. Er zijn in Nederland ongeveer 8.000 coöperaties ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en dat aantal is groeiende.

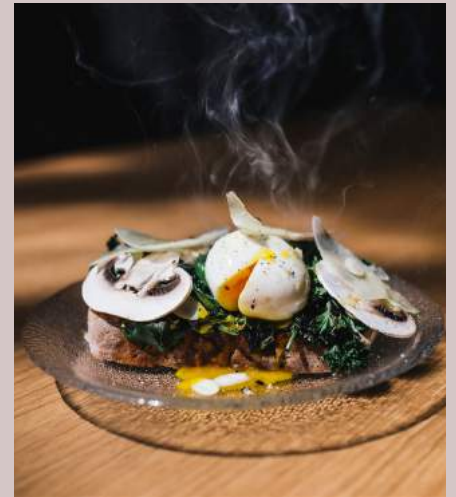
De Nederlandse coöperaties en onderlingen hebben samen meer dan 30 miljoen lidmaatschappen. De gemiddelde inwoner van Nederland is dus bij minstens één coöperatie lid. Vaak is dat een coöperatieve zorgverzekeraar, in toenemende mate ook een ander coöperatief verband zoals een energiecoöperatie. Verder zijn in steeds meer economische sectoren coöperaties van ondernemers actief, en ook in het publieke domein wordt coöperatief samengewerkt. Coöperaties zijn overal, en zijn goed voor achttien procent van ons Bruto Binnenlands Product.

Een coöperatie is geen gewoon bedrijf. Het is een vereniging mét een bedrijf. De activiteiten van dat bedrijf voorzien in 'bepaalde stoffelijke behoeften' van de leden. Welke dat zijn, dat is vastgelegd in de statuten van de coöperatie. In het algemeen gaat het om bedrijfsmatige activiteiten die de leden niet, niet renderend genoeg of niet goedkoop genoeg zelf kunnen uitvoeren. Door deze activiteiten bij de coöperatie te leggen worden schaalvoordelen gerealiseerd waardoor de leden economisch voordeel genieten of worden ontzorgd in hun eigen activiteiten en daarmee kosten besparen.

Bijvoorbeeld bij de inkoop van productie-middelen of bedrijfsbenodigdheden, bij het transport en de verwerking van halffabricaten tot eindproducten en de vermarkting en afzet hiervan. Maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om zelfstandige ondernemers die bij bepaalde opdrachten onder één naam hun diensten aanbieden of die bepaalde werkzaamheden uitbesteden aan hun gezamenlijke coöperatieve onderneming.

De vereniging van eigenaren; de coöperatie – bestaat uit gebruikers van de onderneming. De leden zijn klanten of leveranciers van de coöperatie. Die zijn er niet op gericht om die coöperatieve onderneming winst voor hen te laten maken, maar ze willen wel dat het hen persoonlijk economisch voordeel oplevert. Zij willen door die onderneming op een bepaalde manier bediend worden. Zo voordelig mogelijk, zo gemakkelijk mogelijk, zo zeker mogelijk, zo veilig mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, zo duurzaam mogelijk, of welk doel de leden ook mogen hebben. Essentieel is dat de coöperatie van eigenaren – de vereniging van gebruikers – op de eerste plaats geïnteresseerd is in wat die onderneming voor hen doet. De vraag hoeveel winst in euro's die onderneming maakt is slechts een afgeleide. Daarom wordt er bij een coöperatie ook niet gesproken over winst maar over exploitatiesaldo.

De coöperatie is een ondernemingsvorm waar de snelle winst niet het doel is; waarin de behoeften van leden voorop staan; waarin bestuurders geneigd zijn aan langetermijnbelangen te denken en waarin te alle tijden de menselijke maat voorop staat. Kortom; het gaat om het vervullen van behoeften van mensen.

De coöperatie of het collectief herkennen we overal. Het is niet de vorm die van belang is, maar de onderlinge relatie die ontstaat om te komen tot het uiteindelijke doel. Er zijn vele voorbeelden in de wereld waarbij samenwerking kan leiden tot iets moois (net zoals dit bij de Baronie van Cranendonck zou kunnen).

7.3 R U I M T E L I J K E O M Z E T T I N G

De handhaving van onderstaande uitgangspunten zijn nodig voor een juiste ruimtelijke omzetting.

De zandgronden:

Dit landschap kenmerkt zich door de dichte bebossing en open heidevelden. De afwisseling van open en gesloten speelt hierbij een belangrijke rol. Op de grens van open naar gesloten zijn kleine ontwikkelingen in de vorm van lodges wenselijk. Daarnaast dient een aansluiting gemaakt te worden naar de ontwikkeling van een transitiezone (van bosrijk- naar boomrijklandschap) richting de Baronie van Cranendonck, waarbij de belevingswaarde van het landschap wordt vergroot middels een voedselbos en/of agroforestry.

Het beekdallandschap:

Het beekdallandschap bestaat uit een open en nat landschap dat wordt afgewisseld door het broekbos. Dit is de plek waar de natte biotoop zich kan herstellen, middels het (her)introduceren van een overstromingsgebied. De open velden zorgen voor vergezichten en de broekbossen voor een afwisselend landschap. Deze kwaliteiten dienen behouden te worden, waardoor enkele ontwikkelingen mogelijk zijn die de natte biotoop versterken. Bebouwing is in dit gebied niet wenselijk, enkel als het niet of nauwelijks zichtbaar is.

Het productielandschap:

Het productielandschap kenmerkt zich als velden die omkaderd zijn door houtwallen. Deze vormen natuurlijke kamers in het landschap waarbinnen voedsel wordt geproduceerd. Dit landschap dient tevens als bufferzone tussen de Baronie van Cranendonck en het dorp Soerendonk. Ook in dit gebied is geen bebouwing gewenst om zo de bufferzone te behouden. Een versterking betreffende de belevingswaarde is wel wenselijk. Hiervoor dient het huidige recreatief netwerk aangevuld en aangepast te worden.

De bebouwingskern:

De bebouwingskern situeert zich als enclave in het gebied. Dit principe dient gewaarborgd te worden, waardoor nieuwe ontwikkelingen in de randen niet wenselijk zijn. Tegelijkertijd bevindt zich in het gebied veel leegstand, wat kansen biedt om nieuwe functies en voorzieningen te introduceren. Om de identiteit van het gebied te waarborgen en een organische groei te faciliteren dient eerst de bestaande bebouwing een nieuwe invulling te krijgen voordat er wordt gedacht aan nieuwbouw.

Ver-/aanbouw:

De mogelijkheid om de bestaande bebouwing aan te passen (indien noodzakelijk) moet uiteraard wel haalbaar zijn. Om deze reden zijn de volgende criteria ontstaan:

- Witte gevels
- Nieuwbouw: max. 2 lagen + schuine kap
- Verbouw: ondergeschikt aan de hoofdmassa
- Interactie met de omgeving (complementair)

Om goedkeuring te krijgen voor een nieuw-/ver-/aanbouw plan dient het plan goedgekeurd te worden door de betrokken partijen.

De Brink:

De Brink dient een faciliterende rol te hebben voor het nieuwe programma. Daarbij dient De Brink als samenkomst/ontmoetingsplek en centrum te functioneren. De huidige inrichting van de plek voldoet echter nog niet aan deze functie. Hiervoor zijn enkele aanpassingen nodig om de gewenste sfeer en belevingswaarde te kunnen creëren:

- De Brink als toegankelijke plek (minder omsloten, meer openheid en ontmoetingsplek)
- Van gras naar groen plein (bruikbaarheid vergroten, waardoor ook de dynamiek vergroot)
- Van sluiproute naar shared space (een onderbreking in de doorgaande route door de openbare ruimte van De Brink door te trekken naar het kasteel)
- Parkeren aan de randen van het gebied (gebruik maken van huidig parkeren en aanvullen aan de noordzijde van de proefboerderij)

De entrees:

De entrees van het gebied markeren het focusgebied door deze te ontwikkelen als een ruimtelijke poort. Door de entrees te benadrukken weten de bezoekers wanneer ze zich in het gebied bevinden, wat niet alleen effect heeft op de bekendheid van het gebied maar ook op het (rij)gedrag van mensen. In de toekomst (fase 2) zou een mogelijke ontwikkeling complementair aan deze poortfunctie mogelijk zijn, omdat de entrees ver genoeg van het centrum liggen. Het ruimtelijke principe van de Baronie van Cranendonck als enclave in het landschap wordt daardoor niet aangetast.

Routing:

Voor de routes dient het fijnmazig recreatief netwerk geoptimaliseerd te worden, waarbij de koppeling met het landschap gemaakt wordt. Daarvoor worden drie type routes voorgesteld (als korte, nieuwe routes of aanvulling op bestaande routes): een doorgaande verbinding langs de beek en in het beekdallandschap middels een knuppelpad, grind/zandpaden op de oude kavelstructuren (langs de houtwallen) in het productielandschap en informele paden in de graasweide. Via deze routes kan het gehele landschap ervaren en beleefd worden. Daarnaast dient een koppeling gemaakt te worden met de historie, waardoor de routes gethematiseerd worden (zoals de heksen- of de ridderroute). Door de routes via thema's te koppelen aan de historie van het gebied (zoals de heksen- of ridderroute) versterken de routes het concept en daarmee de gebiedsbeleving.

Wonen:

In eerste instantie wordt er geen woningbouw geïntroduceerd. Dit wordt gedaan om te voorkomen dat de Baronie van Cranendonck zich zal ontwikkelen als woonenclave. De combinatie tussen de natuur en mens wordt niet gemaakt door het toevoegen van woningen, maar door het toevoegen van functies en voorzieningen. In een later stadium kan woningbouw geïntroduceerd worden (fase 2) mits dit past bij de ontwikkelingen uit fase 1.

7.4 D E S P E L R E G E L S

Voor de bewaking van het onderscheidend karakter en de duurzaamheid van het concept zijn er een viertal toelatingscriteria bepaald, waarop de verschillende initiatieven getoetst zullen worden in samenspraak met de benoemde gebiedscurator. Daarnaast zal op basis van de gestelde 'kernwaarden': vitaliteit, bewegend, puur, samen en beleving, bekeken worden of de initiatiefnemer ook binnen het concept past.

Locatie

Waarom hier op deze plek?

(historie, gebiedskenmerken, kracht van verbinding)

Beleving

In welke mate draagt het initiatief bij aan de beleving van het concept en prikkelt het de zintuigen?

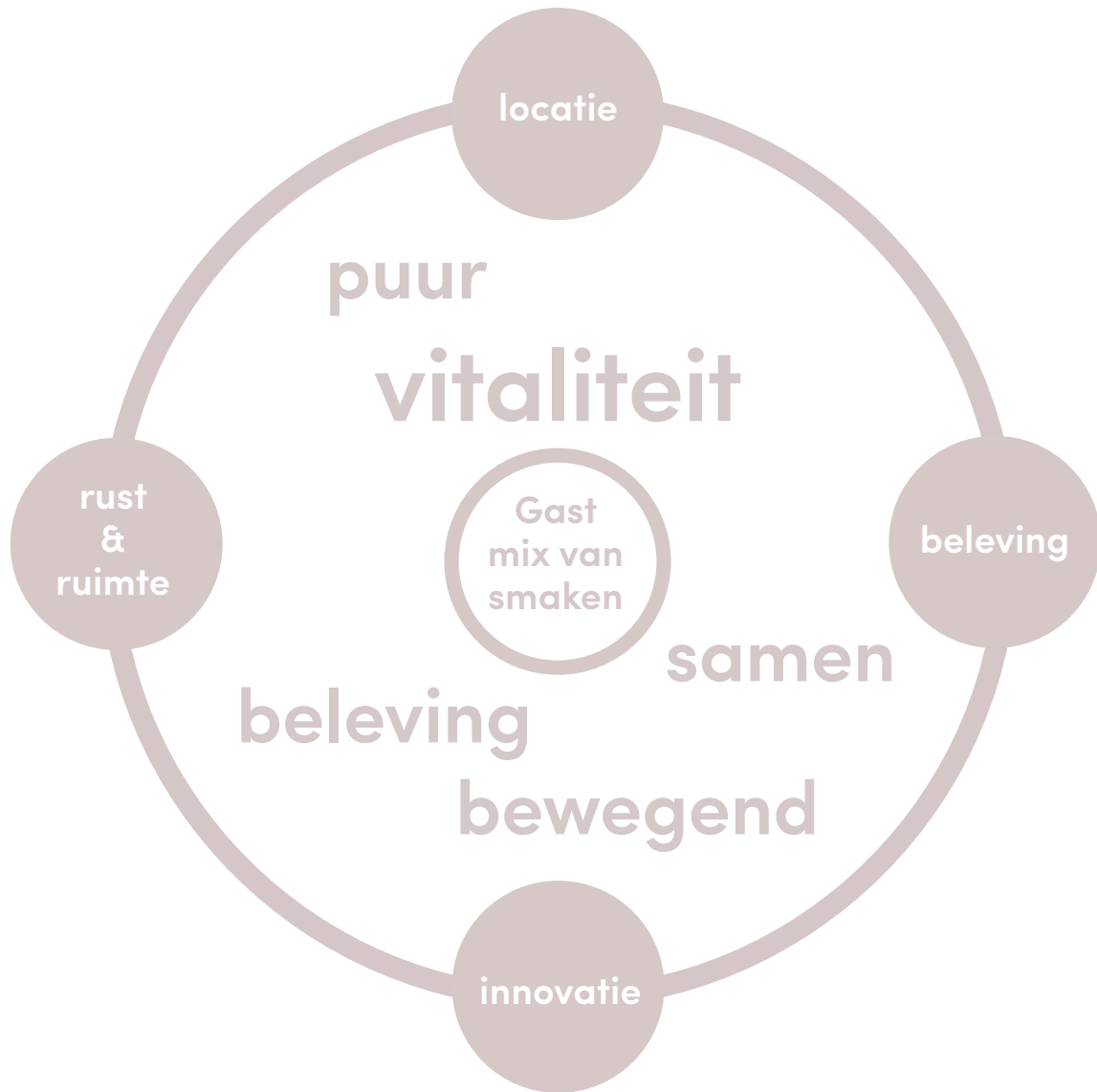
Innovatie

In welke mate draagt het initiatief bij aan vernieuwing en innovatie?

Rust & Ruimte

In welke mate heeft het initiatief een positief effect op de rust en ruimte van het gebied?

Augustine Maas 2016

Bijlage

“De Baronie van Cranendonck”

BIJLAGE - P R I J S V R A A G

Tijdens het proces is een ruimtelijke prijsvraag georganiseerd, waarbij op internationaal niveau is nagedacht over mogelijke ontwikkelingen van het gebied. Diverse onderdelen van de prijsvraag zijn verwerkt in de totale conceptontwikkeling. Aan de ontwerpers is de volgende opgave voorgelegd:

Wat is de opgave?

De opgave voor de Baronie van Cranendonck is het gebied meer leven in te blazen, naamsbekendheid op te bouwen en het gebied up-te-graden als het gaat om de bebouwing en de relatie met natuur. Hiervoor dient een haalbaar plan dat ook daadwerkelijk te realiseren is, ontwikkeld te worden.

Momenteel kent de Baronie van Cranendonck relatief veel leegstand, wat geen positieve uitwerking heeft. De leegstand zorgt voor verloedering en een onverzorgde uitstraling. Daarnaast speelt natuur een belangrijke rol in de beleving, maar wordt deze momenteel nauwelijks ervaren.

Al met al liggen er veel kansen in de Baronie van Cranendonck, maar worden deze momenteel nog niet benut.

Deelnemers:

1. KettingHuls & B+B stedenbouw en landschapsarchitectuur (Nederland) The Broek of Cranendonck
2. Team Melita (Italië) Dressing the nature
3. Crescent Moon (China) Eco-farm
4. Team Spicy (Nederland) Cranendonck Connects
5. RROG stedenbouw (Nederland) Pluck!

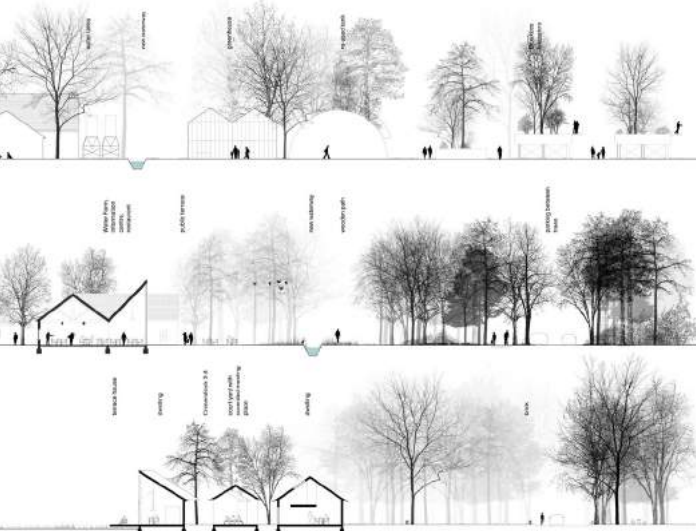
Nmr. 1

KettingHuls & B+B – The Broek of Cranendonck

Verrezen boven de laaglanden en omgeven door (onvoorspelbaar) water, vormde het kasteel van de Baronie een rustige en veilige haven in het midden van ongetemde natuur. De sfeer van de Baronie definieert zich door het diverse uiterlijk van de moeraslanden van de slingerende Bulder Aa, een sfeer in contrast met de nabijgelegen landbouwgebieden. De kanalisatie van de Bulder Aa en de introductie van intensieve landbouw heeft ervoor gezorgd dat het gebied karakter heeft verloren.

Het hoofddoel van dit project is het opnieuw intensifiëren van de moeraslanden van de Bulderbroek en de Bulder Aa. Door het optimaliseren van het leefklimaat van deze overloopgebieden zullen we een unieke setting creëren voor het oude centrum van de Baronie. Het transformeren van de Bulder Aa terug naar zijn oude vorm, zal de waterrijke biotoop met zijn karakteristieke sfeer terugbrengen. Tevens zal het opkomende onderwerpen als klimaatsverandering, verdwijnende ecosystemen en daaraan gebonden overstromingen op de agenda zetten. Omgeven door waterrijke gebieden en het Broekbos zal de Baronie meer gedefinieerd zijn als het centrum, als een speciale enclave bewaard voor de toekomst.

Een waterboerderij zal gebouwd worden op de oude locatie van de 'experimentele boerderij'. Een publieke functie zal niet alleen zorgen voor meer dynamiek, nieuwe bewoners leveren hier ook een bijdrage. Het voormalige gemeentehuis zal getransformeerd worden tot een groep woningen rondom twee binnenplaatsen. De toekomstige bewoners zullen een andere band hebben met de Baronie dan de weekendbezoekers; ze zijn gemotiveerd om deze plek uit te laten groeien tot een echte community.

ected in tanks and locally cleaned and

row edible algae, cranberries, can be done. In the future, the forest to agroforestry by introducing the plants forest. This will improve biodiversity, people can pick food in the forest as wanted with it. And the restaurant will and herbs from the broekbos.

or city hall is suited for singles or be developed as an alternative. A group of separate houses making the hot baking parts of the the view from the bank towards the

By demolishing the big stables of the farm, the views of the landscape will also be restored. Carefully positioned new extensions will have the same small scale as the existing brick buildings. Around the brick the existing atmosphere will remain, but a few new extensions will give the Bakery a new front to the restored wetlands.

Nature

The current water system was constructed in favour of intensive agriculture. Dams were introduced, which resulted in a complex water level system with low water tables. Ditches were dug to drain the former wet meadows and trees were planted on top, the so-called ribbenbossen. This all resulted in the loss of biodiversity and of the uniqueness of the landscape.

The area that the project influences runs from the De Kleine Brugge road to the Zwaard road. Dams run along these two roads. By increasing the height of the dam in the Bulder Aa along the De Kleine Brugge road, the whole area between this road and the Zwaard will become wet again and the vegetation in the forest will eventually shift from dry to wet. This will bring back the once lost nature and the uniqueness of the landscape.

A new wooden path is introduced in order to improve the existing system of routes by reconnecting the Bakery with its surroundings. It encircles the Bakery and passes by the Water Farm, the villa, the castle ruins and the former city hall. Sitting areas, meeting points, bird observatories and signage are situated along the path. In the evening you can walk your dog. In the weekend visitors can walk on the elevated boardwalk among the birch trees, alders, wild rowanberries and blueberries and enjoy the special atmosphere.

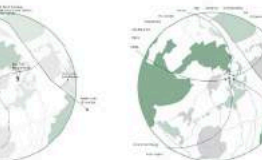

ure

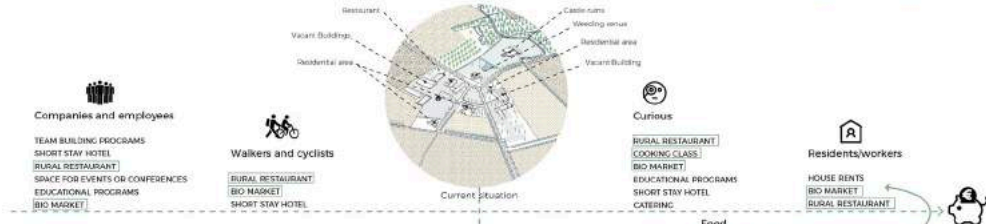
How will be the new Cranendonck?
 The design strategy works through existing connections (existing and to be created) that allow to discover Nature and Agriculture, reaching the park, a Green Corridor through Lanenbos, De Groote Heide and (Bosch) National Park), a link between Soverendrick and Maalbeek (city) and a path along the river Buisleer AA.
 It is reachable by private means, however, according to a slow design (step outside parking plots, small and widespread) with the possibility to use shuttle transfers.

by car and
 by train steps.
 How will be the new Cranendonck?
 The design strategy works through existing connections (existing and to be created) that allow to discover Nature and Agriculture, reaching the park, a Green Corridor through Lanenbos, De Groote Heide and (Bosch) National Park), a link between Soverendrick and Maalbeek (city) and a path along the river Buisleer AA.
 It is reachable by private means, however, according to a slow design (step outside parking plots, small and widespread) with the possibility to use shuttle transfers.

Cranendonck • Dressing the Nature

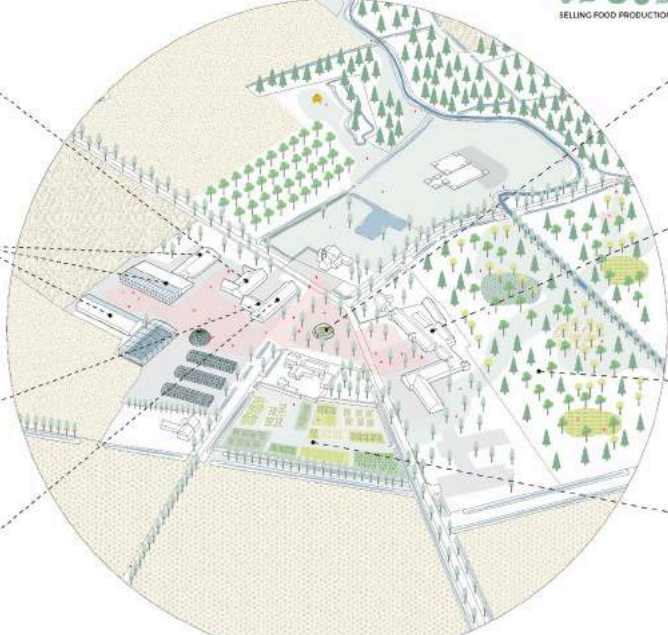

RESTAURANT
 470m²
 Eating local products.
 - Kitchen
 - Restaurant can guest 100 people
 - Services: storage, restrooms, changing rooms, garbage room, technical area

COOKING CLASS and CATERING
 1700 m²
 Cooking local products and making community.
 - Cooking stations for groups from 2 to 30 people
 - Services: Staff, Catering
 - Area for Conferences, Events and Meetings

RETAIL
 540m²
 Selling local products.
 - Storage area
 - Store Storage room
 - Rural (Store and animal)
 - Storage for Walled Garden Food Forest and Greenhouses

RESIDENTIAL
 340m²
 Living with and from nature.
 - 5 Apartments with two bed rooms

DAVILION
 135m²
 The Closing Loupe.
 - Can be with a wine pond located at Cranendonck Villa
 - Benches on the outside

HOTEL
 2000m²
 Long and short stay while exploring nature, farm and history.
 - 10 Single rooms
 - 40 Double rooms
 - 4 Family rooms
 - Services: storage, laundry, breakfast room, distribution, reception, technical area, garbage room
 - Meeting and study rooms, office, storage
 - 40 rooms that can be used for Team Buildings (Events, Working Venues and other type of events)
 - 5 rooms are already reserved for interns and cyclists

FOOD FOREST
 5 hectares
 Pick up your dinner.
 Following the principles of permaculture there will be different needs: Flowers, herbs, Bush, tubers, nuts, apples, pears and plums
 - Services: picnic area

WALLED GARDEN
 0.6 hectares
 Resting series.
 - The wall of 2.5m above the inner garden for trees is impermeable
 - Stimulates: Here there will be plantations of flowers, herbs, onions, garlics, mushrooms, cherries and medicinal herbs
 - Services: picnic area

Design

What happens when there is food?
 Some actions come to mind: eating, cooking, tasting, gathering, meeting, enjoying, remembering, experimenting, learning, discovering. Cranendonck, of tomorrow will settle all of these with an intense program becoming a new destination.

Who else will come?
 - Curious, we expect people: single groups or families, coming for spending their free time, taking part of the activities, visiting at the rural restaurant, visiting, walking, etc.
 - Residents and workers: the design considers some houses for rent and the new program provide job.

How the new Cranendonck will be?
 We start from the center, from Cranendonck as a center, that is ideally situated in the central square with a position representing to learn, share, mirror, reflect the beauty of the nature and its products, while looking the outside atmosphere and looking at the historical symbol of Cranendonck: the Villa.

Around, there are all the activities, indoor or outdoor, all connected by the same movement and path. The design conceived keeps as much as possible what already exist in Cranendonck: buildings are restored and adapted to new uses (only one wood building is demolished in order to create a better connection through the others); existing plantations are kept (monoculture agriculture, see Hotel, orchards) and integrated to new (greenhouses, food forest, walled garden).

What the advantages?
 The project is an investment, but the return for the community and the municipality is significant.
 First of all Cranendonck will have a new identity, attractive and recognized. It will be on the map of walking and cycle routes on the brochure of companies for their leisure, holiday strategies, and it would be a driving regional center where Nature and Agriculture meet.

Secondly, as mentioned, there will be the economic profit, extremely important also to keep activities alive, ensure vacancies, maintain the development and strengthen Cranendonck's new identity. The profit will come from different activities to include the risk of failure.
 Moreover, the new program perfectly fit in the context, supporting local economy and businesses, local products from Cranendonck and local sale contribute to Cranendonck activities such as restaurant, market, catering, etc. Cranendonck will help local, but locals will help Cranendonck regularly at the beginning when the food production would not be consistent.

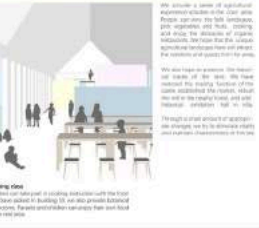

dijk house dining area

castle night scene

dining area

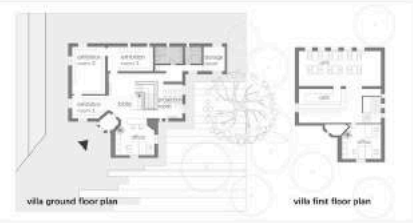
- 1. lobby
- 2. dining area
- 3. kitchen
- 4. bar
- 5. terrace

building 11 elevation

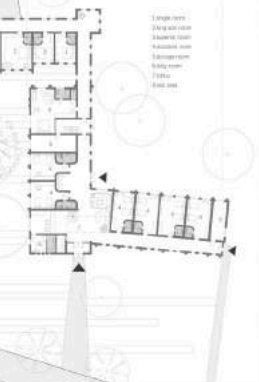
building 10+11 section

villa ground floor plan

villa first floor plan

- 1. storage room
- 2. dining area
- 3. kitchen
- 4. bar
- 5. terrace
- 6. outdoor area
- 7. parking area
- 8. office
- 9. rest area

building 10+11 plan

Nmr. 3 Crescent Moon - Eco Farm

Cranendonck is een charmante plek met natuurlijke rust en historische sporen. Door een analyse van het toerisme in de omgeving, gecombineerd met de karaktereigenschappen van het grote aanwezige landbouwgebied, positioneren wij de Baronie als een landbouwkundig ervaringscentrum.

Wij voorzien in het centrum een reeks aan activiteiten die geënt zijn op landbouwkunde. Bezoekers kunnen de landbouwgronden bezichtigen, groente en fruit oogsten en plukken om vervolgens te genieten van specialiteiten in organische restaurants. We hopen dat dit unieke landschap bezoekers trekt van heinde en ver. Ook hopen wij de historische sporen in het landschap te behouden. We brengen het handelskarakter terug in het kasteel, we vestigen een markt in het gebied, we herontwikkelen de molen in het nabijgelegen bos en voegen een zaal voor een historische tentoonstelling toe in de villa.

Om deze doelen te bereiken beschikken wij de interne wegen en waterwegen. We updaten het huidige wegennetwerk, zodat de landbouwgrond, het bos en de waterwegen met elkaar verbonden worden. Tegelijkertijd verbreden we het dijkbeslag van het rivierenstelsel en transformeren we het op een ecologische manier, zodat het toegankelijk is voor bezoekers. Het terrein wordt verdeeld in vier gebieden: een landbouwkundig ervaringscentrum, een havenkwartier als vrijetijdsgebied, een ecologisch lesgebied en een servicegebied in het centrum.

Nmr. 4

Team Spicy – Cranendonck connectcs

De Baronie van Cranendonck is een bijzondere plek in de regio. Het bevindt zich tussen de dorpen Maarheeze en Soerendonck, maar ook tussen verschillende natuurgebieden. De Baronie heeft een rijke historie en een unieke combinatie van natuur- en landbouwgebieden. Een groot nadeel is dat het gebied moeilijk te bereiken is en dat het in de loop der jaren betekenis heeft verloren.

Wij willen de rijke historie van de Baronie van Cranendonck weer zichtbaar maken en daarmee de functie als centrum in ere herstellen. We willen de connectie maken tussen de unieke natuur, cultuur en de historie en deze zichtbaar maken voor de volgende generaties. Voor bezoekers en bewoners wordt de rol die de Baronie in het verleden heeft gehad weer zichtbaar, net als de bijzondere micro-omgeving.

Ons voorstel bevat een strategie die kan worden uitgewerkt en gerealiseerd op een langere termijn. Naar onze mening is er geen kant-en-klare oplossing. Toevoegingen van nieuwe functies in het centrum van Cranendonck zonder relatie met de omgeving zijn dan ook geen duurzame oplossing. Connecties met de omgeving moeten namelijk zorgen voor begrip, kennis en beleving van het gebied. Deze connecties moeten plaatsvinden op verschillende schaalniveaus: regionaal, historisch, natuur-landschappelijk, sociaal-cultureel en educatief.

En de toekomst?

In de nabije toekomst, is de Baronie van Cranendonck een levendig centrum waar natuur, landbouw en historie op verschillende manieren samenkomen. Evenementen, die ervoor zorgen dat er een connectie ontstaat tussen mensen, kunnen worden gehouden in bestaande gebouwen.

Er zal ook plek zijn voor kleinschalig toerisme: de bezoeker van dit gebied wilt beleven hoe het is om te verblijven in dit unieke gebied. Een schrijversverblijf, een schuilplaats om je terug te trekken, een plek waar de natuur volledig beleefd kan worden, een plek voor een kampvuur waar verhalen kunnen worden gedeeld, etc.

CRANENDONCK CONNECTS!

Cranendonck Baronie is a beautiful place in the region. It is located in between the villages Maarheeze and Soerendonck and a number of extensive nature reserves. Cranendonck Baronie has a rich history and a unique combination of natural and agricultural areas, but unfortunately, the area is difficult to reach and has lost its meaning over the years.

We want to make the rich history of Cranendonck Baronie visible again and fill in its previous center function in a different way. We want to connect the unique nature, culture, and history with each other and make them visible again for future generations. The role played by Cranendonck Baronie in the past, but also the special micro-environment becomes visible again; not only for visitors and tourists to the region but also for their own population.

Our proposal contains a strategy that can be elaborated and completed over a longer period of time. In our opinion, there is no ready-to-use solution. The addition of new functions to the center of Cranendonck without good connections with the environment will therefore not be a sustainable solution. Connections should provide more understanding, knowledge, and liveliness in the center. And these connections must take place at different levels:

1. Regional connections: we connect the villages around Cranendonck Baronie with each other through informal routes. Existing routes are linked with new ones. These routes are all going through the center of Cranendonck Baronie. In addition, the various nature reserves to the north and south are connected to each other via Cranendonck Baronie. These routes are made visible in various ways and at strategic locations simple and limited, but necessary interventions are made in the landscape.

These interventions make the invisible visible again and tell the story of this unique place.

2. Historical connections: What has happened in Cranendonck Baronie? Who was the occupant of the castle, where only a ruin is left? Did the 'Kasteelje Cranendonck' have an administrative function in the past? What has been the role of the Oranges? These and more questions will be asked during the visit to Cranendonck. Through the new routes, we want to inform visitors about the history of Cranendonck Baronie. The visitor is informed with interactive resources. Information can be added at any time and will be accessible and interesting for everyone.

3. Nature-landscape connections: The routes provide a new perspective on nature. But also take care of a new layout of nature. The 'valverkaveling' will be reversed, streams will regain their natural course, the water management will be restored and the area will be connected to the EHS. The new routes can play a role in this and people get the chance to recreate in this beautiful nature.

4. Socio-cultural connections: the villages around Cranendonck Baronie have a renewed common center. A center where stories and legends from the past get a permanent place. Here too, the new routes and paths play a crucial role. By means of interventions in the landscape, the stories can be told and shown, so that they stay alive and strengthen the local identity.

5. Educational links: the youth, the interested, the elder: they all can go to the Cranendonck Baronie to learn more about their past, their common denominator or simply the history of the place. Schools can use programs around the routes and be informed in an interactive and attractive way about their history.

AND THE FUTURE...?

Our proposal is the basis for future developments. The concept serves as a catalyst to revive the environment. Cranendonck Baronie is a lively center in the near future, where nature, agriculture, and history come together in different ways. Events can be held in the existing buildings, again to provide a connection between people. Or a communal village farm with a community kitchen can be housed in the former LU experimental farm, where grown fruit and vegetables are used for communal meals. Or maybe a local brewery can find a place in the renewed center.

There will also be room for small-scale tourism: the visitor to this area, after all, wants to experience what it is like to stay in this unique environment. A writer's cabin, a shelter for retreat, a place where nature can be fully experienced, a campfire place where stories can be told, etc. etc.

In the end, we have enough ideas about the interpretation of Cranendonck Baronie, but preferably we want to consult with those who have lived there all their lives: the local population!

SITE IMPRESSIONS

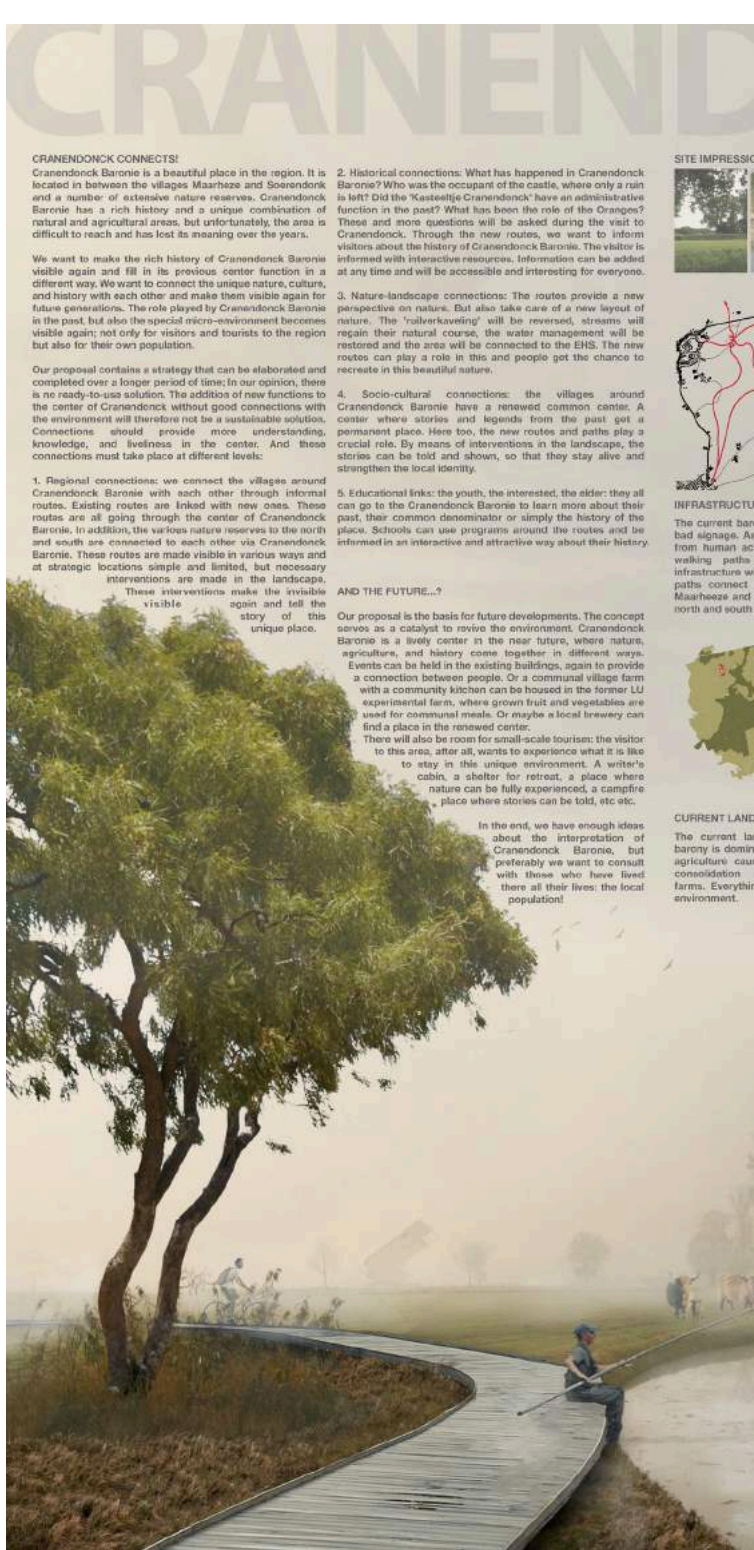

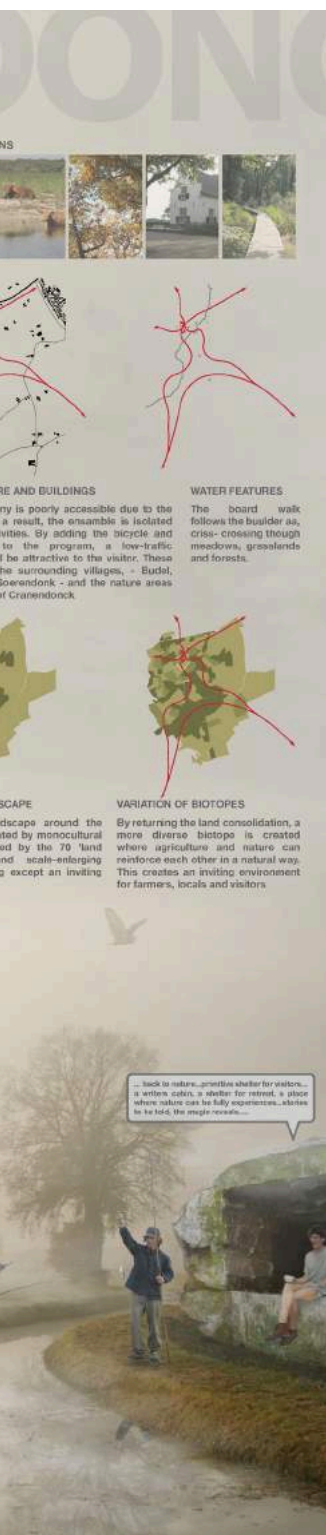
INFRASTRUCTURE

The current baron signage. As from human activity walking paths infrastructure will paths connect Maarheeze and north and south

CURRENT LAND

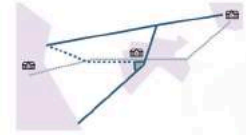
The current baron is dominated by agriculture and consolidation of farms. Everything environment.

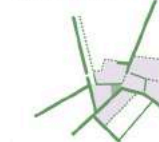
With PLUCK we define a series of small interventions which will lead to a community of people with passion for Cranendonck and the landscape.

Cranendonck connected

We redefine 'the Brink' as heart of the community and maximize connectivity, by proposing an outdoor connector with Soesterpark (Molensteede).

Strengthening nature

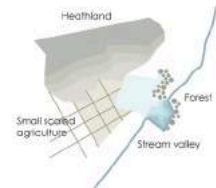
Cranendonck is based upon nature. Therefore we strengthen nature by reintroducing wood walls, lanes and nature barriers. This way we enable flora and fauna to approach the center.

Creating chambers

The structure of lanes and wood walls enable the already latent present chambers. This structure of chambers provides a possibility of sharing. Every chamber can be adapted individually. The chambers are defined with a guidance axis of the Brink side, and a natural axis on the landscape. This way the Brink is being activated and the landscape is being left at ease.

Promoting diversity

In order to make use of the full potential of the area, we clarify the present landscape typology. This will provide every chamber a various approach on a natural and economic identity.

Entrepreneurs

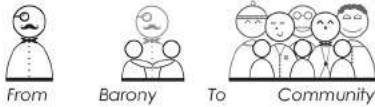

Within the chambers the specific presented assets can be used by various entrepreneurs. For example the former agricultural buildings of the Wageningen University can be transformed into a cluster area for independent living in which the inhabitants maintain the area, harvest crops, and sell them all the month. Pluck-fair on the stream valley can occupy ecologists, from which the locals will eat and profit from the local produced products.

Varying routes

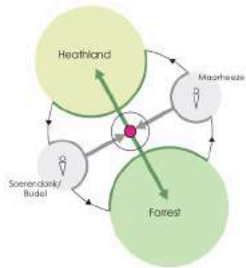
A varied network of routes connect the chambers, via the Brink. Within these routes and the Brink, the inclusive community will be exposed.

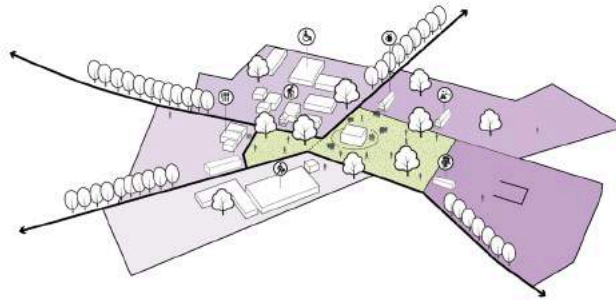
PLUCK!

An inclusive community with passion for Cranendonck

Position

Concept

PLUCK

an inclusive community with passion for Cranendonck

The Barony of Cranendonck is a cultural-historical and landscape-rich area. Past and present provide more than enough richness to guarantee a strong future. No new design is needed. Pluck therefore defines a **strategy** to transform present into a future-oriented estate. Pluck positions Cranendonck as a new center in the region. This time not administrative, but rather inspiring. Not because of given power, but from their own strength!

Pluck means 'heart', as well as 'to pick', as well as 'to attract', as well as 'courage'. With this title we express various layers of our strategy.

The first layer is the expression of the **heart** of a natural and cultural rich landscape. This is a spatial heart in sense of clarifying a real center by strengthening the present Brink. But it's also a passionate heart by creating a community of people who want to live in connectedness with nature.

Therefore the second layer is a landscape oriented **'pick'**; the landscape provides in needs, because of production of food and energy, but also in financial means because of trade and recreational facilities. We create a human environment in a way that is ecologically sustainable and economically stable.

With **'to attract'** we define the third layer of the strategy. Pluck focuses on creating an inclusive community and welcomes all people who can relate to the community; young and old, rich and poor, handicapped or non-handicapped.

This needs **'courage'**!

The new Brink with the monthly PLUCK-fair

Pluck-tivities

Community market

Healthcare

Insect cabins

With nature

Community garden

Workspaces

Ecolodge

Nmr 5. Pluck!

De Baronie van Cranendonck is een natuurlijk gebied vol cultuur-historische elementen. Het verleden en het heden bieden meer dan genoeg karakter om een garantie voor een sterke toekomst te geven. Pluck definieert dan ook een strategie om het huidige terrein te transformeren in een toekomstbestendig landgoed. Pluck positioneert Cranendonck als het nieuwe centrum in de regio. Niet enkel bestuurlijk maar inspirerend, niet omdat het is toegewezen maar door de eigen kracht van het gebied.

Pluck betekent 'het hart' en 'plukken', het staat voor 'aantrekken' en 'moed'. Deze titel vertegenwoordigt verschillende lagen van onze strategie.

De eerste laag van de strategie is de uitdrukking 'het hart', het hart van de natuurlijke en cultuurrijke omgeving. Het is ruimtelijk gezien het hart dat wordt verduidelijkt door het versterken van de aanwezigheid van de Brink. Het is tevens het passievolle hart, waar een betrokken community van mensen wordt gevormd die willen leven in relatie met de natuur.

De tweede laag van de strategie is een "landschap georiënteerde pluk"; het landschap voorziet in behoeftes door de productie van voedsel en energie, maar ook door handel en recreatieve faciliteiten. We creëren een leefomgeving die zowel ecologisch duurzaam als economisch stabiel is. Met de betekenis aantrekkingskracht definiëren we de derde laag van onze strategie. Pluck focust zich op het ontwikkelen van een community en verwelkomt alle mensen die onderdeel van deze betrokken community willen zijn; jong en oud, rijk en arm, beperkt of niet beperkt. Hiervoor heb je moed nodig!

Nature inclusive ecolodges in the stream valley